[illegible]

BIBLIOTHECA
SEMINARII
CONCORDIENSIS

SEM. PN. ARCHIVIO 9/ 2536

1

2

3

5

6

In illustrium appellationum Ambitionem.

Aude, id licet, tuasque exserere vires ambitio: exude
robor[um] immanis: terrar[um] angustias, nubes transi, caelu[m]
ipsu[m] ingredere. Magnitudo: si minus facere potes, fin-
ge, et ut tibi res desunt, fac si potes nomina praescribas. Sci-
re q[uonia]m tibi gloria sit nota, quae n[on] raro magna est amen-
tiae emtrix et [illegible]. Vna ut no[min]i praemissas appellatione illustre,
quanta tibi non raro laude aures, oculosque demis.

Argueris tam ambitiosor[um] insaniam, et ab enumeratione va-
riar[um] illustrium appellationum. Nunc propterea q[uonia]m et clarissimi
et illustriss[imi], et Serenissimi dicuntur eodem caelo stata vel sideri
vel lunae solique luceis serenitate tanto et appellatione consi-
miles? At eor[um] n[on] pauci si corpore tanto spectes, obscuri-
ores sunt atque deformes; si animum introspicias, nigriores
multo ac sordidiores invenias. Eadem ratione de caeteris ap-
pellationib[us] dicendum Emin[entissi]mus, Excell[entissi]mus.

Per similitudinem tam ambitionis insaniam redargu-
eris q[uonia]m ab exemplo Neronis et Domitiani petitis, quor[um]
p[rim]us aureos tantos hamos et retia inde ex auro ad pisci-
culos aviculasque captandas adhibebat. Alter secretum
sibi orarium quaerens praeacuto stylo muscas captat et e-
ver muscarum tanta diei parte in confodiendis muscis
traducebat. His similitudo est ambitionis nostri dicetis
studiisque, quae opus ac tempus in ridiculis, inanibusque
captandis inutiliter terit.

In ordine in assentatores aulicos convertetis et ineis Eximiam insaniam eam sonbeq; refereis quod principibus Viris dum super blanditur ambitionis: illis mentem et cogit: et injiciendo exemplo erit Alexander Macedo qui tantum Jovis filius Eum adorari a suis voluit, quodcunque in tantae sui existimationis ab assentatoribus erectus erat Alexander. peragit se.

Quia quantum quod ego Principum Virorum ambitioni nequissimo rancor: surgitans, recenseretis, venenosiq; plenum tanto conspiciano pectoris humani vela, quid adventorum aura, et flabra efflans undique insolentem.

S. M. Magdalena ad Xpi pedes anhelans amicam lacrymis detergit.

Inter corporati Dei prodigia maximum illud sanctissimumq; prodigium fuit, quod Maria Magdalena profani amoris mancipium in amoris divini libertatem vocavit et flammis ardentem impuris, sanctis divinae charitatis incendijs inflammavit. Tanti prodigij fuit exordium ad Xpi pedes Quibus enim cum in convivio publico Xpus in domo Simonis leprosi discumbens, ad pedes M. Magdalena admirat magnis lacrymis et suspirijs singultantem et noxam petentem veniam non voce, sed lacrymis, non ore sed corde. Facimus Eos non mulierem et quod voluptatibus irretiva, sed Heroe dignissimos et Narrationis et Rhetorum artificiis exornatiores. Exordium à Thesi potentis quia breviter de amoris insania, ac causae dicatis, quod nimirum, ut in raro equis evenire con:

ruenis in præcipitiu aliqd agit et perit. Contra cupidinem M.
Magdalenæ dicetis, cui nimiru excusso profano amore ce-
litas et mentis dilataret. et ui Jesu invitior est. Quid et
et die uides. inuicioris sit.

Humanus insania morbus est, quo nemo sanis, et con-
silij expers, una dubitates mens humana deturbat. Cetera
membra in morbis cum ægrotat in toto, in mente solus
ægrotat et mentis sensus immanis! q[uo]modo q[ue] ne illa quid
sentit insanus, atque tot furentis in morbo deterrimus
est. Insanire se nemo insania, alij seu vulneribus
seu febri ægri ægrotare se sciunt, unus dubitates amens
amentia qua furit ignorat. Amens u[er]o si q[ui]s q[uo]modo inter
cæteros est profanus amator et ideo torqueatur profano
Cupidine caeca pictus oculis uel existimatur, uel finxere theo-
gistas. q[uia] neq[ue] alia, neque se ipse cognoscat et uideat.
Vtina u[er]o laudabili cæcorum exitu ita demu profani ama-
tores ei intelligerent cæcitate, nullo nimirum præcedente præci-
pitio erudiri.

Hic à Thesi ad Hypothesi gradientes, et laborante
amentiæ morbo Magdalena dicetis, illa proinde, cum ver-
saretur in cæcitate describetis, ut sibi placeret et plauderet
ut quæ urbe ovanti similis incederet, ut vere sese in fe-
licitate summa vivere arbitraretur, quæ et sibi et alijs mor-
te[m] et tora et tristitia iurid ferebat.

Amens certe diu fuit et profanis amoribus amans,
et amens propterea Magdalena, quæ in sublima cujus

luce, insania sua uiuebat in tenebris infelix quae sibi quasi
denique malo, felix esse uidebatur sibi cum sua communicare
alijs calamitate. Inuidebat quod uidet tartarorum uel umbra
uel ruina, et sibi uidebatur uel coeli totius uel chaos.
Exclamationis [illegible] Magdalenae calamitatem. Clarissi-
mis numquam exhaustis, [illegible] dolenda satis insania. [illegible]
sed sanae mentis [illegible] miseria a partium enumeratione
desistere, cuius tempore [illegible] corporis [illegible] prosequens
quid cum inanimi [illegible] gaudebat, [illegible] spectans
exhibere.

Quid sit pro [illegible] desperato morbo [illegible] [illegible]
corporis [illegible] membra omnia, totius animi in [illegible] [illegible]
[illegible] nec ad ruinae [illegible] adimis [illegible] ad
summum uertice suum Magdalena [illegible] [illegible] circum [illegible]
rebat. Quid illa in capitis et capillorum ornamentis; quid illa
[illegible] sericis et [illegible] serico [illegible] et auro. Quid
in [illegible] nisi retia quaedam [illegible] alienorum affectuum [illegible]
[illegible] animula caperent.

[illegible] usque [illegible] occupata et [illegible] [illegible]
[illegible] Magdalena, ut [illegible] dicens illi sapien-
tia ad finem quae mentis [illegible] insanientis [illegible]
[illegible]. [illegible] et in tempore ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] uel [illegible]
[illegible] uel tabula. [illegible] quis nisi [illegible] sa-
pientia sancta [illegible] insania. Quis [illegible]
Jesum Magdalena uidit et audijt, [illegible] oculos, [illegible] aures, [illegible]

pharmacum potauit insaniæ. Tractum [illegible] soluit, peponi-
tatum eius in animum celestis agricola, et eius in pectore uber-
rime auctumnauit. Inanes illius frondes, corporis ornamenta
cecidere, ac illi capillorum nexus, atque procellæ soluti
protinus fuere, seduque deposuere ornatum. Quid de des-
cribetis exuendo se ueteri homine Magdalenam, et ipsa cas-
titatis pristinæ ornamenta in Sanctitatis materia a ipso
dicetis. Fabulosa Achillis hasta potens in exemplum ad-
duci quæ sanare simul, quæ uulnerat, et uulnerare. Ut
primum de Christo audiit Magdalena illum apud Pharisæum
[illegible] conuiuio discumbere nulla interiecta mora, ea
illum sese consulere dicetis et Apostrophem inserendo
[illegible] Magdalenam eiusque mentem et consilium in [illegible]
erga domum Pharisæi [illegible] explorabitis. Difficultates pro-
ponetis simul et exagerabitis. Dicetis in ipsa domo [illegible] in
conuiuia, et non uerbis tantummodo sed etiam
impetu exturbanda de foribus. Hac figura subten-
[illegible] Magdalena dubitante, deliberanteque [illegible]
eaque aduersus probra ora et contumelias animabat con-
firmabatque [illegible], [illegible] tanta Sanctitatis pro-
digium à magnis debuisse initijs inchoari.

Sed res tanta paruis non debuit initijs inchoari;
et magna ueriaque flumina suo statim in ortu nauigantur.
Tertia in Sanctitatis prodigium Magdalena debuit contami-
natum anteactis erroribus [illegible] heroicæ uirtutis prodigiosa
initia emendare. Hic uerò de pretiosis ergâ Christum Mag-

dalenę obsequijs singulatim et argute diceris: de lacrymis
nempe, quibus corporati numinis pedes abluit, de comis quibus
eos detersit, de unguento quod in ejusdem caput effudit.

Sed abstergantur jam lacrymae Oculi et in dolo ipsum serenan-
tur, ubi lacrimarum defluit pluvia lacrimarum. Finis dolori profanae
Magdalenę contra illos comites quam nimium. Plura ut.

Quid illud effusum in Christi caput unguentum, male olenti
Magdalena olebat, quae bene semper habebat, ut sunt.

Denique abolita Pharisaei admiratione commentis valeat, ut
ille mirabatur quod a profana muliere Jesus contrectari se
sineret, eadem cum osculis mentis argueris, quae non consideres
Magdalenę poenitentis animum, in qua extincta iam erat
regia dimensionis. Illi servatori Christi sacra exponeris
et addita gratulatione tanto pro munere ac felicitate ad
Magdalena illa cum ^ caelestium civium, convivium dimitteris.

^ plausu

Summa Voluptas fuga Voluptatum est.

Videri fortasse cuipiam potest nulla dignum fide paradoxum, Vo-
luptatem summam in summa voluptatum omnium fuga inveniri,
cui tot repugnabunt homines, quot ipsi se voluptatibus
consuevere: Verum et nos effecti veritatis argumentis confirma-
bitis, quod felicitas est in rebus fluxa incerta, quae brevis, quae
fluxa est. Illud vero felicitatis nomine caret et nota inexpiata
nunquam caret, ac certo semper teneri potest. Voluptates, quae
voluptates, nec semper nec certo teneri possunt ipsa ratio efficient.

Paradox . Unicuiq; Deus venit: confirmandus fueris tibi.

Nihil adversatur felicitati maxime quam eorum quae maxime cupimus vel incertitudo vel brevitas, quapropter humanas istas illecebras et voluptates, eas ipsas quibus beati nos credimus et antequam teneamus, an simus adepturi sollicitant, et postquam adepti sumus amittere ne amittamus excruciant. Erras igitur quicumque ob eas gradum te ad felicitatem putas. Constans est certum quod nomen felicitas. Quae mutabilis, transiens, fluxa fuerit magno certe mendacio id nomen felicitatis vindicabit. Quid enim illud ne tu felicem existimes cui vires corporis cui forma et color et decor opportunius famam aliquam peccandi at quam brevi est. Quid etiam beatos illos esse putes quorum arcam et vinaria aurum gemmasque implent. Atque hac interrogationis et subiectionis figura, alias referentis earum voluptates insanas, quae brevi depereunt et in contrarias calamitates migrant. Tum mirari vos dicetis quod homines maxime felicitatis amantes, mentem his voluptatibus tenere se posse felices existiment. Quare sapienter ille sollicitus est de omnibus nobis certissime divinabat, aiebat, deos optare eos felices. Hoc enim nostrum eorum animis natura ingenuit igitur dedit illa cui parens est non noverca, ita nobis amorem indere felicitatis ut ea possimus aliquando potiri.

An vero noverca fuit natura non parens, quae nostrum nobis dedit, quo possemus gratulari non fuit? an vel falsa ipsa est, vel nos natura fefellit? Quae invidia causa fit, ea maxime parabilia natura progenuit? Aqua nulli certe non invidia, in quos viros de-

ubiuis et flumina. Et alia sunt quae humanae alendae uitae
naturae sunt, et quorum suppetit copia ingens. Igitur si naturae [illegible]
Eo nostro felicius natura, felicitate et debent illa facere com-
parabiles. Sed voluptates et delitias ab earum enumeratione prae-
teriit: nec simul labore parabiles esse dicit, in iis igitur necessa-
ria esse felicitatis ratiocinando confitetur.

Insanam Eo loco efferendamque Neronis libidinem arguit
qui intemperantius voluptatem in earum indagatione torquebat
adeo ut noxarum inventoribus voluptatum praemia et Coronam
proposuerit dederitque.

Hic vero temperare mihi non possum quin animum cala-
mi, vocemque contra Neronem exacuam, ut illud dicam exer-
rem mordeamque. Voluptatum Nero, libidinum Barathrum, sce-
lerum Charybdis nunquam non semper in omnia flagitia ingurgitatus
ut temperares tibi et nostrorum immanitati fuerunt satis. Et Ego
in posterorum famam infamiamque Neronis, ut Narrare quod
indicavi et illud ab erudientes Ratione, quae maxime illa tempo-
ra dedecebant. Hoc, sed omne [illegible] verum Regina [illegible].

Hinc Neronis exemplo alia eorum subiit, qui difficilibus et
tes conantur ad felicitatem gradu quam nisi in voluptatibus non esse
arbitrantur. Eloquendo ille caeterarum artium initiatus, nesciit
mensam instruere, nisi ferculis illam peregrinis accumulabat
nisi condito pisces saepissime naufragium piscatorum. //

Contra mores Ex felicissimas afferre potestatis quaesitus plu-
ribus in locis et Senecae sententias praecipue in consolatione
ad Helviam cap. 11. et 12. Considerati nihil satis est naturae satis

eē et̄ parū. Quidq; deniq congererit, non sine fore cupi:
ditatis sed gradū. &

Tū inquire Ahil.mo quempiā ex eius nempe scola, q;
in emporiū oī mercature genere refertiss.m subeat. contra
Voluptatis Eminentiā eodē loci progredientē opponite.
Stat ille se utq; sapientia felix minime contentus
exclamabit ad singula q.m multis id indiges. Alter u:
singulos aspectū cupiditate irritat, et se ut felix iniuat
miserū nobis fuit. Aureū torquem inspexit, gemma:
rūq; cumulos ex eo pendentes: Proh Deus immortalis in:
quit, q.m ego illo auro pretiosus incederē. quā &

Nec ita diversa Ahil.i et hominum voluptatī;
nota q:m quos laudare ab aliis extis, q minime conten:
ti moto collevarunt altera reprehendit alijs ibi exitus
qui uti oēs voluptates, helluones sordidus: devorarent,
fame nihilominus plus q.m satur, Eoi ē exitiandū tor:
quebant. Prīū exitū adi Menenij Agrippe, qui Sib:
inter et plebē inlorū pacis sequester, tantus Reipubl:
cinis adeo vixit in re, ōiū rerū opū egestate, ut ere
collato alienis sumptib; funeratus sit. Addite Platonis
dignit.es quę non plures sib; seruis admisere. Homerū
qui nullo usus ē seruo. Amplificabitis Reipubl. frugali:
tate Scipionis parsimoniāq;, taceo nimirū qui paupertati:
ne delevit, cuius filię ut nuberent ponens dote a senatu
debuerunt accipere.

Hic u:o qs non exclamet, O pare Ahil.i Eminentionis

insaniæ sapientiam. sobrium illo dolore cruciatumque, tam ani:
mo pro ferebat, verum omnium aspectior insanus, quod in corpo:
rum exitio contemplabatur. Hic ut se omnia contemnere pos:
se videt, omnium se verè Dominum arbitratur; et aliquis in eandem
sententiam adveniat, cum ad propositum exempla [illegible] facile sibi
suadeat ex umbris in lucem Menenitus ille, Anticyra quæ
videat Plato.

Denique aliquid sanctius ut in sani re afferatur D. Augustinum
prosopopœia inducit verba illa sua sanctius explican:
tem, quam dulce est carere suavitatibus nugarum sui.

Et ut magistra mox non una forma antiquis historiis
oribus sit. audio te singularem Oratorem eloquentissimum Augustinum: Et
concionem frequentissimam inclamantem, Deo se ipsum, ita publi:
cè confitentem: quam dulce est ostenderet a' potentibus
enumeratione voluptatum, insaniam illam fuisse, quam nimirum
existimabat vitam plenam esse calamitatum et lacrimarum, quæ denique
esse a voluptatibus aliena. Illud est simile, potestis adjicere
ex Vita S. Teresiæ depromptum, unius illa erant verba et vota
aut pati, aut mori.

Extremi Judicij Tragœdia

Sub allegoria tragœdiæ extremum de humanis gestis iudicium
describitur. Fere omnia quæ propria tragœdiæ sunt in illa die, et
iudicium cadent. Scenæ apparatus varius erit et terribilis quod:
quod verè esse Universitas sit spectandum [illegible]. [illegible]
defectione obducti solis tenebris, in specie sanguineis nocte
sit Luna, [illegible] est vel deliquio [illegible], terrore [illegible]:

sit facies. Mare item fluviis atque piscium portentis, et aër fulminibus, et terra, motibus, et neminem terrore terribili non consternabunt. Initium ducetis sic.

Scena, tunc fuit Mundus, ubi humana Tragoedia Personas omnes spectatores felices illa demum dies ostendet. Ecclesiae auctores terribilem historiam quam humanae Tragoediae catastrophem dabit. Personas undeque insignes, dignitates et munera, deponere cogentur omnes, et in Scena ut spectatorum vixere se illi omnes intelligent, qui decoram pompam et pervenire ad Tronos mortem usurpatos prosequuntur. Quanto, tanto Ecclesiae certamine feliciorem, in quo pervenimus miseriam, baratrum, Principes Reges, Caesares deinde scenae et omnes acerbiorem quam mortem intolerandum, ut ij operibus suis dont miseri nemine unquam invenient Sed eius famam iudicij tragoedi distinctae vi vultus inspicite. Et primo quod Scenae liberè contemplari picturam. Cui dum Terrificum tanto Tragoediae decor Tragoediae vultus in exornatis in scena. Quae expressis imagine sed laborantis sed iratis, sed ut tremendis. Sole et Addite cetera quae in terrore visent in Coelo, cum de aëre ducetis.

Ita vidimus aëre quo terrificum magis quo funestius fulmina et Nunc mare furore fluctus et iras exponens, quos fluctus quasi procellas quos undas turbines non agit, non excitat non absolvit et Addite monstra piscium et tempestatis et Naufragij descriptionem uti notis Poeta I. Lucanus Pe.... 3. lib. V. Unde profecto ut et

Cæsar lib. 3. de bello civ. Itaq. tempore commutato – Bar:
clajus in Argenide lib. 2. circa medium. In his motibus erat –
Ipsa Tellus quos motibus insanis habitabant, domosq. simul
et urbes evertens ac novans – et ad cuius et designationem
terræ motus convellit. Liu. Dec. 3. l. 2. paulo post initium
Tantusq. ardor animor. – Senec. lib. 6. natural. quæst. cap. 18.
Plin. lib. 2. cap. 82. Vita Edmundi Campiani cap. 40.

Hic scenæ apparatus, et quæ supplicia uideri possunt
omnem supra cogitationem maxima, præludia sunt illa dum-
taxat et futuri quidem nudioris adumbrata terroris. Pro
supremo hominumq. iudicio tot quanta tot multis tam tormentis cæ-
lum aër, mare, tellus, rer. designationes in humanum genus
conspiravere furoribus, aliquid adhuc peius accidit, terribilius
restat? Restat et delineata iste calamitatibus mala
totum in ipsa scenæ pictura, maioribus suppliciis terroribusq.
proludunt. adesto iam audiq. prænuntiatum monitorem, tremen-
dæ tragœdiæ clangor tubæ. Divini præcones – Narrare
uim eius clangoris eadq. simul exaggerare, quod absq. morti-
gera eius audiet et experietur imperium. D. Hieronymus ad
terrore explicandum induci poterit, q. de se confessus est, nunquam
eius tubæ meminisse nisi terrore summo perculsum. Hoc
sanctis: et virtute sole exercitatis exercitata expendentis, et tanti
terroris in ipso causam quæreretis, cur terreret et tubæ sonitus
ad præmia vero non ad supplicia evocari. Per similitudinem
ab eruditione petita eamdem tubæ uim ornabitis. Quædam esse
animantes aiunt, quæ concepto fœtu ad tonitruum clangores in lucem

effundunt. Sepulcra toto terrarum orbe congregata illa animatorum [illegible], sed extinctorum cadaverum, mortuos confestim vivos exhibent in vita.

Tum quam varias similitudines explicat confluentium in Judicii locum, et omnium terrarum et Marium partes coram multorum? Quid quod ignis absumpsit et inanes redegit in cineres, quod mare [illegible] similitudines: [illegible] a fluminibus in mare sese devolventibus, Nili praesertim qui septenis ostijs mare intrat. Velut [illegible] agricolae [illegible] densissime in [illegible] ab arbore ad arborem [illegible] aëris [illegible] simul convolant [illegible].

Sed qua forma, quis ordo procedendum in Theatrum? Nemo scena [illegible] solitarius ages, consilia iam occulta, iam fraudulenta, omnium in oculis erunt in publica luce diei [illegible] plenissima [illegible] addens hypotyposi descriptionem mortalium omnium, et praecipue reorum, qui ullo sine ordine acervati in Theatro illo de se ipsi tragoediam dabunt. Tam vero ipsa Judicii [illegible] [illegible] et [illegible] varijs figuris, quo eius diei terror augeatur. Deinde [illegible] in [illegible] sedentem plenum maiestatis Judicem [illegible]. Eius insignia [illegible] comitatum coelestis militiae, quae armata in reorum ultionem igneos gladios et fulmina offeret.

Verum desinat iam [illegible] maris [illegible], procellae quiescant undarum, pacatus [illegible] aer, [illegible] fortuna [illegible]: [illegible] ostendat [illegible], [illegible] sedens [illegible] aspectu ferer in terras. Veniet ille [illegible] [illegible] [illegible], quo reorum animos [illegible]. [illegible]

crux. Varia criminis epitheta congerit et similitudinibus à vero
removet fallentis picturas sub et hypotyposim coercuit ut indi-
cavi ord. Audio pompa et serena stadiis explicatae. Veni:
sine nube illa Christo victoriam, militia beatorum spirituum, et solum
q felicitas gerent [illegible]mia consensit sit
Quid sunt Reges immanis superbia omni scelerum genere
aduersus Christum eiusque religionem et fidem contumaces, tumidi
rebelles? Hi sunt fulgentes Romanorum Caesarum vexillis Aqui-
linae abiere inacceptas et Ecclesiae ferales turbines. Vos
Boreris tu addere alios et Ecclesiam ord. et congerit, qui navigio
in urbe se se consanguinavere retentis.
Sed liceat unum ex omnibus multitudinem spectare indicandum
vo Nerone. Qua ille in suis tragediis probari quondam sibi
visus è felix, in Innocentiam, Sanctis religionis fidem, in tu-
mulos cadaverum caelorum congereret, in eius sanguine flumi-
nis colore inficeret Urbes agros, provincias inundaret?
Audire mihi videor Petrum severa maiestate immanis Caesa-
ri ac Tyranno commissa olim scelera obiectantem. Exui-
tande abiunde bellua, Caesarisque exuisti personam. Iam non amplius
in purpura fulges et times et quae res ne diceba Petrus
a Nerone scelerum commissorum rationem, et singula quae supplicia
fuerint revelata, tunc illis fronte ostendes, ac demum tu
tragedis catam exponet iustitia in brevi criminis nece, seques-
tris suppliciis ignibusque tollerabit.
Deus ii: quae nam unquam tragedia catastrophem corridiore dein?
Nero extaret fecare, sanctus reus, cuius dominatum suspendi [illegible]

Urbes populi regna Mundus oẽs celebrans timensq;
Qui tum Amplificabit a partium enumeratione, et adiunctis tota
spatij corpore deinde contraria contrarijs opponentes
subiiciendo. Nunc u: Unius ut totus orbis videbat, communis
ex gregario populo piscatoris, ore, iudicio, imperioq;
pendeat.

Addite tu exclamationes ad singula felicis quondam
nunc miseriarum argumenta: quod Nero multandus iam erit.
O augusta olim trabea, o paludamentum: non tam murice, quam
toto sanguine colorandum. Nudus Nero rapsabere uel omnis
purpura e uenis educes ab immanis carnificis
tortoris lacerandus. O domus Neronis aurea!

Tum argumentum: a fortiori ducetis dicetisq; quanto maius
supplicium futurum sit, quod mortales ceteri mulctandi sunt
ab ipso diuino Judice, et Regum Stantiumq; omnium
Principe formidando.

Quod si Piscator Petrus tantum de Nerone supplicium sumet si eius uultus ac uerba tanto cum terrore in
alios damnandi spatiis insonabunt. Quid rex ipse saeculorum
et dominantium Dominus in ceteris quid unquam, terroris luctu-
osi non dabit? Sepositis licet fulmina minas asperas suppli-
cia non intentet, qui ab nocentibus penas ipsa tamen
conscientia flagitiorum. Animo ulciscetur ingratus, quicquid
contrarium Largitoris beneficia peccatum est. Tot pro certo
tot fulmen tormentum: aderit spectator et spectabitur in nube
Judex, et quod totos cumulauit obiurgatio acerbior: beneficia

[illegible marginal note]

exprobrabit. Narrabo tibi quae vehementer Apostrophem
Xti Jesu: beneficia, quibus ipse nos abunde instruxit, eaque
potestis a bonis tam naturae quam gratiae. Quippe ut incommoda la-
bores cruciatus mortemque quae pro summo debitus exsolvens
est commemorabit, et tot beneficiis tot tanta scelera opponet;
contra damnandos reos dexteros attonitos, et contritos
errorumque tragoedia in iis eorum ultro agnoscet. quod cum attente
dicent et una omnes voce conclamabunt. Vere enim tamen
et absoluta tragoedia dicetur funebris in plausu demonum
ab hoc mundi scena dimittendos et in domo miseriae aeternae
aeterna nimirum in ergastula detrudendos.

Sanctorum Gregorii Magni et Ignatii
Loyolae alterius altera similitudo, in gloria amplioris commutata

Maximus inter Pontifices Greg: Magnus tanto est plus
quam maximus, ne ad Pontificatus summi dignitatem et alium
attolleretur, quod potuit omne studium adhibuit est. Nam ut
populi votis obsisteret abiit profugiens in caverna nu-
data veste delituit. Sed ignea fulgore columna detectus
inde a populo Romano deductus est, et Pontifex creatus.
Ignatius Loyola, tam obstinate votis abhorrens quam plus quam nota
moribus virtutibusque igneus simul columna proinde ferens suis
filiis in extrema vita fecit, ut cadaver in sterquiliniis
tamquam nullo honore sepultum projicerent. Sed aliter factum est, non
enim beatus erat nimium conditionis, sed ipsa die magno Gregorio
sacra, Sanctorum catalogo honoris impensis adscriptus est. Vosque

Vos

Vos ex argum.to in ipso titulo indicato à Christiana Eumi:
lis Laudationis, quod nimirum in morte gloria splendide degene:
rauit. Initio poteris sic

Quod Lyricus quondam ille cecinit, mors et fugacem
persequitur virum, Tot idem tum uerius de gloria dici poterit. Fugi:
entes [illegible] gloria [illegible] gloria, et volantes [illegible]
volantem [illegible] assequitur. Sed tamen contraria morti gloria
est, quod quae vendicat sibi libentius mors parit [illegible],
gloria eos morte fugit, qui ipsa morte [illegible] inua:
dere nimirum alios unde gloria non [illegible]. Alias in
hanc rem sententias similes et ingeniosas afferre. Deinde ab
hac Thesi ad Hypothesim [illegible] extra [illegible] venietis, et ven
de qua dicturi estis [illegible]. Et [illegible].

Magnum [illegible] exemplum, robur [illegible] Magnus est
Gregorius, dicunt [illegible] Ignatius. et uni:
uersi Viri [illegible] et claritas magna et clara hic magnitu:
do dicenda. Narrabitis [illegible] Gregorij Magni gesta, quod
compendium initio indicaui. Vos [illegible]
vario [illegible] capita et partes diligentius extimabitis. Initium
sic poteris.

Gregorium cui magna gesta, magni fecere cognomen
tot ad summos honores suffragia deposcebant, quot uirtu:
tum ipse gradibus supra [illegible] attollebat se[illegible]
Breuis et arguta [illegible] omnium, Prudentiae
[illegible] modestiae [illegible] Greg.us iam
deposci ad summam Romani Pontificatus dignitatem.

Gregorium ipsum quaerit ea rei novitatem ac magnitudinem di-
ceris et quandam dubitationis: quid ageres, quomodo te a tanta
dignitate eriperes quaereris. Hic vero paulisper [illegible] pendentes
animis Gregorium dum exhibitis eius in tanta rerum susceptione consi-
lium laudabitis, quod tum virium eius duceris.

Nec diu Greg. secum ipse diu multaque disceptans, fuga
se a periculo tantae dignitatis eripere statuit, vestibusque
mutatis clam omnibus peregre profectus se conjicit in latebras.
O digna mundi totius aspectu latibula. O vero quorsum
Gregori solem fugis umbras inquirens, proprias deposuisti
vestes induis alienas? Num lates tu[?] at non late-
rum [?] Lucem fugis? At hic oculos [illegible]
[illegible] Si minus [illegible] induunt: prodit [illegible]. Illud deinde in ore
[illegible] cur se ab onere et honore subduceret. proponentis
bona quae inde poterant ipsius exemplo in populos promanare.
Age tu: cur tum a tot Gregori onere [illegible] tanto honore
tum abires? Ignorare quae in terras et populos omnes bona [illegible]
ex ipso [illegible] testimonia promanabunt.

In illud respondentes inducitis, et dignitatis tantae pe-
ricula attendentes. Sed audio respondentem Gregorium
[illegible] illa [illegible] tum, sed res digna mihi occurrentes
infirma [illegible] Regum capita unum et diadema constanter
ferant tergeminum ipse induar nec formido. Video in illo
Vaticanae Regiae solio tantum in sole [illegible] oculos et orbem con-
versa. Si minora sydera deliquium patiuntur, nemo
illa, aut rarus observat, solem tum ipse omnes aspiciunt [illegible]

Celebrandae videns. § Ad adiunctis Pontificiae dignitatis et eius
insignium amplificatione sumitur et occasione arguendi. Ca-
ret illas quae aliquid secum trahunt plerumque Pontifici reser-
vari secum excludere, absolvendi quodcumque a scelere sum-
ma auctoritas: se scelestis absolvendi ipsum arguere.

Age Gregorium arguunt in tenebras exierunt, ut se
et ab tali plena periculi dignitate subducerent. Vera digni-
tate eius nemo magis capax est quam qui eius virtute vi-
vens virtutis honestam [illegible] veniat. Ideoque legeni Grego-
rius prodigiosius evocatus ad Regnum. § Narrat de
columna ignea quae Gregorium manifestavit et ipsum Gre-
gorius et Apostrophen alloquemini. Ut notante Petro qui
totus ignis est eum in igne videat audiatque. Faustum ceteris
omen futurum esse, ut bonum in eorum felicitate inveniat,
exito veteris eius columnae, quae populum hebraeum ab Egypto in
promissam Tellurem felicitatis lacte ac melle manantem
deduxit. Tu opposita reddebis officiosis, et tenebras il-
las et umbras de aula meaque adiuvas et dicis, pan-
nosas lacrymasque vestes. § Deinde post quam Pontificia digni-
tate fulgentem et Vaticani principem Imperii creatum
Gregorium fuisse narraverit, ad ipsius Christianam humi-
litate orationem convertit, ut nimirum his ipsis honores a-
noscat.

Hic vero intuere et iam Gregorianam humilitatem: aspice
quod gemmarum fulgore luces in diademate, quam illa purpura
quod humeros tegit. § Tibi iam uni quot provinciae, quot

digna, se ei submissum ac devotum. Quantis porro ampli-
amplificationi Pontificiae Maiestatis, ab ipsius patribus et adiunctis
quae modo commemoravi, ipsaeque fulgori aliquo tertio ingenij mei
(adjuvit) et amoris servitij maxime in se ipsa nobilitatem illustrat.

Ita a Gregorio ad Ignatium transeamus Orationis, et ipsius notum
ad notem dignis laudibus exequamur.

Ita vero Humilitatis Christianae gradus in aliquem aliqua gradi-
entes homines deduxere, quae ad gloriae celsitudinem. Pontificiam
Gregorius homo e omnibus maximo studio quo potuit conatus est
a se dignitatem arcere. Ignatius Societatis cui omnibus honore su-
mum abdicare se cupiit. Votorum ultimum nondum quod ardentissime cum
morti iam proximus in lecto decumberet idem fuit: Namque
quod socij Ignatius imperavit, ut ipsius cadaver in sterquili-
nio humi conderent. Varias rationes ingeniosae humilitatis afferen-
te indueret Ignatium. Decet nimirum elegantiam quondam
hominum et delicias odorum, quae amant, ipi et fimo stabulis conte-
tent. Hic vero socios quid figura dubitationis anxios osten-
dit et paveant ne imperato an contra faciant discrepantes.

Verum paveant ne imperanti parentique suo filij obsequen-
tes Ignatio. Sed Deus benignique providens intervenit in ea dubitatione
consilium, et imperium deinde auctoritatis. Sed humilitatis filius, quod
reputant indecorum, quod sibi deposcerat Ignatius humilem,
in loculum imitaverere, quo tanti Viri cadaver honore debito
servaret. Et hic oratione ad Ignatium conversa, illud est quod
inimitabilis ut agnoscas in quo et quibus dextera commutata
non Vrna, quam ipse tibi tam indecoram optaverat. Aspicies ni-

mirum delapsa in cumulum sidera, celitum modulantes ad
Urnam choros, sparsos celestium ephebon manu flores, odores fra-
grantissimos &.

Liceat hic et libet ex occasione grata usurpare memo- *
riam eorum, qui magno Ignatij gloriae consuluere. In Urbe po-
tissimum terrarum Principe Roma. Eos vobis laudandos elige-
tis, Gregorios nimirum XIII et V. quorum primus Romanum Colle-
gium Religioni Societatisque extruxit, alter inter Sanctos
Ignatium retulit, et ad aras adnexit &.

Vespasiani Caesaris adversus delicatum
Adolescentem Iudicium salsumque.

Vespasianus Caesar ut in ipsius vita Suetonius tradit, un-
guentatum, ac delicijs undique diffluentem adolescentulum, cui prae-
fecturam quampiam concesserat, cum ille gratias Caesari acturus mu-
liebri cultu ornatus et omni aromatum nectare madidus venisset ad
Caesarem, ex illo aspectu odoribusque commotus ac offensus
Caesar, nutu illum verbisque gravius increpuit, atque: mallem
allium oboluisses cum amissa illa praefectura abdicavit. Dic-
tum gestumque Caesaris Caesare omnino dignissimum, nostro ordine Impe-
ratore digna ornate. Inijcietis a Thesi aliqua in labo-
re de sordidis hic mundicijs, ac delicatorum ineptijs, dis-
seretis hic.

Non bene olet, qui bene semper olet, odora digna cedro
carmen eius fuit, cuius in scribendo calamus male parit olebat.
Quod rigori, castitatique nasi, Philosophorum observatione contingit ut

pugna quadam inter sese sunt certantes si frigus in aperto expo:
sitaque terrae partes sit, calor in ima tellure intimatur sese reci:
piat, rursus in arcanum solum se penetret frigus cum calor expo:
sitis positus est aeris, idipsum in iis qui ad corporis animique sustinere
frequentius melius contingit. Studium et cetera si nimium pro:
[illegible] corpus erga animum magna summetur iniuria, si quis plus
nimio studet in cultu, tu plus est nimis fortes in corde [illegible]
[illegible] addit ab iis spectata qui [illegible] vel [illegible] vel [illegible]
[illegible] eius parte peregrinando evadiunt quos domus ara:
neaque telis et similibus semper sordibus neglecta relinquit.

Ab hac thesi gradior ad Hypothesim faustam, et quod initio
proposui dicendo gestum Vespasiani Narrare.

Servidis in hac materia periodis digno Caesare orat
Vespasianus qui integra opera qui [illegible] initio gessit im:
mortalis dignitatis; illud, sentente Suetonio, si vel maxime
ad suum animi virtutisque revocare, primum in laudem pro:
[illegible] collocandum est. [illegible] In narratione [illegible] ad mundulum illud
adolescentulum venientis ex occasione illius nos ornandi qui
processit ad Caesarem desinebit.

Absoluta Narratione singulos nos cum adolescentis velle
tueri, qui nimirum ita se composuerat ut in Caesaris vene:
ratione honorem [illegible] coram ipso ornatus et elegans ipse se sisteret.

Vero permitte mihi iam Caesar et tua illa [illegible] per ma:
iestatem in clemens: da veniam verbo, et dicente mihi [illegible]
audi. Dona ut in Caesaris adolescentulis cum [illegible]
loquar: Ergo ne coram Caesare nefas est [illegible] unguentis [illegible]

atque deliciis? et cuius Regi oculis reservantur, si veniunt a Caesare? Sed Caesare ipso respondente inducito. Verum quod Regi parabat Caesar, ordine respondeat audi plane. Dicebat Caesar populum amari, qui viris constet et mulieribus, non qui totus ex mulieribus conflatus sit. In viris placere callosas manus, et animi indicia quae laborum tolerantiam significarent. allium olere et cepas, id est olere virtutem, vel difficultatem patientiam.

Christi Cunarum et Sepulchri contentio.

Prosopopeia Cunarum Loris q:

Magnorum hospitio principum plaudere sibi, gloriarique Urbes et palatia consuevere, in quibus ex[..]sa [illegible] insignia Principum, adiecta elogia et inscriptiones eius memoriam hospitii conservant immortalitati. Longum esset et supervacaneum Urbes provinciasque referre quae magnorum hospitio Principum nobilitatae sunt. Inter omnia tamen terrarum loca, nullum omnino maiori plaudere sibi iure gloria potest, quam quae Herois Summi Deique Filii Jesu Christi Salvatoris hominum cunabula tenuere, atque sepulcrum. Eris proinde non abs re si quod Rhetores solent certamen hoc in ipsa Palestina inter Christi cunas eiusque sepulcrum instituatis. Pro utraque enim parte multa sunt quae possunt afferri, et quorum causa vel cunae sepulcro vel sepulcrum cunis videntur praeferri. Pro cunis primo dicetis et Bethlemica Rupe in prosopopeia inducetis, tum gloriae

monumentum: referendo, ea quae Christi passiones augeri gloria exaggerando contorsit, vel ad gloriam laudemque Domini sepulcri, vel extenuando, vel mixta ad ignominiam nominis Christiani referendo eaque omnino sine argumento gloriae postabenda Christi ab excusatione duxit, si ambitione tangi videatur crux illa in qua fundamentum iacet se humilitatis et rationem deinde humiliori rei subiectis sit.

Superbia ibi esse et ambitione ubi fundamentum eius humilitas, crimen fovere videri potest non ferendum, quod similitas vox illa ipsa certe humilitatis omnia vel tacendo venus darquis [illegible] forma informis gloriae tangit ambitio. At ubi corporaliter Deus diminitate sine gloria quo deposuit nisi [illegible] in cruce? ubi diadema [illegible] habetis? [illegible] derogativas et monumentum gloriosae in contraria humilitatis insignia commutata. Deinde subiectis rationes crucis, cur sine crimine merito sanitque gloriari possit.

Sed cum pro Christo et in Christo gloriari nefas esse quod dixerit? ignoscant igitur, ignoscant Christo pariter ac terra [illegible] non posse in laude gloriae non tolli, ad a sapientioribus rerum omnium existimatore Deo ab ipsa nempe infinita parentis divinae sapientia, Christi videre fuimus mihi postabitur, ad pro amore astra reliquit Deus [illegible].

Et cum quam mechira Christi decora tibulique honor attribuimus Domino in sepulcro nescio quomodo ut videbo invidia excitavit. Sique et ipsum non levis tangit ambitio, cum se

mihi conferendum putas. Verum iniusta tam ambitione arte
facili quod oratione arguendo confutat §

Homines afferunt quod contendendam sit, speluncam in qua Christus
sua cunabula posuit, sepulchro in quo extinctus iacuit.
Primo ex ipso cunarum et sepulchri nomine in quorum altero nascentis vitae
voluptas in altero extinctae iam vitae terror inest. Cunae
tenerae infantiae amabile § Vitae donant et amplexibus
dulcibus [illegible] sepulchrum contra § et ita contraria
cunarum et sepulchri ducem oratio.

Sed narranda est mira illa quae in Christi cunabulis acci:
dere, eaque cum magnifica verborum pompa et rhetoricis arti:
ficij exageranda. Stellam, Regum, Latronum, Brutorum etiam
obsequia recensenda. Dicas tenerrimas lacrymas et va:
gitus, quibus et vos et concentus ipse caeli poterat invidere;
Hac quod puer Jesus nuntiatus est eiusque extincti sangui:
ni, crudelitatis inclementiaeque opponas.

His adjicias, quod contra sepulchrum famine eiusque fam
tenebras ac terrificantes representet. umbras illas ferales,
mortisque regiales asylum cum illa betlemica nuptis noctem in:
sta die de sole illustriori conferas, dicas crudeles satellitum
manum sepulchro cum gladijs circumstantes. disponas circa
sepulchrum ipsum [illegible] nobis instrumenta: [illegible] Ex
ipsa qua extincti Domini corpus obvolutum est lanceis: sindone
contrario colligas sanguinea illa picturae dentibus §

Contra fasciolas suas et pannos, paleasque sed quae in plu:
mas tenerescebant, infantis divini membris subdatae.

commemores oblata á patronis munera, ac á regibus deprædicet.
Sueviæ denique celebrem Pudagæ delicias pulcherrimum, ama:
bilem describas.

Ubi loco sua gloria Bohemia vires divini præsidij
incolas Hieronimum Pragensem ac Baudam sanctitatis regni
quæ lumina stabiat propugnatores. Hos reges ut do...
cunis quæ viri sentiant elegerant. Deferant siquidem: ...
celestium divitiarum imbres atque torrentes, qui ipsorum animi in:
sali proxemodum naufragio mergebantur.

Sequitur Prosopopeia Pars 2a

Referes inter Sophistas, Athenienses ... Laudamus, qui
laudabili orationis genere, ea sibi ad dicendum proponerentur:
quidem quæ difficillime persuaderi posse viderentur. Laudarunt
aliquando tantum ad plausum atque sanctum morbe, ut quidam
... fides antiquorum est illa Febri, quos quos aderant magnis
vehementiis ... nobis ostaverunt. Simillimum enim ostare nos
debetis Oratorij ingenium ut si minus morbe ... certe
domum Lorriol... prosperis laudare nescimus. Erit enim facilitate:
gorij res sepulcrum illud variis celebrare per contos in quo
extincta mors est immortalitas reparata. Requirit igitur
ad vero ingeniosa excogitatio qua præferendum se cunis eo
sepulcrum ponere enitere. Fiat exordium prosopopeia sepul:
crum dicat ab exclusione cunarum si minus apte certe pro
sua gloria peroranti, atque Ego ipsi omnibus inexpertis ...
dicet cunarum infantes. Tetigit?

Bethlemiticas nascentis inter Coeles corporati Dei cunas ad cuius extincti sepulcro in laudis gloriaeque venire certamen mirarer equidem ac vehementer commoverer, nisi quod excipiendis dumtaxat infantibus extruuntur cunarum eandem excusarem infantiam. Blandulis elegantibus mollissimis sua in ornatione arguunt: tornisque [illegible] sic nimirum, quod ipsarum deceret tabulae, non firmis non fortibus. ita nec firma nec fortis est aetas infantium. Vagitus lacrymulae fasciae et tota ornatus famulatusque supellex fuit et foenum. necdum masculosus maxime sit qui possit obstrepere vagitibus, pusillus et tantillus, qui iacens lacrymulis tantum in Oceani sinu mergatur. Sed ut infantibus ardor quidam immaturus et praecox, oculos animumque delectat, sic cunarum audacia ipsa quodammodo cunarum excusat infantiam. Satis proinde superque fuerit cunis dixisse pariter et ambivisse; vincere ultra certe non erit. Quid ipso me novo cum principio voluere confodere; immo [illegible] et ego in ipsius principio [illegible] insculptaque sepulcro profero [illegible] secunda [illegible] et suspicienda [illegible]. Et erit sepulcrum eius gloriosum. Quis unquam Priscorum vatum tam splendida tantae gloriae vaticinatus est de cunabulis?

Dicat quod [illegible] cunas possunt afferri, illas vide praesepium, domum, belluarum fuisse. ex informis calamis arenaque tredentibus fabricatas, iniuriis temporum ac ventorum obnoxias. Incommodum neglectumque stabulum quod in frequentissimis confluentium Bethlehem in [illegible] populorum, nemo incoleret, nemo

subire vt liceret. Quia corporatus Deus in ea vixit et mortali-
tatis natus est mori, ibi initiatus fuit doloris, terminisque
testimonio lacrymarum ac vagituum confirmabit. Vt natus fuit
infans tantum Deus terreri, et illecere. totus fuit testis e caelo
superos deuocare qui non nisi simplicibus in ea vicinia
pastoribus id persuadere potuerunt.

Post hominum gloria hic atque similis argumenta se-
pulcrum inuenire tentauerit ad proximae laudis nota rei-
cta, accedet. et primo generatim a sepulcrorum laude sua ducet
commendationem. deinde quae ipsius propria sunt.

Verum quia dubitari quin non clarae crescit ex aliorum ig-
nobilitate nobilitas, et vel paupertate vel incidentium aedificia
collabentium domorum ruinis ac caementis exurgens. Neque sol
sydera extinguit ut luceat neque humiliora iuga ruunt ut
proceri montes emineant, verum et illa in luce
solis protinus euanescunt et humilia minorum capita collium
ad procentatis suae nostra gloriam despiciunt. Parcam
igitur quae humanam gloriam possunt vel diminuere, vel
infringere, eaque dumtaxat quae meo nostra ipsam laudem
attingunt breuiter indicabo. Mortem Christi contentam omnium ipse
terra et continuit et, nemo non sentit et credit. Jam et
eius domus ac Regia, sepulcrum nempe magni decoris ple-
num erit honoris.

Dicat se primo in Mortis commendatione multa parere quo afferre
tamquam signum Resurrectionis breuiter enumerando deinde a terreni-
genitis ut omnes homines in morte nasci, illam et calamitatem omnium

et malorum exitum terminumque; quietis originem et praemii spectan-
dum initium. Per Vestrae Celsitudinis dixit mortem illam esse, quae judicium decora-
toris vitae fert. Omnes in ipso natali uniusque nullo genere,
nullo virtutum discrimine inter sese distingui. Mini-
mum tunc a brutis animantibus infantium vitam moresque
differre, at vero in morte omnia tunc demum colligi decora vir-
tutum atque facinorum.

Hinc transitum facies ad sepulcrum in quo aureas
vitae monumenta marmore aere, alioque celantur. Proinde
ostendes eorum studia in cenotaphiis, sibi tumulis excitandis
et quanto multi laborant, ut vel unica honoris notula symbo-
lumque sepulcro possint exprimere. Ille calamis clarus
et togae en monumentum: Sapientiae per gladios ille per Tran-
seat ad confirmandas sepulcri laudes ad exemplum et dicas
vel ipsis barbaris curae esse amoremque sepulcri, neque in
universum illam omnium probari sententiam. Facilis iactura sepul-
cri est, ut ideo dolere ut quemadmodum pro patria, sic
in patria mori, quia omnium votum est suis consanguineis iun-
gi societate sepulcri. Addas unum ex septem orbis mi-
raculis tumulum fuisse Mausoli, et Mausoleum illud tantis
poetis argute laudando describere.

Tandem vero ut a communi sepulcri laudibus adeas quae propria
huius sepulcri sunt gradiatur Oratio. Dicas primo meritis et splen-
didum illum fuisse adiectum elogium et omne sepulcrum eius glo-
riosum: Quaenam gloria quam tanto honorum commendare
possis, quae Christum suum in tumulo non commendaret?

gloriam extremis adversa fronte ictas vivi fortis: quique mi-
lites consueverant. Verum tibi Xpus suas passionis nunc etiam
pompa facere clariore, quam suo fecerit in sepulcro. Illud tantum
in amoris et fortitudinis gymnasium mundus hic constitit
et ingrediatur dicet enim: divinum Verbum in verbo adhuc
totius amare sed satis cicatrices exprimet exclamatio.
Persequar tibi Allegoria Militis pugnantisque, veteranorum Xpi
membra decantare cuius constantia amoreque in sanguine
non minuere potuerunt tot multa tortorum tot sup-
pliciorum genera. Per tiranni [illegible] potest etiam
Allegoria tibi subjicere et Xpum in iis cicatricibus tantum
velamen amoris divini characteribus exaratum ostendere.

Quantum liber potius videri legentibus potest verbum tot
sapientiae et immensum cuius hic candidum membrana
membrorum characteres et aurei cicatrices stylo quod ferreo im-
dentis exculptos sed in sinu charitatis formati.

2° etiam inde gloria sepulchrum deprecatur quod in ipso
demum extincta et sumulata honor est. Veni: tamen vobis
confirmabo quaerendo ab ipsa morte, ubi est mors victoria
tua? Ubi est stimulus tuus? An non victa extinctaque
mors est, cuius cadaveri tot tam insultant Xpianae religionis
heroes, qui in Christi causa tanta cum virtute mori non du-
bitant. Et tu: num viri dumtaxat iuvenes aut fortes?
Imo senes ipsi grave aetate gravati, imbelles virgines, omnisque
pueri pariter ac puellae.

3°: argumentum: victoriae huius ostendes, deleta syndone

illud pro triumphali vexillo explicanda oblatus est, quo poten-
tius hostib. morti partatorq. obtexeret, eorum audaciam abster-
reret, et inimicos infringat. Similitud. Cani in operis divinae
necis instrumentis exequeret.

4.° Gloria sub inde commendatur quod a sepulcro ad
immortalitatem, et immortalitatis gaudia Christus enatenis.
Unde oriente Judaeis solem aspexisse glud et coluisse.

5.° Verum est quod Virginitatem ad immortales cuivam
Christo fuisse se offert, et cum Verginare Virginis uterum re te
lampavabit.

6.° adhortatione ad Christianos Principes instruendos
esse velint ad indigna tralis tyranni servitute aliquando
vindicare.

Ult.° ipsum sibi elevatum condet et in ipsa lapide, quo ipsi-
us os excluderet auream caralem sub soto incedi.

Pro veh ingenii Mole quae Hanibus
pars 1.a

Magnum non est magnos laudare ipsos, tibi nomen laus est
et inter omnes quem commendare magis volumus, eum nos mag-
ni appellatione dignamur. Quod igitur laudare facilius est illius
nos laudare contendatis ambitus, et obitum uberrimum lau-
dum amplitudinem: Talentum deleriam exsequemini, et in ipsis quod
ad aspectum status occurrunt, et quae a vulgaris ingeniis
receduntur diligenter feratis, initio oppro vecinum erit auspi-
cari ab adversis aliqua vituperone quod diminui pudeat.

in arena descendere tanquam Gygantes, ad aliquod pumilionum
agmen, qui exercitum pugnantium muscarum formicarum
vel culicum.

Quid hoc certaminis est auditores? quaenam haec est arena?
Quis campus? quis est hostis? quae arma? quae promissa in
pugna victori est merces? Pusilla est tantula, sed magnis
est tantis de praestantiae gloria dimicant, [illegible] illustrant
pollicem victoria? Pelias immortalis? quaenam illa contra
vere magnitudo vibrata est congesta tela quae
tangi vix ipsa possunt, nec dum alios tangere ac ferire? Ad
Musas tot formicis, ad culicum negotium mihi est, ab vel
unius vibratione digiti, vel flabelli agitatione levis? an
tas ego nunc abigam. Ita argutamini o [illegible] formi-
cas et culices et [illegible] demum sii. Talia quae contra Pyg-
meos hercules fecisse dicitur unius sternutamenti totam tam
[illegible] sed funda fundibus et profligavit. Talia [illegible]
res ipsas pusillas [illegible] in arena ad pugnam eam [illegible]
epithetis [illegible] ingeniose compellebat prodeant.
Accedite iam diminutiva verba et nominum [illegible] compendi-
ola, naturae breviaria non armis sed manu, sed lingua,
non verbis, uno vos ego extinguam protinusque vel halitu,
vel obtutu. O capitula inania quae et si plena essent pro-
ximum nihilo cerebellum haberent. Vos mundum de[illegible]qu-
isitis vel iniuria vel dementia, dum praestantiae usurpam
vestrae molis sua ingeniis auferentes nobis ea ipsis brevi-
culis et propemodum nullis attentis. Quidem mirabili
nomen

nomen, quod Romanae Reipublicae sententia et Sapientia debe-
retur vel ingenij quae commemorarentur et Reuiuere et des-
cribere Terrarum Orbis antiqua illa miracula. Memphiticas
Piramides, Babilonios muros, Rhodium Solis Colossum, Man-
soleum Artemisiae, Ephesinae Dianae templum quae in quibus in occa-
sione ingeniosis ludere arguitijs et ratione admirationis
illustrare. His ii.º mundi totius molem, artificio summi
opus adprime, quam grande est, quam immensa. Gestiant sublimia
orbium fabricatis Deus, et ijs in orbibus suorum conditoris lau-
datores, siquidem Regij Vatis effatum Caeli enarrant gloriam
Dei, nihil ne panegyristas suos habuit terres in tam univer-
sitate pusillas?

Hominis Querela aduersus Naturam

Querelam est aut... et sua foeuera indignum felicibus, for-
tunae foenim, quae in voluptate delicias quae natura para-
uit, saepe obijciebens quae ad miseriam faciles, magnis
sunt querelis et complorationibus lamentas. Hac nimirum
humana conditio est ut bonum ingens minimum plerumque
malo corrumpat. Unde nos argumentum sumpsit, ut sine
de natura conquerentes indicabis, quod in plurima eam ma-
xima infortunia proiiceantis sit. Exordium duce. sit.

Laurens ne an potius nouerca sit hominis natura an-
ceps utraque in parte controuersia est. Ant quidem pul-
cherrimum, mentis rationisque capax, et unius in terris dominator est

et imperium a natura tanquam ab amantissima genitrice procreatum
et corporis mole atque structura nobilius: cuius in spiritu
Mundum omnem epilogo prodigioso conclusit. Per similitudinem
et allegoriam ad tantam rerum universitatis structuram totis derivari
eiusque prerogativas ab ijs capitibus petentes, quam ratione vero am-
plificat. A bonis nimirum tam animi tum corporis tum naturae
fortunae. Quae collatis in hominem a natura beneficijs illam aman-
tissimae genitricis fuisse suadent. Quid enim an beneficia quae primo
in alium confertur quae in omnes? Sed tamen nec tu tacere veri-
tate diluendo. Etenim qua homines tot cumulavit natura
muneribus, quam multis et eximijs ditavit? Pulcherrima
membrorum structura nobiliorem natura hominem fabricavit. Sed
in tanta structura quot semina morborum inicit. Locus
hic esse enumerandi, exigimus in homine morbos. Tum vero ut ex
comparatione crescat tantum malum ipsum cum ceteris animantibus
ac vel et inanimis confer eos, et natura multo beneficia
magis fuisse ijs dicetis quam fere homini obtulerit.

Atqui ceteras in animantes, dominantem hominem, verumque
omnium obtinentem imperium natura procreavit. Ad obsequium
ne eorum, an potius ad invidiam natura homini rerum tanta uni-
versitate obtulit atque subiecit. Aurum et cetera metalla
feliciora esse quam hominem dicetis, quippe quae minime intereant
cum homo tam brevi tempore e vivis excedere. Et ideo in plerisque
animantibus observare licet, quas ceteras natura multi-
plici ratione communivit, ut omnes celeritate pennatas, squam-
mas piscibus, setas ursibus et armis bestiis. Unus homo nudus
t

victoris vi capi visus meruit erumpit.

Regis Superbi Poena

Cum Divinis canticis Rex quondam interesset in templo, et illud ex cantico Deiparae audiret: Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles, sua ipse dignitate superbus ac tumidus, eas in posterum aut recitari aut deleri voces e cantico iussit, ridens et quod unquam fieri posset aiebat, ut me ipse de solio ac dignitate deturbaret. Interim ut frequenter consueverat profectus est ad balnei delicias vestimentis ornatuque Regis in cubiculo depositis quod proximum ante balneum erat, in quo comitatus est Regiis et sui Principis aspectum seclusus Regem sedentem e balneo expectabat. Postea pro Rege imperante sui Regem Regio se Angelus vestitu qui Regis formam induit et in ipso Regio vestimentis ornatus qui ab aulicis servabantur, iisdemque iis discessit in Regiam, locum ac dignitatem Regis implens. Mox e balneo prosiliens Rex magnis inconditisque clamoribus omnia susque deque permiscere, cum nihil perciperet, quin ab aliis etiam rideretur. Nudus properavit in Regiam, atque ibi queri, minari extrema omnia supplicia suis aulicis potuisset, quippe qui tantam improbitatem Principi eo deferrent et irrisionibus obtruderent. Illi vero solutius ridere principio ac ludere, deinde cum ille contumax et obstinatius se ipsorum esse Regem assereret, prope a verbis ad verbera ventum est. Tum satellites adhibiti Regiae, ut turbam interrupit

aitq. tu ui suui inidebant uerù qd eo Reqd sed ut intlige
nullud eo Sed negotiù, quemadmodù affata dni. ipso Sei:
para rejicit potentes de sede deponere, eaq obrem ac filiro
contumeliá decepod atq. Reisd. Sid illi nos ornatus dig:
nitateq. vestitus et nos fanubus de seo senatus erudiuit.
Sestid Loc Oratorio nos artificio, quo utunq in narratnib
Oratores referetis interrogones, suspensiones, inexpectatis
exitus admirines identidd intermonetis tu ex ijs qa nar:
rata st illustres sentias et dornt. collegeris. inspiciatis sic.
Eo in Reges dominas Seus qui nimirù quemadmodù
Sacra testant Oracula, Rex Regù est et Dnus dominantiù.
eius proinde in manu est Vita et Corda Regù st. Quinimo
ultionis diu. fulmina in alid frequentius locud feriunt
q qui excelsius e Principù et Regù. Qua n. ad doman:
dam frangendaq. Principù superbia tela iaculat e gl.
Seus. fol. Vtetis innumera eo armor. qui, qb Regù cri:
mina Seus ulciscit. Neq solud p. horrend fortia et for:
midanda, ueluti bella, famem, pestilentia, sed eo q imbecil:
lia et contemnenda eodem plurimo. ut Muscas, Ranas
Culices, qb afflictatis e dominiusq, Pharao Egyptiorù
Princeps indomitus. fol. Seinde ad exitum Regis descen:
detis et gestd ut paulo ante indicatd Narratoris. Apo:
strophem et inuectiua instituetis contra Regem, et illud
interrogationis quasi tandem fiducia sic audeat contra Seu?
an q. fol. Interrogoni subiect. adijcietis et eius cogitationes
inanes eo ac ridiculas ostendetis. fol.

Temeraria Gigantum Audacia
et sapiens Alexij consilium.

Temerariam gygantum audaciam cum sapientissimi Alexij
consilio liber libensque conferre. Illi olim irrito conatu ag=
gestis montibus caelum invadere et ipsum caeli Regem sua ex au=
la regiaque deturbare, ausu plusquam sacrilego aggressi sunt.
Alexius contra ut in caelum securius citius et citius ascenderet
sub domus paternae scalis sese conjecit, ubi annos decem et
septem tota dixit ut suos omnes quorum in conspectu erat lateret
Deo soli caelo Regi pateret. Denique ab humili scalarum le=
cto ad amplissimam et immensam caeli regiam evectus est. Argumentum
bifaria dividetur primo rem de qua discutiendis propositi=
onis. Aliquem ex iis Gigantibus insolenti verborum audacia
tumidum contra caelum et superos loquentem inducetis. Exage=
rabitis Gigantum vires, et plena roboris membra, expen=
detis quae ipsis ac terris omnibus pericula e caelo impendent, unde
nimirum effusa aquarum alluvio terras iam semel omnes et
cum terris homines et animantes omnes obruerat, et indignum esse
dicet una cum belluis tantum gygantum genus interituri.
alias etiam rationes adducet, cur deceat in ipsum caelum moliri,
ac montes attollere ut nimirum supra deos suis assur=
gant viribus, ac celestem demum regiam penitusque incipietis etc.

Magna audacia magna certe sapientia, Gigantum
temeritatem consilium Alexij superavit. Utrosque invadendi
caeli cupiditas et amor incendit, illos audacia frustrata
est, hunc sapientia fortunavit. Illi quidem aggestis montibus

cœlo inhærere potuit, sed ut retrusus est, et infra montes maneret, quia cœli fastigio meditabatur. At obtinuit humilitasque sub domus Alexij scalis iacuit latuitque, et at humili delatus in cœlum est, donatusque regia divinitate.

Quis furor, quæ verborum immanitas, quæ cordis insania gygantes illos incitabat? Joannes c. iv: (quod ita audivi mihi videor quod ex ea [illegible] tuis gygantum sermone loquens insanus est Joannes desides tollens atque orantem solij. Et quod gigantes primus loci esse contendat in terræ illustres gigantes bellos. Deinde dicat vultu se tanto in corpore bannito animo incluso, quare ad magnum aliud se ipsos optet soli gigantes existimaret. Proponat ergo sibi in mente veneris faciendi, deque montibus alijs majoribus imponendis consilium suggerat et laboris tanti merito, obtinenda nempe cœli regia commemoret atque commendet.

Temerariæ huic gigantum audaciæ, sapiens Alexij consilium opponetis, qui et ipse inuadendi obtinendique cœli peritiores aliam tamen tenere modestiam ingressus est. Relicto ut huic tanto nec se ipse committeret et vetera [illegible] in cœlum ab urbe domoque patria oculis erexit [illegible] et varias terras peragrans sapienter erravit, et domesticus cœli civis terras peregrinus obibat: quamvis in [illegible] [illegible] [illegible] ipse insignibus, quod et [illegible] carens ab ipsius [illegible] [illegible] cognoscere potest, et [illegible] [illegible] consequentes vana [illegible] [illegible] [illegible] potest, quod ornatu suo peregrinum

Alexium credibile est.

Atque primus Eii ad Cœlum gradus. Sed regredi videri po:
tuit Alexius in Patria domumque reversus est. Verum quo
plus quam peregrinus in Patria domibus tamdiu vixit, ille pro:
prius accessit ad Cœlum, non a Cœlo recessit. Qui sub humiles
infra scalas ignobilis [illegible] latitavit in domo, an non [illegible]:
ter in astra Cœli scalas admovit? Hic exagerate Vir:
tutibus [illegible], quas [illegible] Alexius exercuit. Hic admirationes
exclamationesque adhibendæ, hic affectus explicandi, quo et
Alexij parentes et sponsa [illegible], et Alexij ostendenda
constantia, quo nihil ipse animo commovebatur. Interro:
gationes identidem quid [illegible], quid mentis illa divitiæ ut nihil
[illegible] nihil [illegible].

Sed quam temere immane terræ genus Cœlo bellum in:
ferre ausi sunt gigantes [illegible] extruere conati sunt
[illegible] astrorum. Sed [illegible] mediantes fulmine [illegible] profunda
infra tellurem iacuere. At sapienter Alexius [illegible] ten:
tavit, qui [illegible] humillimus iacuit in Cœlum [illegible]:
[illegible] ob [illegible] provisa domo Cœlum [illegible] intelligere [illegible] animo
[illegible] a corpore abeo discessit. Observate circumstantias
et adiuncta rei, temporis nimirum quo a domo discessit
Alexius in ætatis flore et [illegible]. Postmodum discessit
quo [illegible] sine consilioque [illegible] fecerit, quo et relinqueret
quæ [illegible] invenimus. Atque [illegible] in peregrinatione Alexij
Sed et in ipsius reditu observabitis, a quo [illegible] dicendi cres:
cet ubertas, et Alexij virtutem in egregia magnitudine attollatis.

Aloysius Via Solis. B. Aloysij
Elogium per Solis Allegoriam.

Elogij stylus floridus et acutus et nunquam otiosus aures ver-
tit ad periodum compages redundans, sed ubique aliquid molitur et agit,
et quamcumque occasionem arripit ut vel argutijs vel allusionibus af-
fectas sententias. Gesta igitur vel dicta cuiusvis profert et in singulis
deinde vestitis ut ex ijs acumen eliciat. Hoc stylo hoc elogium
B. Aloysij Gonzagae scripturus, unius vitae et actionum et vir-
tutum a vestra [illegible] rectores pietate uberem sententiam materiam
dabit. Neutiquam methodo aliam imitatus illustri, propono vobis
Aloysium cum sole comparandum. Si enim ut mox indicabo per
vitam [illegible] occurrentia studium et ingenium invenient quam
in Aloysij vita similitudinem. Vere cum sole videbitur. Soli quidem
cum sole [illegible] initio, [illegible] nempe solstitio undecimo calen-
das Julij exhibuisse, idem ortum et vitam habuit cum sole simillimam.
Initium auspicari potestis hoc pacto.

Soli similem quidem Aloysium fuisse negaverit, ille ut Alo-
ysium [illegible] [illegible] ignoret. Nomen ipsum solis [illegible]
[illegible] omen [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] non obscure [illegible] quod illud [illegible] Anag-
ramma Aloysius Via solis.

At ortu Aloysij ut [illegible] diebus, quemadmodum
sol difficultates et quas [illegible] superare cogitur nascendo,
Ita et Aloysius non sine difficultatibus natus est. [illegible]
[illegible] [illegible] apud [illegible] sol [illegible], et Aloysius
[illegible] non difficultates [illegible] [illegible] summam,

Sed mortem propius accedo in partem, antequam ista est sol ab auro-
ra nascitur, quo eodem ranis periit: ne eum mortalis vita in eo dis-
crimine cum esset immortalitatis periclitaretur, antequam totus
prodiret ex utero lustralibus Christianae fidei undis tellurem
ad similitudinem solis, qui cum oriens exit ab undis, nimirum
tanti erat solem parere, ut magnum thesaurum pretiosum thesau-
rum lucis effundere, et tot qui nascentem solem quasi illi
fortunae faderet ut sole parat laboranti? Deinde ad
ipsam Aloysij vitam evanescent faciet soli similitudo, cuius
illud proprium est, atque effectum eum sua luce nullius alteri-
us luminis admittere societatem. Cedunt propterea stans
e caelo sydera cum sol procedit in caelum. Ipse Aloysius
cum animi sui virtutibus luce nec nascentem nec ortum, nec
humanae pompae lucem stellam oculis fulgere considerabat. Dif-
ficultates quas Aloysius superare debuit ut in tanta luce
fulgeret Solis est similes fuere difficultatibus quas ille quidem
Arduum iter est initium, quemadmodum Ovid. ille dixit, per
insidias iter est formasque ferarum.

Verum liberum nobis est sine difficultatibus campum di-
cendi relinquam Aloysij vitam praeterire, illudque facile
ad solis similitudinem referetur. Eloquium quo claudetur ipsa
Aloysij morte, qui hunc cursum caelo eadem ipsa die, qua
sol suum annuum cursum finivit.

B.^{ma} Virgini in Montana ad inuisendam Elisabeth festinanti.

Parthenios iuuenes, magnae Virginis obsequijs ingenium curis ac se se demum oēs impendere ac dumtaxat fas est. Vos igitur quos in corde, et quorum cor Virgo Deipara est, dedita se- mel commitis vestrae dignis pietate obsequijs peregrinam Virginem prosequemini. Multa est enim certamen vobis et ad incommoditatem auferenda, ad facienda ... Illa vos duplici ratione exrogitabitis. 1.° ea Virgini deuo- uentes quae corpori nostra sit. Deinde attenuisse et ex voto Virginis orabitis, ... inuenietis alia metaphoria nimirum quod peregrinante Virgine eius animum ve- neretis ...

Conceptum nuper in Vrbe florem, Virgo festinat in montes. ... peregrinantis Virginis consilium peregrinum, usque adeo qui divinum pondus gestat in sinu grauitas summa. usque adeo festinat in eo cui ... Dei amor alas accommodat. Usque adeo terram flores ... conse- rens qui ... claudis in ... festinantis Virginis alias addetis rationes ut si dicatis ad- deret ipsius ... cursore illud nimirum, qui ad currendam viam ut Gigas exultauerat. Deinde Virgini stimulabitis et quae desidiae torpori usque vos arguetis, qui nimirum festinanti Virgini sedeatis. Nefas est amore nostrum ... esse animae anima a nobis diuelli.

Quid nos inerti desidia pigerrimi considemus? si

animus ibi magis est ubi amat quam ubi animat, si noster amor est Virgo, nobis igitur erit ad festinantem Virginem properandum. In viam igitur o sodales, o dabit vires, dabit alas amor, et hei id consuletis in medium, quo instructi praesidijs nostram Virginem dominam comitari debeatis, incommoda quae itineris enumerabitis, viam difficultates inter salebras saltus inter sylvas immanesque feris obnoxias, et coeli inclementia, Praeservare est ardentem, quae illa non uterer satis comitatam instruxit, quo aliquae vos opportuna remedia excogitabitis, ut iter tot facile commodumque Virgini faciatis.

Quid si vitam omne gravataque Vetus gestas Virgo, cuius ad latera frequentes sitimus, cum bibamus etc. nunc vani mynenis ingredimur viam? quas ad sedandam famem, quas et suppetias afferetis. Illa enim candida ubere nube sed sic obumbravit, nos illam a solis aestu quonam praesidio tuebimur? et contingetis benigne Vos et velitis humanis istis oneribusque praesidijs, ad amoris nostri obsequia, tot erit ad sanctorum coeli delicias quo Deipara Virgo multo delectata aspicietur cum ordine tot concertetis, et per Apostrophem ad Virginem ut vestra haec munera vultu animisque fausti ac benigni digne susceptione claudetis.

Beatus Stanislaus Costka Magnus in parvo Gygas.

Nec palmo nec decempeda Coelis cognoscenda est mensura vulgare vulgaturque provenerit est. Et coelis eiusdem cum

ast virtute, in annos aetatemque referre ut deceat. quod si minus
proverbium, ipsa certe fidem faciat et eximia experientia. B.
Adolescens Stanislaus, Poloniae flos, et Societatis Jesu tyro
quondam, aetate ut minor, aetatis annum agens undevigesi-
mum, coelo ereptus est et additus est. In quo aetate quan-
tus virtutibus fulgens extenderit vos primo ordine quam signi-
ficantis allegoria [illegible] in parva magnitudinem
ostendebit inclusa. Exordium enim sumit, dicebat antiquos
olim Gigantes a tellure in magna corporis mole fuisse
progenitos, qui non Gigantes solum sed parva et membrorum
compage magnos potuisse apparere hic facit.
In magna corporis mole Gigantes olim a tellure
progenitos commemorabat antiquitas. In parva mem-
brorum compage parere qui possit Gigantes, id nisi ille est.
Stanislaum Kostka adolescentem beatum Poloniae florem
pulcherrimum et Societatis Jesu quondam Verbum tam mi-
nore virtute Tyronem quisque vel mentalis vel aetate me-
tis adolescentulum idoneum et credet. in eo non quisque
[illegible] mentem, attendito supra gigantes ipsos eleatum habet.
quod si illum gigantea fortitudine, corporis pugnare nedum
angustias et animis vires ingentes ostendit propria
tamquam in domo exigua claudi non posse videns, in corpore
quod humana ope dicet industria potuit invenire, ut par-
va in tabula gigantis exprimere mole posset atque com-
plectitur dum Gigantem ferri non posse putemus in tabel-
lis in brevi corpore, quas includit immensus. Duplici

proponetis ratione a priori, ex usitata gigantis in pariete pi-
gendi exprimendi. Primo: est id in eodem loco posita quercus
domus et turres pingant ingentes, et apud illas eius expri-
mit membra, nec ea superantis vera celebrat alibi: Al-
tera id tantum in longinquo supra montes caeruleo colore
depictum eo toto expressit diversis membris expingitur,
ideo ut omnino dignoscas, quia utraque ratione gigantea moles
apparet. Verumque Vobis referendo ad Stanislaum dicetis
de partitione, est primum gigantis exprimendi modum ad vitam
referatis domesticam apud suos traductam, alterum ad reli-
giosam vitam in Societatis Jesu tyrocinio ad summam vir-
tutem translatam.

Absoluto iam exordio, et iam partitione duplici ora-
tionis proposito argumento: ad rationem accedens a primo propositionis
parte incipiendus, in qua S. Stanislai Vita referetur apud
suos tradita illud expressum stili tenore demonstrabo
ut Stanislai Vitam sub Allegoria gigantis ostendatis.
Secundum tantae probitatis argumentum: eius innocentia illa in
tota constanter servata, quam ab ipso Christianae fidei
lustrali fonte infantulus sumpsit in exordio auxit, tantaque
eminentia fuisse inde arguetis quod supra optatas conditio-
nis ac imbecillitatis humanae ... exsules se re-
ut nunquam divinam Justitiam iste ... vero non videns.
incipiendum hic.

Atque ut a primo primum aggrediar Stanislaum quercubus
turribusque celsis, quas gregarios inter tenes, similesque

consueverunt ostendere conferamus illa quae continebat semper Stanislaum et ab ipso usque lustrali fonte suos moresque inno:centiam.

Subjectis juventa in more pravas in eo affectiones abolli, adeo ut in quo ea iam audeant et vitia ad res omnium universitatis imperium atque tyrannidem exercent. super quas animi affectiones, adeo Stanislaus extulit se, ut nobilis:simum quoque eas in se ipso modo imperandi specimen ut. Quod ut amplificetis et tantae Virtutis magnitudinem expendatis, advertatis Stanislao diligenter observationes nec quicquam nihil eorum deerat, quae ipsum ad obtinendas huius delicias et ille:cebras invitarent. Adjuncta demum illa nobilitati eminet do:mesticae opes atque deliciae, opportunitates familiares atque domestici consanguinei, atque tum extra liberiore potestate vivendi consuetudine amplecti: et id ipsum a contubernio eorum extra confirmationis qui res huius vehementer exoptant, et qui:dem ac deinde Stanislaum ut germanum ipsius paulo con:ferentis, qui nempe totus deliciarum et mundanus, totum tota voluptatibus et illecebris libabat ut proposita ipse sibi in exemplo, et intus ipsa illecebras invitando: ista pareret sibi, ita se videret ut nihil ipsius in animo alterius infixum esse quam Virtutis amor et voluptatum fuga.

Ad haec accedebat insolentia caeterae germani molestiae cui ut gravius esset Stanislai Virtus, quae ipsius licentiae non obstaret et si tantae redarguebat illa proposita in eadem ipse obstabat Studia blandire conabatur. Contra Stanislaus

obsequijs om̃ delinire germanũ, ut ipsi demũ committeret, quã
instituerat vitã eo pietate traducere; atq; id ipsũ expectatio
diligenter et commendabilis et maxime, q̃d ignorabat inter exem:
pla virtutũ colere et si laudabile est facile et videri quoq; non
eũ ipsa exempla multo opus, ac virtũ ad virtutis viã tenen:
da conferre semper videantur. At adversus contrariũ vitam
obnisũ et medicantibus vitã virtute retinere, colere, auge:
re id vero magnũ est ac proinde heroicum. [illegible]
Atq; Tu patrio dispositis admirabilis virtutis. Stanis:
laus in ea ætate adolescentis quadam in parte [illegible] im
mutabili adeo immotus erat simul constans, ut nec ger:
mani lapsilo ibe præceps ac gelidus [illegible] impulerit, et a
virtutis tramite auferrit, [illegible]
Huius experimẽto virtutis et ingenui animi argum:
quãdoquidem maior Stanislaus erat, quã quẽ terram capere
non possent, cinguebat inciderit se Sanctius aditus ca:
rius tes ad ipsũ felix obtinendũ is obscure tensis quemad:
modũ ad Alexandrũ Parentis Philippi celeberrimum
fuit effatũ, aliud fili tibi par regnũ quære, quãdo se ia
Macedonia non capit. Igitur religiosa in familia locari
se eaq; Societatis Jesu cõ Stanislaus plane censuit.
Sed antequam quod animo nutriebat impleret, periculũ de ipso
ipsius quoq; [illegible] sumere Deus decrevit. Ut qui stonda
dulcitius erat religione, adolescens quæ illũ promeriti:
rus in gigante non Philistes, sed Tartares concertaret,
esse illi victoria et obtineret. Deinde igitur eger Stanis:

laus in lecto, cum terribili deformis quae infernus ille goliathus
ad terrorandum proveniret eo tamen eodem die 8.° iunii et iterum
ai 9.° a Stanislao crucis signo fugatus est. Vos loci Stanis:
lai gestum et amplificationis capitae exornabitis. Assimilari v.g.
Stanislaum cum leone comparantes de quo dici potest pul:
cra ut luna contra quem immo teneris invalescendis nobis illustrissimo
ille satrapicus oblatrans. Sed frustra sique latrare potuit,
mordere non potuit. Deinde a fortiori virtute Stanislai
arguetis, quid facturus ille esset sanus et valens, quid
operaret exercitione virtutum, si tamen aeger unico crucis signo
validis lecto decumbens.

Postremo infernum cerberum Stanislaus fugavit non est ena:
sit illico sed ille proximus in morte erat, quod quam illi gravis:
simum accidebat quod se refuerit celesti pane carebat, cum in
ea esset domo, quam ab infantis heroicis contagione pollutam con:
duxerat et videret germanum qui ad pietatem serio providis
algebat. Ubi Germanus destitueret auxilio, quo tamen caelitus sup:
tiabis deum et fides Stanislaus implorabat Virginem Bar:
baram usus est apud deum intercedere quam caelestis manu juvenis
sacramento divinis fugit desulit Stanislao.

Ad haec D.D. Theoristis narrabitis ornandam: ut si quae nostra
et ingeniosas metaphoras exhibeat describendum eo loco obtin:
gebit ut si est Apostrophem Germanum vel improbitate vel
pietatis negligentiae exprobretis, si deinde Stanislaum
sub figura sustentaturi deliberationis indicatis quod in re tan:
ta taciturnum: adeo quod difficili consilii capiat, atque ipsum benig.

confugienti adolescenti opem prodigio natis et caelestium munus tam
egregium admiratione pariter et laudatione dignum: illustrationis
principiis sic.

Territum a rege Tartareum fugaverat Stanislaus qui
superaverat nisi ut ad sese divinitus animum devocaret et
caelo? Aeger adolescens Stanislaus decumbebat in lecto.

Huic vero prodigio alterum non minus collatum Stanislao
a Deipara V. comitibus subjectis, quae Stanislai complexibus
puerulum suum quem gestabat in ulnis ultro commisit, eundemque
munere donat simul valetudinis restitutae, simul et adhorta-
tione vel impensius adiecta, monens nempe Stanislaum, ut quamprimum
Societatem Jesu peteret, et ingrederetur. Hic Stanislai
ardorem ostendens ut ad eas voces exarsit, ut stimulos illi
admovit Deipara, et contra ut cum germanus ipsius
obsistebat iurgiis contumeliis, et plagis etiam; quo nihil deter-
ritus Stanislaus itineri sese commisit, nullo instructus
viatico, pannosus et pedes, in plebeia rusticaque veste ut
non posset agnosci discedens. Oratione hic ad Stanislaum conver-
tentes illique fausta omnia in itinere auspicabimini, quod ita
plane illi accidisse subjicitis. Interea in ipso itinere
virtute sese gigantem ostendens, qui publice in adolescen-
tium nobilium contubernio ancillarum ipsos servitutis
munera descendere non dubitavit. Atque singula ex-
pendentis et ingeniose amplificabitis.

Ad vero adaequata gigantis exprimendi ratione gradum faci-
entis, ut Stanislai vitam in Societate Jesu Tyrocinii ornatam

31

breviter exponatis. Proinde quod in vestro loci positum distin-
ctum, et in totam absolutione partium excrevens apparet, illud
ingenii et magnitudinis affirmabitis. In ijs vero qui recentes
ad virtutem se istanda accedunt in adeo expositio singulas par-
tium absoluta virtutis apparet. Unde nescio quo virtutisque
velut rudimentis aspicit quo nimium in edito religiose [illegible] spo-
sito cum gigantea non [illegible] neque [illegible] et cognoscit. non
ita in Stanislao factum est qui in ipso tyrocinij exordio
absolutionis in se virtutes exprimit. Fuere hi postremi.
Sed vero quod in edito eisque mox [illegible] vestro posito cernis,
nisi vulgarem rerum magnitudinem excedat, ut obtutus fugit
vel inordinatum minime distinctum apparet. Et vero in eis qui
recentes ad virtutem se istanda accedunt. Fuere Nostro Stanis-
lai Virtutes cum comparatione cum alijs sanctis vitis enu-
merabitis eadem cum Ignatio Loyola extra sensum in longa
Extasi raptus cum Xaverio ad cor refrigerandum vestem
sibi ante pectus removente. Cum [illegible] Neri cuius
dilatatae costae tanti cordis aestus non satis capaces.
Cum Teresa alijsque tot multis quos divini amoris aestus languie-
bant. Siquidem [illegible] et omnium [illegible] eminentiis insignioribus Stanisl.
Tum cum congerie ceteras enumerabitis Virtutes modestiam
non [illegible] et [illegible] sed decoram quoque cum gravitate
mistionem. Christianam humilitatem quippe [illegible] sine ingenti la-
bore laudes audire non poterat. Corporis innocentiam afflic-
tiones asperrimas. Obedientiam et promptam et alacrem,
velut precipue amoreque erga [illegible] eximium

et illud inde conficias, si minus magnus in magno Gigas apparuit, tot citus gradis Canalis uitae conscendit; et mox Vos ipsi coniicietis Stanislaum adolescentem in tot et magnum apparuisse Gigantem, qui ex effatu Div. Sapientiae consummatus in brevi explevit tempora multa. Itaque Tui morte Sanctissimi Adolescentis describetis, quem ipse Conventio Dixeratque, et ipsum annumerare in illud Senatu dei inter Divos, quod saepius verebatur nostro obitus. Adeoque illi Tui ad Stanislaum Apostrophem, ut qui Gigas ipse Virtutis exiit in campum, tu redde in nobis ad giganteam magnitudinem producat et dignos ejusdem imitatione in terris efficiat.

Gallicum Lilium

De S. Ludovico Galliarum Rege

In lilio florum Rege Regem florentem Ludovicum Galliarum Regem agnoscere decet atque laudare. argumenti novitatem novo esse uir in prima quaestione, saepius tacendo argumentum: Ludovicus laudatus est, sed novitatis celsitudine auctoritate sua supplevit antiquitas. Et ut: uir de S. Ludovico Orationis argumentum: Lilium est non solis, tigas Gallorum Regum, lilium est insigne Orationis. Agite igitur Auditores ut a florum Rege petita Regum Sanctissimi allegoria regia laudetur. Ingeniosum tot est orationis genus et quod Oratoria similitudinum animos audientium mirifice delectat et capit. Sumendo de Lilij sua et prorogatione determinanda fuit ceterum quod deinde

apta similitud: S. Ludovici vita, virtutesque ac gesta ore nobis erunt conferenda. Lilium v.º apud Plinium descriptum invenietis nat. hist. lib. 21. c. 5. Idem à S. Nicolao Caussino laudatum atque descriptum per omnes argumentorum locos lib. 4. de sac. et hum. eloq. c. 13.

Exordium orationis eam formam vestrae dare poteritis quam est ipsum argumentum: exordium et talia et argumenta generatim de Liliis Lilii proferri, quae una quodammodo nobis pareant, adeo quod in ipsa dicitur ostis orone. Aut in ...

Ludovicum Francorum q. alliarum Regem in Lilio. Tu excelsa Virtus in quo melius quam in flore excellere laudari à me posset aut dea ... mox ad conciliandam nobis audi: torum benevolentiam dicetis desiderare Vos eloquentiam Regi dignam, quod quidam Oratores illud semper modeste conqueri con: suevere, quod pare materiae, ad orationis afferre non possint. Vestra imbecillitate argumenti maiestate infanda ... dicere

Tum ut docilem faciatis auditorem proponetis ipsam in tria capita partitionem, parteque quae rogatas Lilij indicantes laudi S. Ludovici Regis atque virtutes compa: ratio in dicetis, ipsa v.º partitio tria capita complectens ut orone, et Lilij animadversione in triplici floris odore colo: re et fama distribuitas.

Narro à p.º quarta partitione cap. inchoabitis et colorem Lilij multiplices observabitis ad quos alia ... Regis virtutes refe: rendae sunt. Porro Lilium candidum alia, alia et purpurea et alia plures in suis folijs colores experimentis quod galici

lilij aurum aureus color adjiciendus extremo loco est. Ad narrationem quadrum hic facere poteris.

Regum exemplo sectos componi populos uestio ex facto et quod spectata experientiae ueritas comprobauit. Ambitiosa quippe mens humana est, et dignitatis gradum fastigium, in quo sitam, gestum immissione saltem conatur ad summa. Scitu proinde necesse est Reges intelligant se, non quemadmodum plebeis ex ordine priuatis aliquem unidum captat sibi sedentem omnino, ut in dignitatis summa publico homines a natura fuisse progenitos. Nobile scitum dixerit ille alio consilio ad mentem Principis, seruire certe in hoc maxime omnium nobilis. Rex sit, ut suum exemplo inuenies in ipsum populos [illegible] ad [illegible].

Nunc autem ad hypothesim descendentis, atque hoc a natura discretum in lilij flore uere dicas, qui flos colore est uarius, atque multiplici omnium prope florum colore imitari uidetur. Et singulos colores ipsos prosequemini, ipsius ad propositum utiliter aptari possunt. Animum uero florem uere dictum natura progenitum, est multis illius coloribus insignitum, ut reliquorum florum populus alios colores orationem et multiplici uarietate uestiri contigat. Neque enim alia ratione hominem natura, sed diuinus quidem ars et industria studiosum effinxit ut populi omnes uarias ab ipso uirtutis faces credereque deducerent. Quid enim candida [illegible] facilia quae reuerentiae candore est purius, ut ea quae [illegible] macula molita est ad prodigium prodigiosa nasci poterat.

33

afferret candore suo ab Junonis lacte, traxisse lilia com:
mentum est. ‡

E lilij candore adscripto colores gradum faciens. et fl:
flori liliorum tribuere celestium rerum amorem et contemplationem in S.
Ludovico tribuebis. Agnum enim Joannes et Augustinus illum
quod ipse iussit aedificari sacellum in quo div. crucis
clavos spineam Xpi coronam et ferrum lanceae asservari, qui sa:
cellum Sancti vocari factum est. Transiens enim tecti.

Verum Innocentiae candori, qui tandem coelestium rerum amo:
rem coniunxit annon in terrenis deinde liliorum colore exprimi:
corpore quod terris Ludovicus gerebat, animo totus erat in caelo.
Commendationis lit. studium amore contemplationis, et max:
excellentissimo commendationis junctae ad caelestis. Tabis
candoris habere et spineam coronam cuius inter spinas au:
gustissimus dicitis adscribere lilia Galliarum. et ferrum lanceae
quod ad Gallorum cordes confodientes ibi div. beneficiis venisiorum
est. et crucis particula quia Galliarum Regnum felicem dicens.

Hinc ex lilia purpurea et cruenta ornatus ovo
adhuc lilij colore corporis afflictiones flagella cruciatusque
recepi sustinebimus. ergo S. Ludovicus sic in se crudelis se
ipse sequentibus affectavit. tergoris sui.

Ita n° ex totum cum Regni Rege tandem cruciatu
neque adeo probosa aspera et aspera sedium mediocre spe:
cieret in eius in exemplum et imitationem ipse sevenisse et cre:
vo quam immaniter flagellis cruentabat ut in humanis:
et rubra et cruenta lilia non dubitanter appareant ‡

Hic apophthegma ad Ludovicum habebat, quaerebatque ab eo quo se verteret cum incideret tot immaniter plectas sed in poena semper perclamantis innocentia, et illud respondentem nobis audire fingatis et interroganti unius tot criminis reus, sic spectus sit crucians. Deus amore in totos dies, et se amore in Deum illos ultro cruciatus amplecti.

Lilia denique multos in se sectatores experimentia, divitiis et virtutibus attribuens, ut aurea bellorum lilia carnis reservetis cuius occasione ad alteram Lilij notam erit transeuntis opportunius. Illa enim Lilij odor est, qui ceteros inter flores emanat; et qui provenit sensit. Pertinebat hoc proinde amor Ludovici ac liberalitas ingens in pauperes ex qua mirum quantum Ludovici virtus fragravit. Porro pauperes Ludovicus non amplius: cum muneribus accipiebat sed sabbatis hebdomadae quandoque venientibus ad mensam ipse admittebat. Pedes ipse lavabat, atque tergebat, fercula ibi ipse ministrabat et donatos liberaliter pecunia dimittebat. Haec enim omnia non ieiune narranda sunt, sed ingeniose amplificanda, ac denique ad fragrantissimum odorem lilij referenda

Volo de Lilij satis dicendum est, quare Lilium eleganter describentis breviter ea ut deinde descriptis partes ad virtutes Ludovici referantur. Notanda igitur in Lilio sunt imprimis: primo floris excelsitas, qua nullus flos ut Plinius ait maior est. Ipsius et candor, semper quod flos absolutius species, quae nescio quomodo invitat. Candor floris

ipsius imago. Folia foris striata et ab angustijs in latitu-
dinem latam sese dilatantia effigiem calati resupini et amo-
enis labris. Illa est semper, stylo aurei fila; sed ipsius col-
lum semper languidum et capitis oneri minime sufficiens.
Atque illud est: Loco observationis Lilium et vita lacrymarum
quod idem vestigatur, et inter spinas subitus adolescere
pergit etc.

Ita ut Lilij hoc fuit quod pulchris alijs natura flores uni-
ca velut manu delineavit simul atque effecit, Lilium
ut formaret experiri se prius ipsa voluit. Eaque porro mo-
re consuetudine est, ut historicus naturae vestigator inveni-
vidimus: naturae Lilia facere condiscentis. Filium Ludovicum
eius certe virtus et sanctitas in ijs quibus observatis Gal-
lorum regibus adumbrata est, quos omnes ipse non aequali modo
sed vicit. Animadvertite et videbitis quanta industria Lilio
effformando natura consulens, caulis illa procera et sto-
dote caeteras descripsit partes et singulis singulas et
virtutes Ludovici reddidit. Atque vere potestis in animadver-
sione colli languentis in Lilio et natas et argutas eius
rei rationes afferre, atque id quidem servata proportione ad
Ludovicum transferre. Celeberrimum Sti. Lauis Regis
narrat inter alia gestum, cum Arsaces Lacronum antea dux
deinde Tyrannus et Rex sicarios misit qui Ludovicum
aggrederentur et caederent. Quod a Rege Sto. Ludovico cognitum
est usque adeo a latronibus poenas sumere noluit, ut eos po-
tius ingentibus donatos muneribus a sese dimiserit. Ubi

visis

V

cetis Ludovico importuna et tot loci sententia, sed im-
punitatis illecebra et peccandi, scelestos potius severis sup-
pliciis quam muneribus emendari. Tum respondente Ludovico
inducto ea esse atque sententia, quod illud deceret cunctos solum
ad iras quinquidem ad munera distrahens convertisse et
potius. alio se instituto expleto a Regio Rege, qui suis
hostibus non solum veniam sed et munera impertiit.

Denique ult.a Lilii condit.o quod erat inter spinas pulcri-
us adolescere, ad mortem Regis S.mi refertur, quod ille tertio
pestilentia afflatus in expeditione iterum in Palaestina
adornatus. Ea Terrae plaga a Saracenorum tyrannide
ac servitio liberantium, in qua tamquam libero et asserenti
regnum deserviens tunc illud spinae quas inter pulcrius
adolesceret, hostes nempe quorum ipse conflictu, spinae
Ludovici fuere quod captivum ipsum quidem detinuere, mox liber-
tati redditum ad studia et ad gesta maiora servaverunt.
Sed non sese sub exemit a spinis quod expeditionem iterum
in Palaestina adornat et Pestilentia grassante Regem
S.ti.mum morbi id atque servitute ipsum denique ab tot conexis
spinis Terrae agro in caelestem civitatem eveheret, atque
ibi inter beatorum spiritus flores immortales, aeterno vere
florentem. Epiphonema in perorationem a dictis petitum
apponitur et oratione tota elaboratur ingeniose.

bb

35

Conservanda ne an Evertenda Carthago Controversia

Magnum Hostem non sine consilio trucidare decet ac tollere. Quodque ex ipsis est Hostibus rarò ingentia commoda accipiunt. Ars certe illud invenit ut venena ipsa transire iuberet in pharmaca et ut ille dixit plura venena iuvant. Ita etiam viri magni in hostes suis prosunt hostibus, dum ab ijs torpores excutiunt et attentos faciunt ac vigilantes. Carthago Romae Vrbi infensissima: et quae neminem sineret Romanos quiescere, deliberandi occasionem dedit conservanda ne, an evertenda Romanis sit. Vos è Romana Latinaque facundia Oratorem ingenio famaque celebrem inducit, qui coactis in foro comitijs ad flandam populi frequentissimi concione de conservanda vel evertenda Carthagine varijs rationibus utramque in partem perorat. Rem gravissimam et magni momenti controversi dicet, sequela proinde atque attentissima mente et rationum examine indiget. Tullium proinde ac si melius Hortensium, aut Marcum Antonium inducite hic.

Magnum cuiusdam Universae Reipublicae et Patriae felicissimi discrimen impendet. Hostes et quidem acerrimis sinimus, simul ac potentissimis et in civium damnum: Vrbis excidio infensissimae sunt Carthaginienses. Roma Mundi caput tot seque deliquio laborantis. deficit atque momentosa exhaustis viribus vires tot laborantis Reipublicae infortunio sit. Tenes

arbitrium imperiumque nostrum est Scipionis armis et uiris, Car-
thaginem uel euertere, uel conseruare. Rationes ergo quae
nunc in utramque partem ueniunt &c.

In 2a. Deliberationis parte, ubi conatusque ingenij ac elo-
quentiae maiorem Orator debebit ostendere, quandoquidem
in hac parte, suadere debet iudicum, animos et uoluntates
ut nimirum pro Carthagine euertenda decernant. Hic u-
na ratione obijciatur, si allatas superius rationes infirmet, et alia
propositas argumenta, ob Carthaginis euersionem omnino confir-
met. Transitus enim erit.

Atque his ad conseruandam Carthaginem rationibus adduci nos pos-
se uidemus &c. Sed quae maiora nos argumenta ad illam euer-
tendam impellant breuiter uideamus. Cuiusque boni esti-
mator sentit illud malum potius esse quam bonum statim iudicio, quod
ad utilitatis minimum habeat, calamitatis afferre plurimum
possit. Et uero spes illa nostraque non obscurum quam Carthago
Romanae Reip. et Reipublicae uectigalis, multum esse ferre in-
dex dignitatis et gloriae. Sed breuiter adducet rationes cur in glo-
riam bingense, Carthaginis heroicae fama nomenque cedat. Dein-
de adducet ex hac gloria quam calamitatis in Romanos in-
cendeat quod inde colligi potest dicet Orator si nimirum
in restauranda res uicant tempora, et pericula sortes immi-
nentia ostendat. quam saepe oppresserunt cum Carthaginiensibus
dimicare. Ad u. quod ad ceteras exercitiones facere uide-
bat esse nimium esse qui sorte exercitat, ita admo-
nendo est, ut nos nequaquam in ipsius excidij metu constituat

id ut: similitudinibus confirmabit u.g. ridiculum esse dicet, vel potius
insanum, si quis quo exercendae eius patientiae vellet sibi tenellae
muliere patientem infligere. Amentis item esse ut de Navi pe-
riculum gubernator faciat ad scopulos eam allidere. Ab extremo
vitanda esse, ne nimium metuat, ne nimium et otio torpeat.

Tum exercendas esse vires alias occasiones identidem afferunt,
multum adhuc superesse orbis terrarum, alias esse ditioni nostrae
adiungi, tum semper Carthaginienses ad urbis moenia expectent
quorum et frangantur vires animi reperientur consumantes. Atque
etiam recentes ostendat finis Carthagine Romam advectas, et
tantis terris quae propinquitas sit cum tanta eloquentia ut apud
Populum demonstrabit. Quod si aliquando insurrexerint videntur
quaeris illa motus multo maiores parat et a simili item etiam
in subterraneis cuniculis fieri dicet qui dum parvam nimium
ruinam ipse faciunt unde ingentem impetum [illegible] impositam
ijs molem evertunt. Ab exemplo hominis a quibus incertum suam
sententiam confirmabit, et extremum demum loco laudi Scipionis sen-
tentiam esse dicet unius consilii in tam multis magnis [illegible] exer-
citatum standum omnino esse videt. Peroratione brevi claudet epilogo
et ut in tantorum sapienter decernat Judices separatim ex-
hortabitur.

Elogium Tarquinij superbi.

Tarquinium Superbum natura suo ingenio ornavit. Mon-
strum cogitaverat totam effudit. Mores sic ad modum indicavere
praeter fato nostraque humanum nihil habuit Tarquinium, quo
totus semper vixit ut bellua. Atrocem fortuna fecit ut

ulo: Romanis Rege dedit, ne superiorum gloria Regum in-
crementibus lucis extingueret. Tarquinius Servij successor
in Regno futurus, Regnum rapere maluit quam expectare.
Illud tamen ipse iussit occidi, ut occupatum Regem, quietius sequi-
ret. Rex proinde immaturus quid nisi acerbe regna-
ret; qui dignitate repente ijs de sibi nullius consanguinei.
quem Latini [illegible] cognomine vestitum à moribus sum-
ptum notabile illud dixit Roma superbum. Inane caput
illi uenor erat plenum, supplebat nimirum inanitas: vitium ce-
rebri memoriaeque defectus. Omnes illi odio erant, ut ipse olim
Regni consortem etiam Tullum morti, cui nomen Tulliae filia
quae ad salutandum virum procedens, ut exstincti sui genitoris
cadaver inuenit in via consternatos equos impelli iussit
et currum super genitorem agit. Crudelis tam Taliae mulie-
bri tenebra et [illegible] obtinere prosequemini: deinde ad
Tarquinium iter vertebat.
Tarquinius vero: post expletam domum senatorum cedibus, et
tyrannide in subditos crudelitate, sese convertit ad hos-
tes, [illegible] proprium filium publice iussit cedi. Sed sextus Gab-
bijs ageret [illegible] sibi animos benevolentiaque devin-
xerat [illegible] ad Tarquinium genitorem misit, ut doceret ipse,
quid ea in urbe fieri à se vellet. Prudenter quippe illum expletum
vivi. Tarquinius, ne certior quod nuncium [illegible] respondit,
sed in horto deambulans, summa papauerum capita demis-
sa res arguit: filio Tarquinij monstrata, ut [illegible] eius
Urbis viri capite plecterentur. Ut Jovi templum consecraret

pluribus Vijs abstulit tempore, quos ab eo cupiditatis ceteris u:
cedentibus terminus obstitit, qui nempe illum cedere detrectabat.
Termini contumacia uaticinio probata est, qui nempe omnium pro:
missi felicia ac aeterna canere.

Sapientia est non numerare Discipulos sed aestimare

Sapiens uel mortalis uidetur, uel proxime ad immortalem
deum accedere, sapiens verumque dicitur habetur, quicumque
dixerunt sapere veritate. Vnus quippe deus est ratio unica
proximus sapiens sine semper felicitatis initio. Quid enim illud est
quod miserum facere sapientem queat? paupertas? atqui si uere
diuitias dicitis non capere. Eodem decebat Seneca, si diuitem
facere uolueris non est opibus adjiciendum sed cupiditatibus detrahen:
dum. contemptus? Perge in hac inopia gentis et respon:
sionis tua et uaria quae solent accidere consueuerunt incommoda,
ut pericula, erumnas, dolores et his similia enumerare, inter
quae sola sapienti constare felicitate dicetis, ea ratione qua explica:
uetis in paupertate proposui. sic dicetis.
Nihil est, nihil plane quod possit inuictum animum sapientis
felicitate eximi, sive accedit, sive conridit, sive inmatabilis
extorqueret. quod quis ut felix sit quam extima uagat, ubi uero pater
magnos in ceteris insanientes obtinet: quod quoque . potentissime
uersatur est, ipse sibi fortunatissimus, et in sapientia faber in:
dia fortunatius. quid enim cinico uel Diogeni dolenti illa
uersatile tam probrosa domus quod q. obijciet: ipsumque uel

philosophorum cochleam vel testudinem domiportam appellet. et
procedat Alexander ille post Darium et Indos debellatos pauper-
rimum procedat in q. cum comitatu? Breviter rei describere poteris
Alexandri pompam et comitatum, deinde subjicies. exclamabit
Diogenes quam multis non indigeo?
Sed alia in re eandem asseres veterum sapientum vel dicta
vel facta quae evincant veritatem tam, nihil esse quod sapienti ponit
extorquere felicitatem. v.g. celeberrimum illud apud Senecam Epi-
curi dictum laudare poteris ut ille sensit et sensit sapi-
entis tauro ex aere candenti inclusi vocem illam futuram esse bene
est ad me nihil pertinet. et hisce verbis [illegible] asserere
ex q. corpus unum solum nervi diffundit membra alius
extra unum est? Factum v. illud esse poteris inclusum Bias q.
cum a persianis comunicato, et audacius [illegible] proditum
[illegible] accepisset totam continuisse mitiam [illegible] solius digni
nescitis me hodie debuisse galeatum incedere et hoc ipsum Phi-
losophi dictum egregia commendatione absolvetis.
Ita v. ab hac thesi in qua de sapientia constantia
et felicit. dictum est generatim, ad hipothesim descendetis et
ostendetis hujusce sapientiae [illegible] multos, sed q.
claruit hac aetate alumnos: transibis v. fieri potest a contra-
rio in quo licebit aliquantulum revertere enumerando [illegible]
[illegible] multos illi sint qui vel inepti, vel inanis et frequen-
tius et malis, arctetas se se et abjiciat [illegible] [illegible]
inter ea ingens sollicitudo [illegible] circa sapien. [illegible] igitur sei.
Verum si aspernatur quisquis est, si quisquam ceterum et mirum

pervenire sapienti queat, illud certe, animus exercitatione adver-
sus ærumnas [illegible] et erectus, gravius: eadem ratione, ad
vera sapientia ingenio videas solidum: at inertia septam
ad turbam [illegible] ex quo [illegible] noxia gravi [illegible]
pugna [illegible]. Vides n. proiectos in voluptatem
[illegible] ne [illegible] nec [illegible] greges [illegible]
qui breviter studia voluptatum [illegible] referentis, et exemplum
[illegible] a ferro potentiorem qui ad fastidium usque sectæ
voluptatis [illegible], postquam omnes fastidiis [illegible]
ingentia proposuit præmia novæ voluptatis genera in-
venientibus. Ubi est videre potentiorem? Animum illud vere fa-
mosum, minus fama sola in fame fuit; nihil nimium ado-
mini et [illegible] quod habet [illegible] plus nimis ingeni-
um quod habet totum in [illegible] studio, ut in [illegible]
superet, tamen pauper est in extrema fame [illegible] vene-
ratum [illegible]

Vides splendida illa ac vere turpia auri mancipia, et
servos vere divitiarum, ut ab iis possideantur ipsi potius quam
eas ipsi possideant, qui nulla non inquiete dies transigunt,
nullam sine [illegible] noctem? Et in tali
re [illegible] mare [illegible] qui auri immodica
cupiditate flagrarunt. Quid est de inanis gloriæ cupidis di-
cere et [illegible] subjicere et illud conspicere tandem vera
aliam studia veri, sapientia est summa, summa etiam
vera sapientia [illegible].

Ubi n. [illegible] a contrario, hoc est pro contraria sapientia

parte addimentis ad ipsa rei ima penetrare accedere.

Quid ad haec sed multa, quae tractat Sap[iens]: moueri aliena felicitatis excitatione commoueri ne animo indignari? sunt. Atque se sit beatus est aliene sapiens felicitati non inuideo. quam quod non illud felicitatis genus est quod alterius vel ignauis quae imprudens est esse. aequaliter plaudentque, qui sua sors est, et vulgus, quod hoc est quod est familiis placet, et mulierum probant argumentum: est uel ipsis uel non deriuatio. Ostendit eum distinctionem argumenti: sed a causa sed et ab effectu petitis, explanantes nimirum natura multitudo: et vulgi genus in describenda profundendis, et quod eorum genus illi consuetudo maxime probant. consuluit Seneca epistola 5. ubi multa quae ad eam ipsam rem faciunt, sed ubi quaeretis num ne sapientia infelix sit quia comitatur cates hoc pacto.

Interea ut dum uita re, uel uariis comitandis uel solitudine sapientia rividi spiritus, num propterea sola atque adeo infelix est. Homo ut neque minus solus est sapiens quod tum solus, alios nempe cogitationis inter sydera frequentia quae contemplator videt, omnia et facta sapientibus animus secundum ipsi ve virtutes et in ea solitudine ingenio re ad felicitate absolute et beat. Seneca interrogatur exultante in ostia, quod ibi beatus, quod felix sit, et non obscure aut ingeniose respondetis dicens. consuluit eundem Seneca in consolatione ad Heluiam capite 6.

Denique uel ut Cicerone dicitur Sapientiae satis amplum Theatrum esse conscientia esse ut alio sapienti audituris frequentius oriens est audituro unum et totum, quod confirmabit

Plato, cum interrogans num adesset in Lyceo Aristoteles et adesse respon:
denti dixit, ἔξεστι νοῦς, cum interea auditorum confertis:
simo Lyceo. et tot eruditione ornatos tota clauderet. Virg
adeo sapientissimum non numerare discipulos sed æstimare.

De S. Cecilia Virgine et Martyre
Oratio.

Sanctissimam V. M. Caeciliam sub allegoria Musices, quod panegy:
rici genus est ingeniosum atque iucundum laudare curae mihi
est. Siquidem eius imago cum organo ceterisque Musices instrumen:
tis depingi consuevit. Proinde in hac allegoria quae ex
similitudine unius rei cum altera constat, quae ventilanda
erunt quae propria Musicae sunt, ea quae ad Virtutes Caeciliae cum
similitudine referenda. Quae vi minutes ora in sanctam Virginem
cadant, ea certe seligenda sunt quae opportune in ea animad:
verteris potes orans fieri. Exordium ab ea M. Tullii sententia
ducetur, qua dixit suavius nihil esse concentu musicum,
ex cuius occasione sonorae similitudinis inter Caeciliae virtutes
concentumque musicum prosequemini. Incipiendum sit.

Suavius nihil esse concentu musicorum Latinae artis
Eloquentiae extitit, ut vere musicum quae maxime convenit
venisti. Etenim quemadmodum ille videri potest pulchritu:
dine Virtutis ornatus, ubi nam eius est mulcere commoto
lucere aures Martinis audire. Enim ex eius mo:
dulatione multo iucundius quam ut philosophus ille opinatus est,
ex caelestium orbium conversione mortalium animi pla(?) erant.

Audiuis tum certe virtutis concentum, si minus a(nim)abus auribus
a(nim)o certe auribus Caeciliam, cuius (est) exercita minus ad cantandum
vox, et organorum modulatione digiti, q(ua)m ad virtutum omnium con:
centum suauissimum: a(nim)us multo magis q(ua)m corda, caelestibus
auribus suauissime modulabatur. At u(er)o suauissimo (concentu) mo:
dulabatur cuius illa vox inter continentissimos erat (?) dicetis
(?) (in)terrogationis modulatione Caeciliae dulcissimo: summe cum
diceret stat cor meum immaculatum, quas voces musicas
vere summe affirmabitis q(uia) in magno virtutum consensu
nullas vitiorum admiscebant inconditae voces et dissona accentus.
Id impletum a Deo summo nostro Caeciliae subijciens, (?) in:
ter ciuium strepentium vitiorum agmina omnium in se virtutum
constantem atque consensum plenum semper integrumque seruauit
et ad propositionem ita descendebat: id est breuiter osten:
dero maxime qui (?) eius q(uae) acceperit dum saxes et aeris verbe:
ras sed eius q(uam) dicam cor ferens sensu summo Virginem
demonstrauero. Sed ratione transeuntis est locus in quo
diceret Virginum tenera (puerorum) in corpore vocem constantem
q(uam) nimirum supra ceteras (?) partes in volupta:
tem aliam abstulit, si tam u(er)o vocis prerogatiua Virgi:
nitatis laudem agnoscetis q(uam) nimium supra leges humanam
naturam abstulit, et beatis (?) mentis (?) hoc pacto.
Ergo u(er)o canentium tenera (puerorum) in corpore Virginum
audita vox est et q(uae) supra ceteras modulantium voces
cum dulcissima (?) (?) subtilis
Vbi u(er)o gradum faciet ad constantiam Caeciliae laudandam

in Virginitate servanda a contrario, hoc e dicesis illud con:
ventio plerasque integritati quo novi quae in infantia quid
et pueritia candida et alba erat, deinde [illegible] gravior et
ad ima declivis. ita et teneris annis plerasque Virginitatis
flores mox in corruptela declives. Non sic ita Cecilia
contigisse dicesis, quae ad extremum usque vitae spatium virgineum
florem integrum illibatum servavit [illegible].
Et [illegible] ultima [illegible] modo [illegible] ad ima declivi
nox in hoc consuetis. ita est vita ab integritate Virginitatis
non descenderet ad corruptela. [illegible] tenera quo [illegible]
alba nox et alba. Sed in Cecilia non ita contigisse quod
[illegible] usque ad [illegible] [illegible] contrario [illegible]
Virgo [illegible] a [illegible] prius [illegible] quam a Virgi:
nitatis servandae proposito diverteret. Narratur [illegible]
Cecilia Valeriano coniugio destinata fuisse nobili genere,
opum amplitudine, praestantia [illegible] absque [illegible] interroga:
tionis quo consilio caperet Cecilia ei quod servandae Virginitatis
[illegible]. non ad hoc a [illegible] [illegible] pulcher:
rimae deliciis, ad sordidas [illegible] illecebras [illegible]:
[illegible] subjiciebat ea quae addi poterat Cecilia [illegible]:
tias amplexeret, flore aetatis pulcherrimo, opum exaggera:
ta [illegible], [illegible] affluentia deliciarum. Subjiciebat [illegible] con:
iugii in quo [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible]
[illegible] non in tanta gloria [illegible] nisi coniugio [illegible]:
[illegible] filios [illegible] in posteris commendo [illegible]

aeternaque gloria perenniter. quo nomine respondens Caecilia
induerat et singulari ad contra flore operis, ad contra
opus et illecebras affluentia, quae inveniuntur [illegible]
omnibus adquies: flore operis, bene flore appellatur Caecilia di-
cet magna cum admiratione, quemadmodum enim flores
in die una gignuntur, sic et ipsa uno quasi momento florens, cae-
lestem moriens atque martyrium [illegible].

At haec quae [illegible] et digna in [illegible] sapientum
virgine [illegible]: exclamare licebit, et exclamatione [illegible] Mu-
sicae allegoria sic [illegible]. O Musicae [illegible] Magistra, O
uocum celestium melodiae concentus dignius. [illegible] ad Vi-
ctoria quam de Valeriano Caecilia retulit gradiemini, et in [illegible]
[illegible] allegoria [illegible] tamen Caeciliae vere Syre-
nis [illegible], sed Innocentis quam nimirum Valeriani animum
[illegible], ut eum ad [illegible] [illegible] flexerit, [illegible]
castitatis amore vehementer inflammaverit.

Sileant [illegible] blanda illa marium [illegible] Sire-
nes, [illegible] [illegible] illa [illegible] [illegible] anto-
quibus [illegible] [illegible] munere [illegible] a [illegible] obru-
tasque nimia dulcedine mentes conyceret in soporem cru-
delem: ideo nocentiori quam blanda [illegible] mon-
stra illa pulcherrima ad [illegible] gradientes, [illegible]
[illegible] ad soporem [illegible] [illegible] somno
[illegible] proximus morti [illegible]. [illegible] dulcis-
simo celesti concentu Caecilia, Syren [illegible]; sed innocens Vale-
riani animum [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] con

tionem Caeciliae poterit ad Valerianum, ut illud ad amplexum
castitatis illum attenderet; et deinde commotione alia addere
qua Tiburtium eundem à sua consuetudine Virginitatis abstrahe-
bat, id ipsum Musicae similitudine exponens. Est paulo.

Quid si non captus [illegible] solo [illegible]-
cae, sed generosis et plenoque spiritu vocis in Valerianum in-
sonuit, expertum: Musicae artis facultas ea in parte va-
lere semper plurimum, ut non delectet solum, sed alliciendo
et trahat et demeat? Ita ut ipsa Caecilia eum Valeriani
nuptiarum cuperet caueret ingressu à sui consortio corpora-
lis ad integritatem tuendam caelestis attentius multoque
fortius vigilaret, potentis Dei a fortiori [illegible] Vir-
ginum exemplum afferre, in quas tanta Romanis olim
reverentia erat constituta, ut eam dignis [illegible] honoris
afferens. multo vero diligentius castitatem a [illegible] caelestis
virgines dici, quae non ab ignis [illegible] sed divini
custodia excubarent. Quibus commotus verbis Valerianus
attonitus similis indutusque a [illegible] et [illegible] suspensione
ad in hac re tanto consilij capiat [illegible] ipse [illegible],
illud demum decernens, [illegible] verbis et imper
Caeciliae si caelestem illum attentum, quod ipsa commemorabat
proprijs oculis intueretur. Sed ad haec Valerianus. [illegible]
[illegible] a sua nuptiarum, et non ab [illegible]

Quid ad haec Valeriani [illegible] [illegible] [illegible] ani-
mi. Auditores [illegible]: [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] oculis [illegible], Virgo respondit eis [illegible] oculis

qui sordes vexitant ab eis. Qui si minus Christianae fidei
lustralibus aquis ablutus, indignus oīno est, cui praeibandum
se ostenderet candor coelestis Juvenis immortalis, nec plura
caelitus Valerianus sacro fonti subjectus est ad Caecilia
ut primum redijt simul illa orante simul illa pul:
chritudine qui juvenem commorantem invenit. [illegible]
illius pulchritud. breviter describere a partibus enume:
ratione et nobilibus Christianis formulis eleganter. Hu:
ius descripto ornatu figuras et tropos adsumens, meta:
phoras [illegible]: Antitheta Consulit S.
in oratione 22. de S. Caecil. quo in illud ait [illegible]
[illegible] coelestis ascensi pulchritud. adjunctis geminis quas pro:
ferebat coronas manu pulcherrimas geminas
semper coronas rosis lilijs contexta, quarum altera Caeciliae
capiti, Valeriani altera composuit. Cum flores istas
coronas florida oratione amplexamini, auspicia ducentes
ex ijs futurum esse ut et Valerianus et Caecilia candoris
lilio [illegible] et purpureae martyris pro Christi causa subeundae
contingat. O flores quos caelitus vel [illegible] ut media
hyeme [illegible] florerent in terris. Candore [illegible]
[illegible] auctore. [illegible] in eadem Christi fide consentit
cum Caecilia Valerianus ad musices [illegible]
[illegible] sola canere audita [illegible] est Caecilia, [illegible] eius
[illegible] socijs admixtis, concentum [illegible]
diceris.

Sed jam Caecilia quae solitaria canere [illegible] audita est

Martyrii principis vero concentum ita plenius consertum sacrorum modulo temperat. Accedit Ceciliae Valerianus et germanus accedit Valeriano Tiburtius, sequitur Tiburtium Maximus, et 4.us nouis hoc est intexto ita choro divinae musices armonia componitur et ut concentu omnes perenniore modulentur noua suis in membris ora et aperta pandunt vulnera. Unde tot ulcerum rubida sanguinis exclamant. Sed divinae gloriae auctori: Symphonia modulantur et canunt. Agite ita convertetis orationem ad fortissimos hos Christianae religionis heroes eosque ad mortem fortiter subeundam cohortamini, vitam illos contemnere docebitis breve et luxa in qua tot vitia dissona semper audiuntur, contra victoriae clangore meliorem expectant, et expetunt in caelo ubi omnia vivunt cum felicitate consone.

Scio nos vos ipsi contracturos quaerere qui imprudenter illos adhortari aggressi estis, qui stimulos in pectore animos tenus ad incendium charitatis sit.

Sed frigidus ego sum qui instigarem eos, quo non nemo in vero flamma illa divinae charitatis incendio pectora inflammari. Tua flamma, qui pergit, quae teneres ad illam christianae virtutis excitant illa committunt in fortissimis pectoris magnanimitate? Tibi illi quos quemadmodum christianae ceciderunt in terris sic et Christi munere exultant in caelo. Aliqua breviter in specie gratulationis tibi potero adjicere sed ab elatis sermo: eloquio singulari aggrediar.

At Caeciliae tanto in heroicis tantae caritatis victoriae longi=oni bellici certamine non experiri virtute. Si unquam vetus

plus ibi Tyranni crudelitas exercuit sese, ubi minus ex imbecillitate virium sevire poterat. a castis Virginis candore, veneniu furoris haustis, ad ipsam pietatis sole tenebras noctemq. sudore sceleris traxit. Et adsiste similia his antitesa, deinde induitur Tyrannus virus furoris qui per noctem commoverit et in ss: Virginem concitare horribili incendiariu.

Ita ne inquit sibi saugq. gravis autoris nobilis patriae Sparta imperia servari et tuti presertim ipsa noctem pietatis audax, impia sacrilegia, ... Sparta imperia, nota Deor. infamas. ita ne Tyrannus regnis: tertibus incendiaria investigatrice citissima, ita ta incendia merente obviat, et flammis flammas extinguat. Agite lictores.

Meminisse hoc loco potestis eorum trium puerorum qui Babilonia in fornace seviri flammas incedebant. et ut his contente fecit, qui die noctuq. incolumis traduxit in flammis et ad musica festiva referentes ordine; tierti ibi tratuer adeo divinas laudes modulandas ee, ut surdas ipsas flamas auribus quodam ad audiendum, cum ee feriens ad incendendum attonitas: et simili ratione in hoc pulcherrimo prodigio poteris arguari. Demiq. ad ipsa cede Virginis, ut cib: tacitas oro a flammis proficisces ad gladium. transituri huius.

Sed parcentes Virgini flamma nim pepercis Tyrannus aut furoris incendium in ipsius corde restrinxit? Imo vero ubi flammas desides vidis et ad Virginis aspectu des Voces attonitas, ut filii cadendi incepit sevitiae ad sevire

ſe ſe converſis. 3. Hiſtoriam narrare, q. eſt ſemel iterum
ac 3.º inſertabit in ſeiſsiq. a liſtore bacchus commemorare.
q. cum illam ſemineceq. relinquiſſet tridum Ceciliæ ad viuendum
reliquit, quo elapſo, elapſa ſimul e vita Virgo eſt, et
euolauit in cœlum. Apoſtrophe inſtituere gemina poterit
ad liſtorem et tyrannum altera, altera ad Ceciliam q. ſubli-
mis allegoria muſicæ, dicetq. ſurdum eſſe ad vocem illam
muſicamq. divinam Ceciliæ fuiſſe Tyrannum ſed Virginem ipſam
quæ tanto Virtutum concentu ſuauiſſime modulata fuerit
in cœlis aures aperuiſſe tandem et admouiſſe cœlo cœleſtes
tum melius ſuauiusq. multo perennemq. concentum
audiret.

Diuinum in Sceleratos hominem
Judicium.

Sen. in Her. fur.

Sequitur ſuperbos ultor a tergo Deus: Veritas eſt ſaltem
certa atq. ſatis pura eſt, ut nemini qui ſana ſit mente
unquam latuerit. Ut n. lento incedat gradu diuinus furor et
ultio, tandem ad ſceleratos venit. Quid n. ſcelerum aſylum
eſt tutum ſatis, quod in ænea ipſa, et adamantina ſepta
criminum ultor perrumpit Deus. Moliantur eſt in cœlum irruptionem
gigantum temeritas vel turres vel montes attollat. per
admonitas et tonitrua fragore plena concutiam ſceleratorum
hominum mentes fulmina tandem ejaculabit Deus ultrix. ...

At hac Theſi in qua ſimiles et aliæ ſententiæ cogitari poſ-
ſunt, ad hypotheſim deſcendetis hominum ad ipſum diuini judicij
factum et hypotypoſim deſcribenda. in qua ab admirabilis mar-

rie adnumeris ad illa explicanda, et exagerando amplius:
1.° expendetis ipsa scelera commissorum conscientiam, quæ pro obstetricante remini detrectando. proinde morsus ejus conscientiæ vermemque perpetuum describetis ab eius effectis. u.g. a vultus pallore, obtutu demisso, arcanoque remorsu &c. perpetuo sui.

Quo sane in eo dicendam oculis oberrat scelus, et ne à quoquam spectare parvo tunc securitate sibi promittere queat, teste Cicerone intimo in ipso reorum pectore, conscientia accusatorem &c.

Deinde tam iudicij sequentes ab enumeratione, ostendetis neminem prorsus ab eo iudicio exemptum iri, nimirum ex humili vulgo populares, et ex nobilibus optimi cogentur omnes &c.

Proponite iam vobis ob oculos locum tam iudicij, quo plena severitatis est, atque terroris: an ne mortalium aliquis ab eo eximendus est numero? cogentur ex humili vulgo populares &c. Atque ita varium, ita multiplex, ita infinitum mortalium genus illi sistendum est iudici, cuius ad nutum mundus ipse immani terrore concutietur. qui & adhuc aliqua in Deum est spes, quod ipsius pota atque severitas sententiam, eo iam à fortiori supplicium acerbitate, quod in morbi Tortores effectum consequebuntur ostendetis, ita nimirum ut ab adversis iudicij æterna inferorum supplicia consequantur.

Quid iam supplicium si inamitentur vero, Si eius funestissime tragediæ ipsa sit conclusio mundo omni conciutiens. atque prosternens? Ibi iam sedebimus ille iudex luminaque

princeps tenebat, uere a totius huius mundo negabit, et ditis... a cetaris complexionis capitibus exaggerare dici... ... seruos... iudicij potestatis et ... apostrophe denique in obs in: ueli, qui ... inter ... iures degunt. ...

... in pectore sentina ..., et ... ueniz, ... ad diuini ... ...

IESVS

Nomen super omne Nomen.

Post ... erumnas inter et funera, tot ab exortu mundi ... ..., et auspicium ferale mortis ... ille morta: lium ante parricida ... qui nimirum Adam ... et ... ea qua creasset ... ... conditoris ... nomenclatura ... terrar infortunia et ... elementorum grauiss: pondus immane calamitatum in humanum genus inuexit, ... auctor felicitatis reparatorque ... neque impotentis ... medicamus ... salutem insigniri ... ad etymologia ... sumere arguim: ... si in re una ... alia ... infanti nomen indictum sit, sed illud ... nomen in ... puer, qd ut ... in paginis legimus ... nominatus, et uocatus est ab Angelo ... in utero conciperetur. ... nomen ... ..., quo dixit ..., et dedit illi nomen, qd est super omne nomen.

... ut ex ... magnitud: et ex ... ad alijs aliorum nominis comparatione tanti magnitudo nominis

ostendatis, in ejus dicere inde potestis à Thesi in qua magna nomina, magnum semper denotat sentire dicatis. Tot patet.

Magnum semper magna servarunt nomina, non solum sanctitate sed. plus enim laborandum in adeptione preclari nominis semper fuit quam opes Thesaurosque ingentes amplissime cumulando. Mutius ille Romanus fortitudinis prodigium potius quam exemplum non nisi combusta manu dextra est Scevola. Scipio Romanus ex Militum imperatore post quam omnia bellicosissimae Africae provinciae debellavit et dominium audiit Africanus.

Alios et vestro marte subjicite, qui à preclare gestis cognomen accepere illustre, quos et non à profana tantum sed à sacra potestis historia afferre. ex ijs antiquis temporis quam plures non pauci à Deo nomen aut novum acceperunt aut jam illis inditum amplificarunt. Sic v. Abramus primo deinde Abrahamus dicatus est. Sic Isaac, Jacob primo appellatus est Israel et Hebrea nomina sua numquam mysterio carent et Misterio.

Verum cedant Ethnica omnia, et quaecumque fuere alia ex clarissimorum aliud cognomen cedant ipsi infantis divini appellationi quae cetera sua nomina antecellit ut supra ceteros omnes divinum eius prestat infantulus. Quid enim verum Scevola cognomen iacet combusta manu quaesitum, Suer, Sic non una ex fortissimis manum sed totum se igne charitatis incendit.

Hac ratione ad ceteris nominibus ceterorumque totum gestis nomen et gesta divini pueri conferens, ijsque subjicietis

rationis anteferentis. Sed nomen ipsum quod salutem sonat laudationis eiusque magnitudinem ab effectis ostenderit; illud praeterea salutarem celestis Curiae servandum, servandum [illegible] esse dicitis. Pretio itidem sanguinis tandem nomen adjectio et rem ad extremum observatione salutem non nisi [illegible] exercitione ac sanguine comparandam esse dicitis.

Utra praestet Imperio
Severitas an Clementia

Humanum genus tam multiplex est, tam varium, tam et pro genio ingeniisque commutabile, ut difficillimum sit statuere utra potius arte regendum sit, severitate an clementia. Et severitatem quidem non laudandam modo, sed omnino adhibendam esse illud mihi persuadet, quod in tanta morum colluvie, nemo integrum esse tot inter vitia nisi subjectis poenis severitatem moveret. Habendum impunitatis spem maximam illecebram esse peccandi, non Tullii dumtaxat oratione, sed ipsa experientia veritate indubitatum est. Fingerent sibi sicarios et grassatores, [illegible] vel furtum [illegible], vel ab raptum [illegible] et [illegible] in aliena [illegible] conniventia principis facinora, quae in toto terrarum orbe [illegible].

A partium enumeratione, [illegible] severitatem afferentis, quam non nisi cum severitate coercerent. Deinde ex similitudine: ut a brutis animantibus [illegible] ut a vero aliis [illegible] et exempla qui Regnum cum severitate gesserunt afferentis. Primum Spartanae conditorem Reipublicae Lycurgum, qui Lacedaemoniis leges dixit severitate, quae diu vigere, [illegible] illa [illegible]

Respublica, ubi contemptor sit et desinere, simul et ipsa
in contemptum venit desinitque respublica. Ut enim aliquid te-
neamus: utilis planitas afferre praesidij extra, consulere
R. Manutij apophtegmata in Quirinio. Iccirco et ffo illi
Reipublicae praesentissima desinunt.

Sed postquam via tam vobis a nobis pro tenuitate dis-
putata fuerit, ad alteram problematis partem hoc est ad Cle-
mentiam gradiemur. Hoc pacto.

Si pro Clementia dicendum apud homines est, antequam
orare aggrediamur, statuimus homines humanitate
decet, et Clementia ad humanitatem quod hoc contrarium seueri-
tatis magis est, quam inhumanitatis. Finge enim tibi Aristarium
aliquem seueritatis virga in homines animaduertentem. Finge
tibi truculentum aliquem vel phalarim vel Neronem (fa-
cilis quippe a seueritate gradus ad saeuitiam est) quo in ijs con-
ne intelligas quam humanum? Vultu dinoscere solet illa in-
uenies in spectaculis suum quaerendo uultum, ut eum ad seueritatem
componere, contractam frontem tortas plenamque mi-
narum, ardentes oculos si describere imaginem seueri hominis
breuem aliquam eiusque instituere concionem poteris, quam plura
esse feras animum nihil nisi asperum ac tyrannicum meditantem.
Cuius nimirum in animo ac sermone frequentissimum illud est
Oderint dum metuant.

At hoc contrario ad ipsius Clementiae laudes transitum
facientes, a nobis ab ijs capitibus petatur. Tanto occurrent a quo
vincentes cuiusque laus omnis hominis nimirum, utilitate

ac voluptate. honestate clementiae ab exemplis potius ostenderis
Ut honestius laus illa Neroni fuit quae illud p.° 2.° lib. cap. de
clem.a Seneca laudat. illud nescirem literas loco contulisse. Voluptatem
exemplo item D. Augusti confirmabitis q.d p.° lib. cap. 9.° de clem.a
invenietis. Voluptatem inter et honestatem mixtam inter
clem.e ostenderis. Quod magnum amoris splendorem et amentiam
et amoris magnitudinem clem.ae argum.tis. Inde voces illae [illegible]
laudatorum? et has ipsi dicenti [illegible] audientibus [illegible]
ut aliquam dilapsam dies esse quo in re clementiae nec ac beneficentiae
argum.tum non reliquisset. Amici diem perdidimus.

Hinc ex eiusmodi genio ingenioque virtutis Caesar ille nihil
unquam liber inimicis obtinere est [illegible]. Hinc [illegible] quoniam in-
natum sibi [illegible] ingenio tribuerat, Imperator [illegible] fa-
ctis occurrens digna illud [illegible] voce compellantis [illegible]
[illegible] q.° Caesar sit. Reliqua in eiusmodi virtutis laude
quaesita, [illegible] afferetis ingenio.

In Ambitionem

Stylus Catonis ambitiosus decet ambitionem et tamen quidem
describere velit illud stylo ubi ambitionis par est. [illegible]
inde in Ambitione dicunt Rhetores grandia seligere ver-
ba sonantia tumida ac prorsus immania. [illegible] ambiti-
onem ab ipsis tabellis describere potestis ac dono inquam ver-
sat. [illegible]

Corporis tabidum famem [illegible] argum.tis: plerique totius
[illegible], nemo est qui non sentiat, et fateatur. [illegible] igitur ambitio

sit

sit vel in ipso ambitionis habitu plane cognoscitur. Vul-
tu asperrimo, erecta cervice sensim, ac tumida fronte et
buccis usque surgentibus, tamen immanior alius ex Aeolia
Boreas incedit et plus quam gradiens minas. Oculos inacernini
quantum in ijs quae loquentur quis totus in se ipsa non et-
timino quod supra terram videt et Deos!

Mox eidem habitu describitis ijs vestibus convenientem
quae in tumore et pompa potius, quam in corporis vel turbe-
tam vel ornatu sit decens apparet.

Deinde et extra ambitionis provinciam, nimirum ut semet
in magna sui gloria et celebrem potioris quaerens, affert
ad tenuis vitij deformitatem exaggerandam varias similitudi-
nes et exempla. v.g. Ambitionis vim et insaniam ut venetur,
impetu confert Boreae, qui ingentes arboresque infixas ra-
dicibus annosas quercus revellebat et extirpabat: aestro intra
telluris visceribus clausi et terribili motu domos, turres et
insana ipsa montium fastigia concutientis.

Extra invenerit ambitionis plurima ponuntur subti-
litiora nonnulla seligenda sunt eaque amplificanda, et
varijs exornanda figuris. Ridiculam prorsus affert Sue-
tonius Caligulae ambitionem, qui noctu cum Luna sermo-
nem se miscere fingebat, eamque se dicebat amantem:
Jovi non semel expostulasse ab Urbe migraturus in Graeciam nisi
sua impetrata facultate. Lectores et Jovi res, amores
et in Deos, quorum simulacris capita abscidi, et sua loco
sua reponi iubebat, ut pro Dijs sibi veneratio tribueretur

nec minima quidem Deos deos aliquando exprimant et mentes.

In Laudem Apis.

Nec vero dicendi suavitatem, et facundiae mel, ambrosi-
amque orationem quae sibi non oportet, ut apis laudanda est
artifex suavitatis. Laudatur ut si verbis ac inventioni
obstare mole quidem exigua, sed virtute fama praestante. illam
videre est.

Describitur Apis forma atque virtute. Forma quidem ut illa
multiplici colore distincta auro et plumis ornata, aculeo
armata est. Virtute deinde ut ad mel conficiendum pul-
cherrima libat flores et succum ex iis haurit ad sui nectaris
confecturam. Tandem vero ad ipsum alveare in quo mella condunt
describendum accedetis: ubi mirificam cellularum potestis la-
udare structuram ordine pulcherrimam et aedificium singulis
Architectonicae legibus pulcherrima referens Architecturam.
Varias nimirum conditiones quas melius aedificia descri-
bunt, atque hic auctorem Aristophanem potestis Antiquos
quos Caesares insanarum aedium conditores, et iis convincimur
facere sumptus effusos. immodicos laborantium artifi-
cum ingenia diu noctuque torquentes cum structuras illas
apis una sit admirabilior. Fabricam ancellas, regia Cae-
saris Neronis descriptione cum iis apud alvearia confe-
retis. Deinde tandem mellis usus laudabitis, cuiusque con-
stantia suavitatis, quae verum totum, non falsum nectarem numi-
num nectar ambrosiamque esse dicetis. Post prosopopoeiam

ad apes inducere potestis, qui nimirum ea dulci pro munere mellea apibus grates, et laus et agas: illud interea observan:tes ipsa mellificii purgamina: Pretiosa in apibus est quidquid ex ipsis cera conficitur quas nos ab utilitate candidas lucis à Templorum Tonsore laudabitis.

Denique vana potestis afferre apud portentosa quae in ipsa apum natura fiunt. Ut nimirum sibi Regem eligant cui pareant, et illius ductum nondum sequantur. ut meliori generositate ignavos à suis melliferis cratibus fucos arceant, et expellant et consilio Plin. in hist. nat. ~~lib. ii~~ Vel: loco S. Ambrosij Platonisque prodigium referetis quorum in ore adhuc infantium, apes mella contexere, mellifluae suavi:tatis ac dulcissimi eloquij argumentum: post descriptam: porro apis initio indicata ~~ab~~ alveare, Virtute, 2° loco descri:bendo vergente sui.

Haec post quam florentissimi: ex hortis et florum pulcher:rimis seduli negotijs vestra apes munera tribuendaque purissimi auxilio delibaverint, mirum est quanta et elegan:tia simul et artificio sibi alveana [illegible].

Avari Cor S. Antonij Patavi:
ni miraculo post mortem in:
ter nummos repertum in scriniis.

Simplici quae post secundum genus ornamenta, thesi nimirum et hypothesi, proditum est, narrabitis simul, et Apho:nio artificio exornabitis. Thesis dicet in Avarici [illegible]:nem cordis generandi probitate cogendi afferetis. [illegible]

ab avaritiæ defectione seu descriptione multiplici et metaphoris si-
militudinibus effictæ causas ipsius Avaritiæ [illegible] mo-
res et habitu proximo ac propria representabis, tum exce-
ptiones in illud multiplices congerebis, et damna quæ in huma-
num genus invexit enumerabis subiectis et aptis [illegible]
tum ac breviter eorum qui avaritiæ causa, vel sponte vel coacti
calamitatibus vel exposuere se se, vel afflictati ab aliis fuere.
Exilis testimonia et graviora [illegible] illustrium [illegible]
iectis atque tam avaritiæ [illegible], rhetoricis amplifi-
candi [illegible] exequemini. [illegible]

Ostendere [illegible] immanes in cumulos auri, ex-
pleta numquam, avida semper et tamen Avaritia quæ inde sibi
tamen felicitatem miseriam pollicetur. [illegible]
[illegible] quod [illegible], vere ille ait sapienter [illegible] et congesto
pauperrimum auro avarus est, quia nimirum ab avendo dictus
plus avet plura cum habet. Nulla Charybdis est, nullus Cani-
tius nulla vel Scylla tam vorax, quæ numquam possit rebus
[illegible] ingestis impleri. Tam vesana lupos fame furente
credas, nisi quod infra avaritiam lupos fames est [illegible] præ-
sidium et medicina [illegible] morbis, [illegible],
Avaritia ad similitudinem ignis [illegible] semper alimentis glutit et
[illegible]. Hinc ad Avaritiæ descriptionem gradum facito.
[illegible] in ipsa si libet convertere, deque ipsa vel ex [illegible]
iudicate [illegible] pannosa quæ [illegible] semper incedit. Et quis
illa vero [illegible] egentissimum non putaret, illa cum auro abun-
dat in scriniis, [illegible] in domo. [illegible] ut melior

semper demiro cogitabunda, suosq[ue] intorsus in orbes ocu:
lis revidentib[us]. Extra invenientis avaritiae apud Antiquos
plurima, sordes tamen, in antiquorum Caesarum [illegible] pene
invenientis, illud Caii quae amplificare potentia in Nerone
qui tanto auri tenebatur amore, ut nummis aureis totum
sterni impleng[ue] pavim[ent]um iussit super quos ipse deinde
cam[pu]m [illegible] se se identidem volutabat.

Deinde ad hypothesim et rationem indicati prodigij
accedetis. Sed haec Antiqua sunt et Ethnicorum aliena
q[uae] extera extra Christianam religionem sunt. illud assignio qd
est novum et prodigio etiam superat antiquitatem.

Privata ne an publica in dignitate
Vita peragenda sit. Controv:
Pars 1.a
Pro Vita Privata

Quicumq[ue] rem aliquam laudare vel vituperare contendit, il:
lius commoda vel incommoda, honestatem aut dedecus
utilitatem aut molestiam proponit. Ex hoc capite sanc:
cimus eius privatae Vitae laudes exequi cuius nimirum pro:
positum utilitatem honestatem, et voluptatem, q[ua]e o[mn]ia variis
est eorum exemplis qui vel privatam se constituere vitam
vel et sese ipsos ab ea in dignitatem recipere. tum simi:
litudinibus et gravium effatis sapientum qui eandem vitae
statum magnis laudibus prosequuti sunt. Rhetoricis et arti:
ficio et ingenio confirmabitur. incipiens hic.

Usq; adeo q̃ proxima quo sit eas sit et propiora ruine.
Ex humili tanto gravior lapsus times, et qui in ima tellure
iacet, hic ne ullum quidem casum metuendo veretur. Fulminum ictus
et meta turres ferire semper et montes; usq; adeo virtute tu:
multum turbata esse non pot, unde magnorum Principum in aulis
ut tragicus ille sapienter advertit
Spes felices
Vobis errant precipitesq; metus.
Magnum proinde infortunium sibi nouerit quisquis sibi mag:
na nouerit in summa dignitate fortuna. Contrarium quo pri:
uatorum commoda vitae, longa tibi oratione satis enumerabo, et q.
infinita in Reges imminent ab improba fortuna infortu:
nia, illa sola una sibi priuata vita non sentit. Quamvis
si Reges vel parva sub domo popularis vitae, quam semitis
dies noctesq; tradunt. Quid describere eorum priuatam felicitatem
a contrario eorum e [illegible] nascitur malorum, quibus obnoxii sunt
qui dignitatibus fulgent. Existimate mala sibi esse fraudu:
lentos amicos, et simulata sub fronte hostes in penetralibus:
infestas veneno dapes, paratos insidiarum mucrones sicut
in mensa ibi agrestem frugalitatem sed condita securitate
desinite: Non illa necessitas sibi [illegible] navigandi tot:
Maria tot Reges laboribus et periculis obeundi, ut penitus
potius moriens quam perire semper timens. Quid Reges bis similia
provinciarum priuatorum hominum [illegible] asserui.
Abeyn caput ad virtutem diligentiae in priuatorum vallis
multiplici ratione pot asserui vel a contrario virtute de

voluptate diximus, non n. sed multis Vita privata semper erit quam multi in dignitatibus viri sunt., ut non videt ingenuusque torqueat privatus aliquis in annuos reditus amplificandos, aut merces suas Marito filiae credat, deinde mixtum est illecebrum se ipsum integre ponderare, nec facere parum sorte ambitionis causa venale; quod ipsum confirmabitis eorum exemplo qui sua sponte ut se ipsos oblectarent considerantes suis fortunis bonis omnibus abdicarunt. Et cum exempla antiquis e scriptoribus vestro marte petetis.

Maxima demum ac summa laus est in re quandoque si cuiquam in ea honestas apparet, quae bonis viris si desideretur in eo de quo dicere instituimus, bonitas vel utilis vel delectabilis nulla omnino laude meretur nisi ad honestum, vel inhonestum anceps et indifferens tantummodo sit, hoc est utrumque natura non ferat ad malum. Hanc vero laudem pulcherrimam ac praestantissimam vindicare sibi privatam vitam vel hoc loco dicetis, quod exemplis tum et gravissimorum auctorum sententijs confirmandum est ac rationibus evincendum, quae rationes variis tum a capitibus et locis amplificationum peti possunt, a causis ab effectis, a similitudine, comparatione vel maiorum vel minorum, vel parium. Atque sic.

Sed quorsum orationis tanto excursu hactenus quae voluptate et lucrum in privata vita prosequimur, minutaeque sunt animos mentesque commoveant, quae ad maiora exigunt iure, et quorum nostrum pulcherrima rerum omnium Virtus est. Virtus quae facilius multo cum privata vita quam publica, et dignitatibus fulgente coniungitur, eius hac ultima orationis parte laudes decantabo. Virtus quae velut in Caelo sol, sic ipsa humana in mente colluceat.

virtus quae ?

Potest in laude Virtutis aliqua et alia, quae variis simi:
litudinibus praestantissimis res, quemadmodum in propositione vidisti
exempla congerere tibi sit.

Atque u: aliorum Regina, quam varo intrat in regias quam plane
numquam prope inde Regis agit clarius et uiuis. quam multi etiam pri:
vati dum vixerunt magna fuere exempla virtutis, qui post:
quam in dignitatum fastigia elati sunt magna illius edidere pro:
digia vitiorum? Privato Nerone quis modestior quis clementior?
Virtutes Neronis afferre quas et à Seneca in lib. de Clementia
et à Suetonio in ipsius vita poteris petere quae ut apud Suetonium
est invenire est in contraria vitia postquam imperio potitus est
abijsse dicetis. Aliâ est breviter sed eleganter afferre poteris
aliorum exempla; deinde effata sententiasque subjicietis. exstat aula
qui intus est pius. Ex Cornelio Tacito plurima peti possunt
et ex sententijs caeterorum, adagijsque Pauli Manutij, denique rationes
afferetis cur ita contingat ut in dignitatibus raro virtutes
inveniantur, saepius in vita privata, et extremo demum Epilogo
Auditores ad privatae vitae amorem impelletis.

Privata Vita Dignitatibus clara

Pars 2.a:

Nullius plane nominis est, omnibusque dignitatibus impar, qui etiam lau:
dationis aequam vitam dignitatibus fulgentem existimet. Haec nimirum
est digna laudibus est, quot habet illustria nostra saeculorum. Lu:
cra solum pro vita privata declamo sed in praesens, vera to:
taque dignitatum laus est. Quid n. laudem mereris, minores

unusq. suis Rēs, qui vulgo tot nobilibus sunt maiores? an vero inanes
tituli sunt, et non arguam tota potius mentitorum? Vt Sydenis soliis Reges
viros esse pares intelligas, eos illustrissimos, eos serenissimos audias
appellari. An vero non vere mentior, at fulgor dignitatis
et sanguinis?

Afferre rationes tum in ijs, tum in alijs Principum virorum
titulis quod eos illis vere indignos esse ostendatis. Deinde a ti-
tulis gradum facietis ad opes, et in his quae ad laudem faciunt
afferetis, nec opidem otium afferre miserijs, quin plurimis
virtutis invenientur, et sidonio miserie non incommodentur.
Ex occasione breviter in eos orationem convertetis, qui tanta
dicendi copia divitias criminantur et damnant.

Vos vero quorum animos tanta dicendi obtrectandique cupiditas
ac pestis incessit ut tota in divitias et auri affluentiam
linguae facundia et impetu effundatis, oculos tamen paulisper
aliosq. convertite. sequuti opes posita unius a alios regere
et vero fuere obsequentes; neque vero quod non solum toto digna,
sed simillima plane est Dei, quoniam in tanta humilitate
tum ceteris animantibus natura conditor Deus collocare videtur, domi-
nandi potestatem uni tum tantas toti concessit, et tot unum in toto mundo
nobilius esse dicitur. Cum vero plurima stat in dignitatibus laus
apparet, quod ille ad similitudinem Dei propius tanto accedit,
quae nunc et vestro ingenio, alias virorum principum prerogativas
quae ipsorum laudandam faciunt dignitatem, tum vero quod maxime
conatus est principes viri laudator ostendere, divitiarum
nimirum perventio in Regia tum Regibus invenitur, nos in adver-

uirtus quae?

Potest in laude Virtutis aliqua est alia, quae plurimas simi-
litudines ad confirmationem rei, quemadmodum in propositione uidisti
exemplo congerentis est sic.

Haec uero aliorum Regina, quae raro intrat in regias, quae plane
numquam prope ad Reges agit cum iis et ciuis. quae multi enim pri-
uati cum eminerent magna fuere exempla uirtutis, qui postea-
quam in dignitatum fastigia elati sunt magna illius ediderunt pro-
digia uitiorum. Priuato Nerone quis modestior, quis clementior?
Virtutes Neronis afferre quas et a Seneca in libro de clementia
et a Suetonio in ipsius uita potestis petere, quae uitia apud Suetonium
est inuenire et in contraria uitia postquam imperio potitus est
abiisse dicetis. Alia est breuiter sed eleganter afferre potestis
aliorum exempla, deinde effata sententiasque subiicietis. exstat aula
qui uidet est pius. Ex Cornelio Tacito plurima petere potestis
et ex sententiis caeterum, adiicitisque Pauli Manutii definitione
afferetis cur ita contingat, ut in dignitatibus raro uirtutes
inueniantur, saepius in uita priuata, et extremo demum epilogo
Auditores ad priuatae uitae amorem impelletis.

Pro Vita Dignitatibus clara

Laus 2a:

Nullius plane nominis est, omnibusque dignitatibus impar, qui sterile lau-
dationis agrum uitae dignitatibus fulgenti existimet. Haec nimirum
tot digna laudibus est, quot habet illustria nostra titulorum. Lu-
cra sane pro uita priuata declamo fuit in pretio, ueram to-
tamque dignitatem habet est. Quid ut laudem mentis, minores

uulgo sint Pres, qui Vulgo tot nobis st maiores? an ii inanes tituli st, et non auitam: potius mentem? Vt Lydensis solis Pres Viros ee pares intelligas, eos illustriss: eos sereniss: audias appellare. An ii: non uire mentem, at filiam dignitatis et sanguinis?

Afferre rones tu in ijs, tu in alijs Principum Virorum titulis, quod eos illis uire indignos ee ostendatis. Deinde a titulis quandam faucetis ad opes, et in his quae ad laudem faciunt afferetis, nec operetis, etiam alieno miserijs, quam primum in uiris inuenirent, Miseria non inuenirent. Ex occasione breuiter in eos orationem conuertetis, qui cum tanta dicendi pompa diuitias criminantur et damnant.

Vos ii quorum aiis tanta dicendi obtrectandique uestibus ac pestis inuasit. Vt tota in diuitias et auri affluentiam lingue facundiam et impetum effundatis tanti per aliorum conuertite. sed opes potiusquam uiuis et alios regere et fuere obsequentes, hoc ii quomo non solum loco digna sed simillima plane est sed, ceterae n. tantum humiliora cum ceteris animantibus natae conditor Deus corcare uidetur, dominandi potestatem uni diuitias tibi concessit, et tot unum in toto mundo uoluit ee diuitem. Tibi ii: plurima in dignitatibus laus apparet, quod ille ad similitudinem Dei principatum totum attollit. Itaque nec et uestro ingenio, alias uirorum principum prerogatiuas quae ipsorum laudandam faciant dignitatem. tu ii quod mundum conatus est principes uiris laudator ostendere, nimium perversam in Regia cum Regibus inueniri, uos in aduer=

b

51

varium rerumque et totius est patet.

At vero talis ut privatae vitae laudator extitit, ut Regibus magnisque Viris pulcherrima rei Virtus. Sed cum in ijs aliquando fuit etiam non ingentis gloriae est, summam in rebus arduis vincere difficultatem. Laudabilis privata in sortis virtus est, in Regibus admiranda, tot contraria vitia superando, tot invitamentis vitiorum, tot quae sunt ea certe quae velut prodigium amantes Virtutis Regem Terris Coelo suspiciendum ostendant. Addite varias rationes quae ostendant in Rege laudabiliorem esse virtutem ex eo praecipue capite quod Virtutis argumentum est, ut a contrarijs vitijs eius exercendae datur occasio.

Regiae huic similitudines et extra subjicite quae ostendant usque adeo dignitatem obesse Virtuti ut in ijs tantum, in bono homine lumine virtus effulgeat. Ita Navigij gubernator inter scopulos inter et tempestates quanto in navigio regendo sit apparere dicitur. Miles ostendi in pugna adeo in palaestra, et quando virtute praestantior sunt sui periculum facere, cum in contraria vitia paratus facilique adito et impetu est aliquando desinere in peccatum. Ita laudabilius est aeque praestantiorem arte quaerere ac expugnare quam sexcenta longas periculis nullo defensas milite oppidula invadere ac obtinere. Et alias potestis et similitudines apte subjicere.

Ex extra non tantum pauci qui summis in dignitatibus effulsere, sed catervatim agmina Regum nobis occurrent, tucos aliquos si velitis cujusvis e nationibus regnisque eligere. Et si sacris e paginis veterisque legis monumentis ... extra

rū: desumere, adeunt statim nobis eius sunt quasi opulentissi:
le Abraamus, Josephus in Regno Pharaonis, deinde David et Sa:
lomon quorum et singulas virtutes et gesta, breuiter quod potuimus
et ut ingeniosis animaduersionibus referre potestis. Si uero
ex antiquis paginis ad nouae legis monumenta transire libet
fuerit, ne in infinitum excurrat oratio regia sunt dignis: ful-
gentes mihi e regnis recte. Adeunt nobis ex Lusitania
Elisabetha, ex Hispania Hermenegildus, ex Gallia
Ludouicus ex Italia summos inter Pontifices qui mihi
nobis occurrent. Verum in tot exemplorum sylua unum Regem lu-
culenter ornetis, proponam Vobis Galliarum Regem Sanctissimum
Ludouicum cuius vita, ut has est inuenire Virtutes quas non
in Rege solum sed in ciuitate quoquam et in religiosis ipsis
Auctoribus nisi uiris, laudari ac admirari par est. Ut ille et
ieiunijs, et cilicijs et uigilijs sese [illegible] et acerbissime
affligeret, ut ad infima plebis infimae seruitia descenderet,
eique non solum sacris commodam mensam, lautaque pararet
sed epulas suis ipse manibus ministraret, pedes ablueret
tergeretque, detestantes morbo in lectis uisitaret. Sed quae
singula partim vertistes oratio ut in ijs gestis clarissimi ingenij
lucem aspergas. Denique tanti Ludouici Virtutes magna ex
parte Sanctissimae ipsius Genitricis Blancae institutioni refer-
ri debet accepto, quae filium suum iam a puero educauerat, ut illud
tenere in ore frequentius: illud in aurem fili gemitus instillaret,
malo te filium perire quam lethale crimen admittere, et eloquio de-
mum ut dignitatibus virtute plene consideret conspicietis.

Horatij Tergemini pro Patriæ salute mori se debuere deliberant.

Pulcrum est ac dulce pro Patria, et in Patria mori. Ceteras virtutes extra Sapientiam alios in diversas contrariasque sententias distraxere. Unum hoc suffragijs omnium comprobatum est dicendumque, Sanctius Patriæ charitatem fovendam, omnique consanguinitati, ipsis parentibus filijsque, imo et sibi esse semper ab omnibus anteferendam. Quid si contra Patriam filij moliantur, debebit Parentibus abolenda esse vibrandaque securis in capita filiorum. Testimonia extra congerere sed breviter probatis a Valerio maximo et alijs pretermitto.

Cum contra Romanum Albanum obstinato prælio Roma pugnaret nec alterutra adhuc in parte sors et victoria penderet, decretum a Suffetio est, Albanos inter prudentes nobilitate virtuteque viros ut res tribus trianos, pugna compendiaria dirigeret. Ille juvenes albanos Tergeminos Curiatios, ad obeundam pugnam non multo negotio, quippe cives alacres incendit, et id ipsum consilium Romanorum Regi Tullo factis indicijs communicat. Audijt libens probavitque Rex Romanorum Sapientissimus propositum sibi a Suffetio consilium, qui actos arte magnanimos Juvenes Tergeminos Horatios hac voce compellat. Vestra Juvenes virtutes in vestram nobilitas in cui magnum egregiumque periculum jam patria simultatis adducimur.

Varias proponens rationes Tullus in hac concione quibus ad suscipiendum certamen impellat Horatios, difficultates obijciunt hi ac dilucet diversas, inter quas ea potissimum adducenda

est, quod Horatios inter et Curiatios communio sanguinis inter-
cedebat. Siquidem Curiatiorum Mater, Matertera Horatiorum erat
ac proinde ipsi inter se consobrini. Idcirco ab ijs tempus ex-
postulatum fuisse dicitur ut tali de re deliberarent, eaque cum Viro-
rum Latentium communicarent. Iterum autem exponendum
Senioribus, qui in eam sententiam responderunt, libenter: siquidem a se con-
silium in tali re omne relinqui, existimarent decernendo ipsum
esse, et quemadmodum ipsi iusserant decernendum, ita etiam
inire decernerent. Itaque ad Romanos denuo reversi in-
dicendi sibi vel singulis vel ipsorum unius conditione Roma-
nae fortitudinis paris pro salute se ipsos offerentium. Deinon-
strat. Legito Halicarnassaeum in antiquitatibus Romanis.
Lucium Florum

De Sacris Cineribus.

Sua tamen est et pietas Christiana Magia, sacris est magice
cantata in templis. Sed sacrosancta Magia est cantus
Divini. Solis Circe est Laventis incesti filia nihilo melior,
et veneficijs turpatur illustre sive accepimus Socios Ulyssis
in belluas, et quos informosiores commutatam. Christiana
Circe. Circe est Ecclesiae Sanctae pietas, Solis castissimi quae
Dei filia, et ipsa metamorphoseos facit. Sed Circe illa pos
ad belluas ab humana iterum homines ad celestem formam reparat
et ruinam, eneris dignorasque Cœlo facit, quos iam Tartara indi-
cabant. Sed veneficij et illius sacrosancti fama agnoscere
aras propius accedite, et Sacerdotem brevi carmine audite

53

mortalium aures et animos excantant. Si dicitis ad similitudinem:
Venefitij inspersa pulvere, totum capitibus pariterque certis adiecti
vestitutione tris artientes nuper in tota et urbe, et orbe Morta:
les. Proinde canas exuite belluarum fas, et qui se in vitijs
manifestaverant et ad Sapientiam veterat tum apparere
Eones [illegible] pulsare [illegible] implicito [illegible] inter an[illegible]
sordium videntis obliviatos inter [illegible] aut eius gravis
animos desinunt. Sed tu in magnum illud pietatis Christianae
pulvere egregijs laudibus exornatos, quos Sancti Patres in
tam solemnem congeretis.
Illud vero quis laudare satis pulvere queat qui mortem
in memoria revocat [illegible] in animos? [illegible] enim
ta mihi Iconia non in pulvere sed in marmore sed in auro
sed in [illegible] et melius est in omni cordis describenda est. quod cales:
tis divinique Virtutis exiguus continet in pulvere qui nu:
infernas [illegible] ferebant [illegible] nix [illegible] compesti celestia
tores sydera aemulantur. in [illegible] nuper [illegible] nos.
Addite alia ut dicebam [illegible] animas et memo:
ras quaesita, deinde pulvere tum [illegible] alijs eruditis pulveris
comparate, atque ipsi [illegible], quippe qui multo sapiento:
res humanos animos eruditis [illegible] vera sapientia [illegible]
et [illegible] vere fugam felicitatis. [illegible] et allegoria in litte:
raria palaestra docentes dicitis, tam pulveris [illegible] nota
vero pro [illegible] sepulcra, pro libris [illegible] cadavera
pro Magistris omnes qui nos antecesserunt maiores, at pro studio:
rum fine metam, vere rem humanae sapientiae fugam atque contemptum.

Nullus vero quæ in hoc gimnasio tradita doctrinæ veritate con-
firmare liceret, expressius est quam generatim illustrium virorum, sublatam
demum et sepultam cum morte gloriam persequi, atque hic inanem
sepulcrorum ornatum ac pompam describere, ut horum insaniam post
vitam et fastum cum mortuis ex ipsa [illegible] ineradicabilis [illegible].

Jam vero e mortis silentio loquacia extinctorum cadavera
magnis huius doctrinæ argumentis roborisque confirment. quam
quod suprema post fata mortalium superbia insania, quæ ille
fanum paravit sumptuosum sepulcrorum ornatum [illegible]

Describere celare velle vel marmore insignia dig-
nitatum, quas in vita Viri clariores exhibuere, et modo tunc tan-
quam rem inutilem et insanam [illegible]. denique [illegible].

Ad illud usque sepulcrale marmor fastus sese ipse
provexit, sed fœdo in urna non inanis [illegible] quod in quo [illegible],
ne diu in marmore ac cementis superbia illa humana pro-
[illegible] clamis. Ad illa usque ossa [illegible] delicias luxus
ac voluptates. Ubi nunc ne [illegible] pompæ luxusque
tanti reliquiæ, ubi [illegible] si pro deliciis vermes pedorque succ-
cedere; sic [illegible]

Et ut peculiari rei veritate confirmetur exemplis ali-
quot ex tanto clarorum hominum ordine seligetur, ut ex philo-
sophia eloquentia, ex nobilium honorum constantia, ex opulen-
tia, et corporis vel fama vel robore. [illegible] quos cum ad adiunctis
claros in hac vita ostenderimus eos et [illegible] cum adiunctis
describentis tumulo, et [illegible] quas inter homines clari-
ore in contraria post obitum [illegible] ostenderis.

Exemplum unum aut alterum propono ipse vobis in Tullij Ro:
mani eloquij Parente et in Bellisario ex magno Rege man:
cipio postmodum miserando, vos propositis variis selectam
materiae aliter in eum modum subjicietis exempla.

Aures si vultis egregio illi famoso, ea summo Romano
sed in Epigraphem struendam convertite, et illud in ea qui
Urna tegitur edissite. Tullius est Romani Princeps eloquij
at ille non exaudiuntur ullius periodi, vox illa constrictio, ar:
gumentorum illa vis, candor ille verborum ac styli, illa sententiar.
gravitas, et ubertas illa, illa facundia quae romanorum animos
tam saepe suspendit, toties defixit attonitos, cuiusque plausibus
et foro et urbe impletis olim e rostris Tullius perorabat.
Desijt dixit ea ille maximus, et eloquens dixit ac tacuit, nunc
autem: exercitus ac mutus aeternum sese continet in hac Urna si:
lentio Rex tantus quondam Orator et consule nihil iam nisi
tantillum cineris in potestate sua retinet.

Subjicere alia poteritis capita laudationis in Tullio
et ea primo demum est et in summis eminentiae ostendere, deinde
ad posterius exemplum transire, Dicatur de Bellisario propositum.

En ...: quorum alter a Tartarum Tamerlano Rege cap:
tus conclusus in cavea est ex ferro compacta, et equum ascen:
denti Tyranno scabellum ... ipse subjicit: alter
a regni etiam culmine ad ultimas rerum deiectus an:
gustias stipem in trivijs ac stratis cogere miserrime com:
pulsus est solemni ea probrosaque formula date obolum
Bellisario.

Moises in Eritreo

Inauditum et Hebrea commendandum fama prodigium quod Moises in Eritreo, non mirantes solum sed morientes Pharaone patravit rethorice illustrabitis, et facti narrationem ingeniosis sententijs et animadversionibus exornabitis. Initium ab apostrophe ducetis ad Moisem, quem in littore constitutum et intuiti, et admirati de itinere prosequendo meditantem dubitantem vel dissimulantem imo quae est, quod fieri minime potest magna vel terrae audacia vel arguens, illud a proposito deterrere ac revocare aggrediemini.

Siste gradum Moises, et in via omnis ac terrae spatia deficiunt. Quonam inconsultus ac praeceps tandem cum populo credulo [illegible] terrae. Nempe tuum effugias Pharaonem, undasque invenies tumentes sine ullo metu progrederis. Ad cumulum ne morte quam ait ac fugiendo libertate quam populum precis.

Expendite discrimen tot urgens cui sese Moyses ac populum committebat. Hinc Pharaonis armatos instantesque a tergo milites, qui Hebraeos omnes ultionis iam internecione delere meditabantur. Deinde rhetorica correctione ducetis.

Verum quid ego minus sapiens et stultus loquor. bono quaeque omine cuius itineri fortunatum semper omen Deus dedit. Virga eius Moyses obstetit ut gradientibus populus medio in mare novo via arenas plenum illud [illegible] arrogantiaque clementer quod [illegible] ferrum quasi [illegible] manu paret. Describite hypotyposin divisum [illegible] mare et [illegible]

55

pensis utrinque undis et in morem vel crystalli vel marmoris
conversi velitum populo gradienti callem. Ipsum ad mirum po:
pulum licebit ad terrae tanto discrimini commisisse aususque ste-
tellumque in ijs conserere, qui sicco pede secari mare calcarunt
quae terrisque nostri albero prodigium fuerit ante ferendum.

Hic transitus ad Pharaonem et cetere eunde sibi
corde prodigiumque postulans committere se se mediis illis ac
suspensis undis ausus est. Cuius insaniam miseramque ampli:
ficabitis et sub ejus exercitum in eo aquarum reprimere cumulatam
tandem quam extinctum adiectis ingeniosis atque ... describetis;
contra plaudentium in altero littore Hebraeorum quicumque emerse:
rant voces cantusque describetis, et apto epiphonemate
tum fauoris tum virtutis divinae documenta subjicietis cum una
eademque hora Deus manu et bonos iuuet et flagitiosos feriat
ac perdat.

Poeseos laudatio et aliquot argumentorum loci

Laudes poeseos amplificabitis p.o a definitione. Tot poetarum
cum vigilantium somnia poëtarum a nonnullis nostri aevi
Aristarchulis nugas atque ineptias reputari animadverterem,
temperare mihi non potui quin meritis laudibus divinum pro:
sequerer facultatis sive potius maledicorum contumaciam. At:
tollatis vero frustra reclamantibus poeticam sacrorum interpretum,
custode religionis numina venditis.
Deinde ab etymologia sic. Quid enim ipsum poeseos nomen
nisi admirabilem quandam unius numeris orationis connexionem

elegantia spectabilem repraesentat.
Hinc transitum faciens ad partium enumerationem, earumque enumerationis simulque laudationis singulas poëtices partes videlicet Poesim Heroicam, Lyricam, Tragicam, Satyricam, Elegiacam, Epigrammaticam, quae quamquam singulae peculiarem artem constituunt. Heroica poësis ex eo laudari potest quod heroum facta, quae ob temporum fugacitatem oblivionis tenebris contecta latebant immortalitati commendet, et propterea quod sublimem habeat stylum, bellis ac gravioribus rebus ad vivum exprimendis maxime accomodatum. Elegiaca comparatur flumini leniter labenti, eo quod suavis sit ac amenioribus rebus apprime idonea. Tragica, quae Regum ac Principum infortunia repraesentans inconstantem fortunae ac miserias rerum humanarum vices in apertum educat. Satyrica quae humana vitia carpens nobis mores optimos vituperatione vitiorum et laudatione virtutis instillat. Lyrica quae humilia quaeque contemnens volatu supra naturae fines extollat. Epigrammatica denique ut ea quae non sine sale et artificio mabam to amplius: brevi versuum ambitu complectatur. Postremo hortatur: parentes ingenuos adolescentes ad nobilissimae facultatis amore adhortabimini.

In Quadraginta pro Christi amore interfectos Heroes.

Decantata satis historia, sed nunquam satis abunde laudatam quadraginta fortissimorum heroum qui pro Christi causa mortem obiere, ornatam Rhetoricis [lineis] offero. Quadraginta

Xp̄i milites, cum in gelido stagno, damnante Tyranni iussu immissi
fuissent, ceterorum omnium obfirmatissimo animo, unus è propo-
sito constantiaque defecit et è gelido stagno tepidum in balneum
desiliuit. Quid vero? vel et a fide, et a corona victoriae deiectus est.
Oblatas uictoribus nonne et quadraginta coronas Angelorum ministerio
deferri non sine admiratione conspexerant. quod nimirum coronarum
numerus, numerum in stagno iam tum percurrentium exaequaret.
eius itaque qui defuerat locum depositis illico uestibus, et gelido
in stagnum se se immittens, Xp̄ianae fidei amplexu ipse
suppleuit, et quam alter desperauerat uictoriae coronam, victor
ipse laureatus adeptus est. Huius igitur historiae partes
singulas seorsim vos eleganter ornabitis, sequemini. Qui-
tum ducere potestis à Thesi in qua variis sensibus positum
a simili ostendere praemium et coronam non quibus sed finis
semper in omni re omnino spectari. Cor[illegible].

Neque in arenam descendere, neque in carceribus consistere
neque in stadium progredi satis est ut palma, ut praemium, ut
corona vel currentes vel certantes decoret et exornet.
excundum è carceribus est superandum stadium, et postremo ostiae:
ut gladiusque de coelo suspendentis gladius ipse nudandus,
ac stringendus est. Haec à Thesi ad hypothesim, seu ipsius
rei narratione gradiemini sic.

Ecce tibi quadraginta milites iam Xp̄o pugnaturi
in arenam descendit. Fidei clypeum induit et loco aliorum
armorum desumit Xp̄ianas virtutes, quibus iis fortius milites
ipsi se se muniuerant, cum ii: exclamassent:

Verum u.º ad unum oẽs, quot quot in tani ueneris pugna tristes erant abeant ad aiunt[illegible]. Hic u.º supplicij immanitate ab adiunctis exagerabitis temporis, ut[illegible] frigida hyeme ipsius gelidiss. stagni eos qui antea uertebant miserandum in modum affecti semianimes in ea mortis spec̃ crudelissa. addicti fuerant et ijs oĩb adiunctis sua redderis anstitheta u.g. In seuiss. hyemis inclem. quos in corpore spectum cer uno gebat ferventiss. charit. agebat gelidum constituunt in stagnum quos aura tepens Diui. uberioris afflabat.

Ad consensum oĩm in una beate cedis sorte conspirantem referetis et una oĩm cupiditatem et uotum, qd ita Quibus ecostuebant. Quadraginta supplicio tot gelidæ mortis dey: ciuntur, quadraginta diuine Principis et Victoriæ auctor Deus endenuer ad uitam.

Numerum Eu quadragenarium commendabunt ab Eliæ ieiunio, a quadraginta dieb, qb Moyses diuinitatis commercio auctus est et legislator Hebreo populi promulgantis eius tempore Lex diuinæ lapideis incisa tabulis ex. aliquis: nis et quod totidē dieb Salutis humanæ uindex consecratio. Hic uotis tam pie sanitatis conceptis, nequaquam exitum res sortitæ dicetis, et indicata iniste exsertionis Xtiū res, ..., uigilantis historia referetis. Sed illud inducetis breui concione destinata inspientab pro Xto [illegible] demiranse, deinde cam queres, cur peremptum istam numerum, ut et quot numerus coronat. inter que dicetis, ut ex ijs unus frigoris

immanitate deiiciens et à stagno et à sede dis cederet. quam:
ob rē eius ipse locum supplere decreuit, ac Omnij magnitudi:
uiribus auctus est tormenta contemnere, et verbis vehementissi:
sese ipsum excitans et inflammans properauit ad gladium
cuius ictu superauit ipse incendio charitatis.

S. Josephi Morientis Affectus.

Sapientis animi totum Philosophiæ Moralis sapientiss:
institutor imminere dixit in morte et ad tal mortali con:
uersione optare semper asserunt quippe qui multum sibi iam
tetat referre se prorsus mediocriter in quo. Id u. si de alijs
quouis inter ethnicos sapienter affirmare licet S. de Jo:
septo tamen pronuntiare quis dubitet. Illud propterea
Vos extremum diem inter parvulum longe diuinior: Jesum
atque Maria agente dextantis uarijs sese affectus ad
quosque celestis amoris excitante. Cuius proinde proto:
theca exordium potentis ad admirationem, quam minime pari:
tione potentis det inter auctores mos morte ipse ponit affectu:
Et ingrediamur animoque uisa utrisque parentibus obeun:
da mortem. Hinc ad dexteram Jesus ad leua eum Maria
filius alter ut putari ipso ostentat longe dulcius: altera u:
sponsa eadem Virginum integerrima, dextantibus celestis
conguens multitudinis, et inter immortalitatis nectar eius
mortalis ex terrore quadere ac penetrare mors audeat?
Hoc si Mortis genus est dea inter huius ultimas efflare iam
grauato molestiaque mihi est uiuere. +

Dices in eandem sententiam varijs similitudinibus peractis v. g. à maris procellis et scopulis eiusque à tranquillissimo portuque à caeli inclementia imbribusque, et eius pariter serenitate atque clementia immunditiore accedere Josephum scopulos inter mortis agere quam in portu mortalis vitae quiescere. Deinde connectes Josephus ordine ad Jesum et Mariam et quot quot in ipsos laboris tenuit curst enumerabis. Sed tamen ea beneficia minuere atque extenuare contendes, suumque dumtaxat exaggerabis affectum, quod omnia in eorum ipse opportunitate posse maxime obtineres.

Si quid laboris et aerumnarum quod sentit quam sit exiguum in vestra opportunitate compendiumque sperans, quidquam apud vos benevolentiae amorisque promereri non esse dicit in dona moriens vertendo. Si exilium tum optis sperans, vi incommoda plenaque periculi.

His vero beneficiis omnibus parem gratiam vel similitudine in eo exitu vitae referri ab caelesti patria Josephus expectet. Et mox per figuram correctionis dices se audaciorem aliquantum fuisse caelesti patria ante quam à salutis auctore panderetur aditus ipse sibi oscularis diceat, proinde sero Sanctus Lib. descensurum, et bonum nuncium ad illos de salute iam proxima allaturum.

Abrahami Sacrificium

Quod secula omnia implevit, implebitque admiratione facinus Abrahamum nempe, filium suum Isaacum propria manu iam

parentis

ta imperantis Dei monitu iugulandi. Quodque eius imag[inem] sacrificii fuit, quod filii gemitu in contrarium Dei benignitate filio liberatus est. Licet ac liceat sanctiori tot dierum eius semper pia laudatione prosequi ac exornare. At iniquior est quam tuo a me lucem expectet enarrando historia vestris aequiparata illi et ornatum Rhetorica. Initium ducere potestis ab apostrophe ad antiquitatem vel ad famam, ut tot sanctisque laudibus admiratione efferre illorum nomina desinat, qui vel virtutis Iustitiaeque, ac Dei vel amore suis ipsis filiis extremum afferre fatum non dubitarunt.

Quo tua te superbia vi sancta efferet arrogantiaque ac [illegible] antiquitas? Quamdiu Romana suis laudibus tibi unice placebas, et Hebraei populi nomen et facta contemnes? Et totam Apostrophe orationem convertetis ad Deum illumque bona indulgentia veterem quaeretis quod sui ... [illegible] ... tibi iubeat iugulari.

Tu vero licet mihi de te conqueri bona indulgentia [illegible] ac totum Imperator, quod ita molitus quod ita imperas. [illegible] ... et [illegible] tibi mortalium [illegible] sic agis? Dicetis in inferni [illegible] Abrahamo molestia debuisse ut adimeret illi somnus et curas animis [illegible] illi [illegible] conveniret. [illegible] est a fortiori quod amandum sui committendum esset, si illi nec quiescere negabatis. Quid [illegible] tibi crudeliusque imperari [illegible] et [illegible] ponet, quam ut sua ille manu filium iugularet. Referetis imperii verba et singulis mucrone gladioque inditum esse dicetis. Ut vero tam [illegible] exageres Imperii singularium conditiones expendire, quas

tibi

VIII

Celestis Lauria Laudes

Cum triplicatas oratoris partes esse in tribus iis positas: omnes in=
genij ac Eloquentiae vires intendere ut in auditorum animis pri=
mum inter virtutes locum obtineat amor in Lauria; non alienum a mu=
nere nostro fore arbitror, quando vos non minus Christiana vir=
tute quam Oratoria arte profitemini esse superioris unitatis quam
Beatorum sedes et priorem omnium cordis est Lauria amore in auditorum
cordibus excitabo. Pono laudationis hoc enim exordium.

Cum tot tantaque sint supernae Regionis decora, ut
ea non modo sermone, sed ne cogitatione quidem complecti quis po=
test, apposite pictores imitabimur, qui cum ingentis elegan=
tiae corporis adamussim exprimere, atque ad exitum perdu=
cere nequeant, unius tantum digitum nobis ante oculos
ponunt, ut ex eo exiguae partis magnitudine reliquum cor=
poris coniiciemus. Particula igitur unica celestis urbis
tibi vel potius parvitulae imagine, et illa quidem indoctae ser=
monis rudi penicillo delineata in medium afferemus.
Quis enim admirabilem unitatis aeternae structuram et quo
ipso dignius commendat? Si parietes ex adamante con=
structos dixerimus hoc unum dixisse sat satis, quis illud
fuisse amantis, atque adeo laborantis pro amicorum commodo
benignitatis. Intuemini quaeso vos numerum quam Lares mu=
nificentissimus et liberalis Deus ipsis est Coelitibus elargitus, et quam
mira illa sit, per describentis solem et Lunam, stellas, celestes
globos, herbas, nemora et quidquid pulchrum atque humanis inser=
viens commodis in orbe terrarum reperitur humani arguit

59

Si ita prodigus fuit vel in Hostes, vere ille opifex admira-
bilis ut bis est eorum imperio potestatique subiecerit, quas vero
delitias quas voluptatem illis repostuit, quod ex actu diligunt, et
Christiana Pietate et vulgari orationi? Sed prorsus quaedam studij
complectuntur. ijs regione pulcherrima in tantum referta
divitijs et pretiosis irrigata flumine separatim. Sic erat
est felicius regio super arbores planetarum et coelestium corpo-
orbes ut nimirum fortunatius illius regionis incolae, qui
pedibus subiecta despiciant, quae nos ut grandia, et humanae
dignitatis limina excedentia admirabundi suspicimus.
Ibi suavissimi nectaris et ambrosiae fontes, ibi flores et in-
narrabilia reliqua quae solent amoenas reddere regiones. Vin-
ce quadam fauces ad musicos concentus et incendium; Bea-
tarum vocum armonia. Ex parte.

Vero multo ibi iucundior modulationis vocum musicorum
instrumentorum concentus accidit auribus quam loci amoenitas
oculis: eadem est concordia vocum quae concordia animorum.

Amplificatio deinde pulchritudo et elegantia Beato-
rum, atque alias beatorum dotes, videlicet immortalitatem,
securitatem quae quod amplificatio a def. a contrarijs, a
comparatione minorum. ostendet postea gaudium quod ex mutua
benevolentia et amicitia inter se consurgebit: praeterea aeterni
spiritus, nam si apud mortales nihil mutua innocentia
caritatis coniunctione dulcius reperitur qua vero credibile
est ardere mutui amoris flamma qui amore ex ipsis
bonorum omnium fonte animis exantlatis. Postremo

dicetis om̄ia quæ hactenus enumeravistis æternæ felicitatis commoda et quæcumque alia excogitari possunt nulla prorsus esse si cum visione compareris qua Deum sempiterni cives intuentur. Ejus præstantia visionis amplificabitis ab enumeratione rerum admirabilium quas ibi sed conspiciemus. Claudetis laudationem parenesi ad mortales. &c.

D. Xaverius declamat in Mare ser-
vatoris sui affixi imagine beneficio
cancri restitutam.

Nihil in universa rerum natura, nec insidiosum nec crudelius, nec inconstans magis est quam Mare. Inficiari quis neget? Sive tranquilla serena fronte malacia crispantibus undis gaudia navigantibus pollicetur. Sed brevi sibi nec veluti ingratitudinis exortus, mare fremitum intumescere, turbari certum frontis tranquillitas. Quis crudele non fateatur? Sicut strages quibus funera navigantium parit, quot ante ipsa naves sepeliendo demersit undis. Sed inter alia crudelitatis exempla illud est insignitius: quod Francisco Xaverio magno illi novo terrarum orbis Atlanti, per obortam tempestatem, Servatoris sui pendentis imagine furto sacrilego subripuit. Ita ne vero? Crudelia, quæ Cynosura Navigantibus est, quæ per se inter pericula auxilium tuo nefaria Mare inficias rapis? Age vero Xaveri quod consilii inito afflicta fortuna capies? &c.

Prodigia in Christi Domini Natali.

Si quisquam in vobis unquam habuit divinum incorruptum amore prodigia patrandi, contuetur ea in Bethlemitico presepis theatro in quo presentem nec mirandum, atque potius laudandum: ecce, eodem verbo effectore Deum mortalibus oculis exhibet in spectaculo, qui ea olim Divinus imperio verbi ex ipso nihilo mundum evocaverat. Hoc in theatro aeternis Sapientia infans obstetrix imbecilla ꝑ. Rebus Prorogativas Divinitatis Christi, quas in natura mignaverat imbecillitate. Deinde pastores incelebratis, ut ad presepe accurrentes eorum auribus spectatores, admiratoresque prodigiorum tantorum.

Vos nunc pastores nostri ne prodigia quae sint? Vidistis nonne quae miracula patrantur in terris Deum? Quid enim vobis habetis amplius? Agite nunc properate, et accurrite Bethlemitico in antro ubi agnum innocentissimum exhibet ut ista dicta a nova felicitatis gente gregem ꝑ.

Mox Reges ab Oriente sole dedicatorum illorum, omnibus indutis ut cum muneribus ad spectanda et praestare dona Divinis puero profitentes eum Deum eorundem Regem venientes. Etc.

Et Vos Reges orientis Solis clarissimi agite cum muneribus ꝑ.

In Anni finiens Iovente Judicium.

Qui tot res inveniunt excidioque, parat et parit secula et ipse tandem dicat stabatque iudicio Annos. Qui et impune vixit et libere ac nescit cum fulminibus, cum mensibus ac diebus ꝑ universum orbem gravatus est, ita nunc de ipsis quae deferuntur ad Judices

audias, sententiaque pro meritis feras. Agite iam Accusatores in forum, et quae adversus Annum vos ipsi crimina deprehendistis, lumine afferte in medium et evulgate. Faucete linguis et auribus Auditores iam iam mundus omnis uno in Anno accusator assurgit. et primo quae audite hic solum ipsum Anni patrata crimina obtestans.

Multa quae Judices Sapientissimi in me peccavit, audiatque nefario patravit insolenter hic annus. qui supra millesimum ac septingentesimum 4.tus et 60. dictus est. Nam unde summa exordium: ubi deniquem finem ullum imponam. Cum ego serenum effulgere, solemque meis orbis circumducerem, quoties me obvolutum aspectu privavit. quoties et refertis omnium infausta quae evenire solent. eam vero deniquem illicito indumento sua ex hoc anno infortunia deplorantur hac voce.

Quid vulere et flagitiorum Annus hic ideo adversus aetere non explevit? Interrogate Mortales omnes, et meas ipsi calamitates eloquentur, dicent plurimi, quot et

Vix hac absoluerat omnium lucubrissimae acerbiorum, cum e fluctibus caput attollens Neptunus, tota et ipse adversus Annum exorditus est. Me inferendo quot hic annus naufragiis me fecit infamem. Quot et

Deniquem Excell.a manu movere tragicis declamantis verba ipsa est maximis indignata odiis Tellus exerpit in hunc modum. Si iniqua inimicus infestusque fuit hic qui se proxime convolvit Annus, me plane sinisteriis hoc in tamen oinis obruit. Quid ni aliud ullum incolume integrumque dimisit vir agis? Ann. J.

61

Longum nimis esset singula singularum infortunia recensere quibus me hic annus calamitosissime cumulavit, atque sub tetra Vista fama et regimine de tot agrorum terrorumque vastationibus loquar. ipsas audire satis erit Venetias suas aerumnas ad hunc diem annum iniquissimum lamentantes. Agite igitur Venetae a turrigerae maiestatis et eloquentiae plenae, et facundia plus quam Tulliana novas in annum querimonias exordimini.

Et nobis sit iniquius tanto iniquus hic annus fuit. In tanta regia dignitate et gloria, tot annus est innexuit calamitates et clades. Desinite iam infortunia quae acciderunt hoc anno Venetiis, tum in agris ex inimicitiis, flagitiis, tum in corporibus ex morbis.

Religionis in S. Laurentio Justiniano Victoria.

Insignia praeclaraque facinora insignibus initio difficultatibus obtinent animi tum robusti praeclara praestantes a plebeis viri, Heroes eximii a vulgo. Testem hic ergo Laurentium Justinianum appello, qui cum a teneris annis, ipsisque propemodum ab incunabulis divinae sapientiae, religionisque studiis in oculis et osculis, postea vero quam debuisset seculi ob-firmabat mente. Statuerat magnas ingentesque facilius ex principio difficultates. Etenim meditanti sacra religionis seria in quibus divina sapientia erudiret, intimus illi familiaris nescio quis sua sione teterrima nervis omnibus instituta consiliaque detinere ac revocare aggressus est in hunc modum.

Quo te consilij ac mentis inops et summa injuria abripis O Laurenti? Tune te ipsum [illegible] religionis mancipatum? in qua quod retuleris incommoda et asperitatem religionis pericula caveris; calcatis voluptatibus et honoribus quod ab consilium tui Laurentij mutare posset, et a religionis stadio deterrere.

Verum enim vero ubi ceterorum labor irritus eveniret, neque a proposito illum dimovere non secus atque a loco rupes posset, prosiliit ille ad machinam: se convertit, [illegible] constantia tamquam arte [illegible] Sanctitatis [illegible] aggressus est arte quaerere, minis atque blanditiis, [illegible] nimirum duplici exercitu altero armatorum, tum altero Musicorum. Et ex altera quod parte videres milites Animi corporisque fero:citate, non minus quam armorum immanitate rigentes oculis flam:mas ejaculantes.

Describebat tum armatorum ferociam ab effectis et signis quae in universa corporis habitu: exiliens. Atque Seneca de ira ipso habitu inibat. Deinde altera cantatores, aut [illegible] qui carminum sonorum [illegible] ad [illegible] Laurentium invita:bant, ut ita a proposito illum dimoverent in hunc modum.

Sed armatis unicuique [illegible] pectus [illegible] fodere vel ex:pugnare quis possit? Vis aspera [illegible] armorum irrita cessit [illegible] mentem illius [illegible] blanditiarum. [illegible] aderant [illegible] cum eo Leonardi magnusque [illegible] chorus. Et illi quod exuisse omnia [illegible] fide [illegible] tangere, [illegible] examinare [illegible] Atque L. Quintium in [illegible] qui [illegible] Roma [illegible]

omnia circa medium. Musica n.o hic excellet.

Quid n.o humanae prosius illecebrae, ubi totius se divinae voluptatis Oceanus diluit: elluvione in pectus animumque devolverit. Ad hi concentus insitantes se Principes, cum decore; ad Elisium Splendidiorum choreas, inter exultantem Salvatore quos quos magno agmine ducens choreas Salvator. Quid hic exspectatis? Non modo jam nequaquam a consilio dimoveri sed Salvensius. Sed familiarem mihi ipsi suasionibus efficientius ut eandem illi mentem, qua ipse afflatus a Deo fuerat, inicerent eumque ad Sepulturam duxerent religionis. Quid inquit amicorum dulcissime, tot conatus, tot vires, tot insidias cadebo, ut me tua in sententia trahas? Quas religionis asperitates animo obiectas arctissimo Deum incumbe sequi? Tu ne predium appellas illa vivendi ratione quae est celestium similitudine. In hoc

Caius Julius Caesar

Nihil unquam praeter inimicas oblivionis fuit. Certa Exordium dicendi sumam ex ducto a Caesaris laudone, quae cuius capite est ac proinde tum Caesare ipso tum ejus laudatione tem sane pulcherrima egregiaque commendatione. Exordium tam rem ducetis.

Caius Julius Caesar ut antiquitate temporis sic clarissima dignitate Virtutum, inter alios Imperatores facile Princeps, tum semper linguis et calamis maxime celebratur laus ac tum nostrae memoriae amplissima. Ille enim et pace et bello, et literis et armis insignis quod sibi nomen famamque apud omnem posteritatem comparaverit? Ille

Verum enim uero alij alia ipsius decora ad celebrandas laudibus efferant, mihi certe una haec Caesaris virtus magnus erit campus, ac seges laudationis. Nam ille ut memoria felicissima polleret, et res inter se mixtas distas comprehenderet retineretque, nihilo tamen minus numquam iniurias sibi illatas meminisse, quod virtus quoque apud omnes commendatione digna est ut nihil magis tenendum sit quam iniurias oblivisci.

2um Divide caput est expositio facti et amplior periphrasim. Est igitur explicanda nobis est Caesaris virtus, et ob oculos proponenda.

3um caput est a quaestione causae: atque hic rationes afferentur cur Iulius Caesar memoria obliteraret acceptas ab alijs iniurias. Hoc pacto.

Sed imperator optimus quamquam animadverteret memoria vehementer posse eum obruere iniuria tamen omnem depellebat ex animo, quippe qui salutem ad omnem humanitatem atque benevolentiam esset. Ergo Caesarem esse iniuriarum oblivisci contra ac caeteros ulcisci vulgare est atque frequens tamen.

4um caput ducitur a contrarijs. Hoc pacto.

Convertite quaeso vos oculos animosque meos qui obstinato mente nunquam ab iniuriarum ultione repetenda dimoveri queunt. Quantum discedunt ab hoc, tantum ad belluas accedunt. Aspicite eorum vultus, et At Caesar omnino ab hoc homine genere distabat, ut celeste nescio quid supra naturam humanam, nostra aetate potius videretur, viro optimo arbitratur, qui alios dignitate antecellit uidet uir-

tuis inter ceteros dicere praestare comprobante.
2.^dum^ caput ducitur à simili hoc est aliquid afferendo similitudinem: qua ducimus animos in memoria retinendis iniurijs facillime, nunc in ijs delendis ex animo exprimantur. Ergo quod pro debita par: te dicitur hoc similitudo à lapidibus marmoribus aere, ferro quae incisa infixa aeterna semper integra servantur. Alterâ al: tera vero parte cera, mollique molitur, et his similia afferri quae facillime impressa deletur imago. inquietis hoc pacto.
Qua vero David ferreus quorsus est dilatas alienas iniurias numquam ex animo depelleret? quod numquam marmor hoc invenimus durius in quo si semel malleorum ictibus incidantur, doctrinae doctrinam semper impressa in aeternitate omni obtinet. quod numquam feriundo? &c.
3.^tium^ caput conficitur exemplo aliquo illustri allato. opportu: num hic enim praeclarum illud Antigoni Regis facinus qui aegro: tis hoc Ca dice indutus è cenosa palude eiusque servos suos Eumenis impositos milites magnae animi caritate transvexit, illud adijciens maledicite nunc Antigono qui vos in has loci difficultates adduxit sed eius benedicite qui solos vos Eumenis ex ipsis eripuit. Et illud Philosophi verbis Da quicolatho per: versus ab altero re diminuta & idem adversis. Atqui ver: ueba hodie me oratione incederet pro loco.
4.^tum^ caput conficitur à testimonio veterum quare aliqua afferendo est exemplo quod doceat iniurias omnes ex animo memo: riaque delendas. hoc pacto.
Fulcre quod magnus ille divinorum paroecias consiliorum

rauis in litteras monuisti pulcherrima manu relucenda inuincere rone expressit docuitque id non nisi beneficijs compensandas et dixit aliorum iniurias ut ita quodammodo carbones in obtrectatorum et totius capita congerant. Multo est ostensurus id ipso eloquenti totius orbis uirorum testimonio ipsa meo conprobatas diuinitas et immortalis Sapientia confirmauit que, atque hoc ultionis genus pulcherrimum est omnium, et a nobis maxime commendandum.

Vltimum denique caput epilogo concludit, hoc est compendiaria superiorum capitum in eandem modum.

Quid igitur superest nisi in laudibus Cesaris et eam ipsius uirtutis sane pulcherrima summis laudibus et acclamationibus prosequamur, si hoc ipso suadens rones si deformitas eorum qui offensa seruant memoriam iniuriarum.

Carolus Vermiglius Lepido amico suo salutem

de bacchanalibus.

Scripsisti ad me superioribus diebus Lepide amicorum carissime ut aliquid ad te litteras transmitterem ex ijs quae hanc feras bacchanalibus in hac Vrbe in plerisque transigi et celebrari solent. Mallem ut me de ijs quae philosophicis in studiis agimus interrogares. Fiat tibi tamen pro tua uoluntate: satis quam non hoc mihi ubi ludicrum est et potius nausea fastidiumque non uulgare mihi in mentem ingerant et introducunt. Fuit ut unde de exordia peterem, ubi demum fine impleam. Personatos ne tibi pro desiderio qui tota urbe incedunt plenis fasciculis et ludum mundo maxime inuiserunt.

Videre enim est ... Ista victoria in cujus ac convivijs publicis
in foris prostituta barbarae audacia: nec ne modestius lenocinijs
domesticos intra parietes vitiosae secationes, et in publicum
animorum intemperantia domesticis pro tectis a vertitis, et grave
judicio et temperantiae quibus in cubicula et penetralia domus
admissis? at vero noctu innumeri sabbatorum choristae: eorumque chorus
saltat veneris gravioribus? nimirum ut haberet, Lydius ... tibicinis
sonitu effeminatus: mulier parvi ac virorum in corpore men-
tes effeminant. Quos rebus terminum, chorearum gaudia.
Et si tedium tandem ad veneris oratores in gratiae, fercula ea
multa tam varia et exquisita una congerunt in mensam
ut non uni familiae sed urbi universae parati convivium credas.
Quanta in hac multis machina carissimo quae variantur hellu-
num intolerandae fami non aderas opulentissimus orbis prodi-
giis ac prodigae vectigalis? sed ne communis est [illegible] obsonii
servitutis et volucres cuiusque generis atque saporis veniunt
in equum praeda sed gulae sacrificio exquisitos mactandi.

Bacchi funus.

Tandem voluntatibus et voluptatibus fatis turbulenta defunctus
est Vita Bacchus. Sordium et ebrietatis quatuor antecedunt
et consul[ibus] mixtus in consultus. Libet Laverni sordidis praesidet
exequiis parentare. Afferat in tumulum Liber, libertatis in-
temperantiae auctor, modestiae lictor, sordidis ampliator
morum animorumque corruptor. Agite Bacchantes Aegipanes et
ultoris nuda pectora furore petulantius ferientes, sanguine

è coelo non ex oculis lacrymas libare comparare plorant
et funus morientisque genio genialibus et [illegible] indulgere:
Haeredes [illegible] non pulla atraque veste sed [illegible] acriter,
sed candida linteaque sindone mensae amplissimae [illegible]
morientis cadaver exequiae ibi [illegible] ubi ad [illegible]
accumbentes [illegible] [illegible] ad [illegible] et [illegible]
concedes ad tumulum.

Superest ceteros enumerare solemnes ritus quos in ipsis
morientibus tribuimus. Iusta ferales faces insignia exorn-
atorum cadaveribus superiecta [illegible], [illegible]que ag-
mina et comitatus, Exequiarumque circa [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] laudes absque [illegible] can-
tilenis flebilibus [illegible]. Quod demum sapientum aliquod
ingenio acutissimo [illegible] et Epigraphe [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] libentissime inscribebo.

De S. Thoma Aquinate

Thomas Aquinas Angelicus Doctor [illegible] [illegible] salu-
tatus cognomine: splendore veritatis [illegible] implevit. Quam-
vis Angelis [illegible] beatissimis [illegible] corporis [illegible]
omnis expertibus intelligentiis, sapientissimisque spiritibus
[illegible] [illegible] [illegible], eas unus [illegible] [illegible] con-
[illegible] complexus Aquinas est. Quid [illegible] nulla vero
tenens indigentia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
ab ipsis Angelica Dr. summa [illegible] ornatus [illegible]. Sapientia
nullis [illegible] obnoxia [illegible]. Ac denique [illegible] [illegible]

immortali beatitudine fruimur? Age ergo si lubet in Divi Thomae
à Deo collata fuimus breviter nunc videamus. Et primo quod Ar-
illo veri indigentia tenebatur qui se volens ac libens fortunis
cujus fortunatis consilio abdicavit.

Expressit eleganti amplificatione verum humanarum contem-
ptum, tum earum quas religiosae vitae amore studioque divinus Tho-
mas adhuc adolescens abjecit, tum praeclaras honorum dignitates
et ipsarum sacras etiam Pontificum infulas quas non semel sum-
mis oblatas à Pontificibus recusavit et praeclara Divi Thomae
gesta meritis laudibus et Encomiis efferentis.

Sed in tertio id suavissimae tenoris integritatis et castimoniae
ingrediamur. At pulchriores atque candidiores emicant celeber-
rimi areolis flores quam sua manu habere ille castorum
Deus in Thomae pectore inseverat et educarat. Testis est et
quod luculentissime testis ille quem in impudica foemina intor-
sit ut vehementis impuras flammas vulcanio igne restingueret
adolescens Thomas. Quid ea à solis rota tenue ignis par-
ticula surripuisse Prometheus ad humanos artus celebri
flamma accendisse [illegible] laudibus atque Encomiis depraedicat Anti-
quitas? Thomas certe non è solis rota sed [illegible]

Potius licet conferendi atque anteponendi Thomae Pro-
methei. et utrinque flammis celebri eleganti comparatione [illegible]
qui. Potest praeclarum illud quod [illegible] est Thomas è
pelo [illegible] qui celestis [illegible] manu accepimus [illegible]
est [illegible] nodoque ut indissolubilis semper teneret in [illegible]
castitatis.

Sapientia vero quam tertio loco beatam mentem diximus pro-
gnaiam, quod in universa Christianae fidei Academia Thomas
Doctoribus in primis, planius ac dilucidius patet, quam ut a me
bene exprimi possit. Adite porticus, consulite lycea, interrogate
suggestus, annon lucet omnia para illa singularis et mirabilis
Thomae sapientia [illegible]? Fides ipsa si humano indu-
ere nobis [illegible] careret si verbis uteretur humanis, Tho-
mae ingenio [illegible] agereque insignisque doctrina
et eruditione [illegible] exornaret. [illegible] illa
sibi Doctor Angelicus tot mentibus [illegible], tantum tot quaestionum
atque sententiarum thesauro Christiana [illegible]. De [illegible]
[illegible], et [illegible] ignavas [illegible] quis
[illegible] pretiosior aut [illegible] auro gemmisque
[illegible] quam [illegible] opulentissimus ille [illegible]
Sapientiae thesauro universum orbem implevit.
Conferetis Sapientiam cum auro et gemmis, et similes
[illegible] in [illegible] et discrimine, quod aurum
ac gemmae corporis, Sapientia vero animae exornandis [illegible].
[illegible] et alias [illegible] similitudine: ex [illegible] Sole et [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] qui [illegible] Thomae Aquinatis in
[illegible] doctrinae [illegible]: Sapientiae [illegible].
Denique divinus [illegible] conspectu, perennem mentium beatam
[illegible] et felicitas: in eo divinae charitatis incendio Mentem
illam [illegible] beatissime [illegible]. Cum Deo sua [illegible]
colloquia, divinae [illegible] [illegible] ut Deo
[illegible], quod totius in ipsius Deus est. Hic vero S. Thomae mentium:

vocabulo agnoscere licet Angelum et salutare. Fuga illam humanarum naturarum illud opus bonorum consentaneum. Sapientia illa in omni consequentiis secularum memoria praedicanda quoniam de fonte hausit nisi ex eo, ex quo divinae mentis arcana consilia potabat: Quod nam frequentius manu dignioris observarentur vocabatis quae nam diligentias toties oculis animisque subliment quam et ardorum volumina, et magnum illud librorum omnium compendium Jesum: Ipsum si velles interrogare, quando frequens in precibus quare doctrinae novis auctorum: signata D. Thomae studia fuere cum imago pendentis e Cruce fert pretiosa illa sed eadem omnium lucentium: maximaque contestatione precantis alloquitur et Thoma, dicit, Bene scripsisti de me Thoma, quam ergo mercedem accipies?

Amplificationis tanti servatoris nostri sententia, illa a verbis quas afferebat enumerare, huius explicando eadem per vitae D. Thomae responsum adjiceret, quae in hunc modum largissimae suo responsioni, non aliud nisi te ipsum, et in ipso uno munera omnia distincte invenini commemorationis.

Quibus si Nobilitas Thomas ut vidimus amplissime insignitus est, merito quod vere optimo qui beatas coeli mentes re ipsa infinitis quam suis aequabit, cum et illustri speciosorum vocabulo Doctor Angelicus salutatur.

De Virgine Sanctissima ab Angelo salutata

Salutata ab Angelo virgine ut pateret orationem interpretandam divinum in opportunis Dei genitricis arcana, ...

in Verbo, multaq; : agite id verbis ac [illegible] aptissimis
excitemus. Erumpe tandem in applausum tot [illegible] Verbum
o Virgo, ut [illegible] cum Verbo in te, utroq; simul tandem [illegible]
et natales [illegible] novos, [illegible] immensae [illegible], [illegible]
[illegible] coelum. Audis celebre Gaudium et in eo Verbum
te Virgo integerrima exorante? Quid ut feliciter annua
[illegible] [illegible] [illegible]? Quid [illegible] [illegible]
in Verbo in qua tenere Verbum divinum cupio. Video ce-
leste illud Oraculum [illegible] te [illegible] [illegible] [illegible] ado-
rante? Intelligo [illegible] mundum ante te omne inge-
nia [illegible]. Audi exule e Paradiso Voluptatis
et Mortalium [illegible] [illegible] ante [illegible] Iane, [illegible] te
nobis ac [illegible] ut festinanter [illegible] obsecrante?
Antiquissimum [illegible] concione [illegible]: sua et sorte-
re infortunia deplorante, admixtum in [illegible] [illegible]
excitante, beatitudo illa quae voluptatis in [illegible] [illegible]
[illegible] laboris [illegible] conferente et qui in te [illegible]
malorum intulerat maximae [illegible] mortalium [illegible] felicitatem
cumulum [illegible].

In Iudam Servatoris Magistri sui
Proditorem Ode.

Quo scelerum [illegible] [illegible] columen, Proditor ante-
signane properas Iuda? Tu ne solicitabis illa Senatumq;
Sanctorum? [illegible] Apostolicum. Tu ne a convivio [illegible]
[illegible] facinus, ab amicitia? numine [illegible] [illegible]:
[illegible], a Deo et [illegible] convivio ad inferorum [illegible] et mi-

nistros abscedis? Quid innocens ille, et tua omni nimia charita-
venio in te peccauit O' Juda Servator Jesus. Num ne quod optimis
tes praeceptis imbuit? Quod ad Apostolicae dignitatis culmen euexit?
quod tuis ipse cum suis te [illegible] pauit? Quod in Sanctissimae
[illegible] familiae, vel familiaris oeconomum fecit? Quod
provolutus in genua tuos ad pedes avidis eosque pulvere
terreque lutulentos abluit, et abstersit? Quod suo ipso corpore
ac sanguine innocentius [illegible] animo tuo necessaria [illegible] ad-
versus auctorem [illegible] benignum, scelerum omnium ac [illegible] conditio ma-
ximum atque turpius aggrederis et facies? Quam uero [illegible]
moueris? [illegible] hodie [illegible] quod in [illegible] celebrare [illegible]
proditionem Judas quam [illegible] avaritia [illegible], qua occasi-
one breviter [illegible] cumque amore [illegible] lucris. [illegible]
inde exponentes [illegible] in [illegible] Concilio
Judae [illegible] et arguentes illi et commiserationem funestam
in flagitii [illegible] [illegible].

In Christi Domini Morte luctus
Universitatis.

Morienti rerum omnium auctori, pars erit rerum omnium commiseratione [illegible]
[illegible]. Cum enim ille verus Sol [illegible] mundi visus oc-
cumberet quod aliud reliquum erat universitati rerum omnium quam luctus?
[illegible] adeste et ex orbe universo res omnes, et [illegible]
[illegible] nunc morienti debetis [illegible] doloris
[illegible] [illegible]. [illegible] [illegible]
[illegible] funebre [illegible] mundi oculus [illegible]
[illegible], quando in Cruce Divinus [illegible] oculos [illegible]

an.o 7 Non ita deficiente luce sydera videntur q. 7

L Qas vere post clam sudibus aeris flammas, tanquam tentales faces, Martis tumultus, motus terre, caedes ista q. sese aetdammodo calcaverunt cum se invice collecere Mah: eres at positissimi Beatis. Virgine lamentantes, ea q. vera quae superest ingenium ad pompa funebre exornanda eleganter satisfacies.

Summa Fortuna Summum Infortunium.

In summo versari sine discrimine non possumus et magna magnis semper sit conterminia Principijs. Usque adeo mediocritas certa illa est, quae usinguam tantos excelsos supremos, neque alterum alterius depressione substitit. Proxima regum fastigia, fulminibus proxima est, cum interea humilia tecta secura sunt, solo sibi fulminante in metuimus. 7 Magnorum Principum exempla inducere opportunum est et venit uti Fortuna labentibus in cives summos et in Vulgares deserviat. Daia tibi corinimus sunat, Regis calamitate descibit qui a summo solio capitis persa in carcere conjectus, ac tyrannus eodem ascendens pro scabello fuit. Per antithesia summa Fortuna principis opes et in summum infortunium egestate 7 commutarentur complexi cursus, quod unquam mini, facillime, si regis persone conditiones et manifestis calamitates, aulae portes cum fures cauce paris cum contempsit. Sudabe plaustus in solio, torques aureos in sentadum mala enarrate. quos feliciores eius fortunam fuisse, si minus fuisset felix. 7

Adami e Paradiso Voluptatis excedentis Querimonia.

Maximum infortuniorum et infelicitatum inter omnia: gravissimum maximis exequi querelis, et lachrymis decet. Mortales quoque a Voluptatis regia exulantes quis pari compassione teneri doloris, ut decet acerbissime fleat. Adamum si licet tantum tot non minus certe quam tempore infortunium lamentatum audivimus. Erumpe tandem quo libet, quo licet ex animo et oculis et ore dolor. Non una satis mihi est, quam tot tanta fundat calamitas. Nam nunc non si fas est non oculi tantum et labra, sed universa corporis membra in lacrymas querelasque solvantur. Lacrymentur oculis tantum, ut tantum cordis doleat. Excede miser mortalium omnium quem nimium sortis antea Paradisus quam nunc habet. Excede ex ea quae tibi concessa fuerat immortalis Regia felicitatis. Suppone oneri labentes humeros, incurvataque cervice pondus immane humanae sortis tecum affer. Valete voluptuosissimi horti florentes aeterno delitiae. Valete candidissimae rivulorum aquae.

In eam itaque vocem te semper horum praeteritas Paradisi delitias quas electus e Paradiso Adam valere iubet, deinde enumeratio calamitatum sequitur infinitum, in quas sese quem e paradiso exulis inferebat.

Nero ad Cytharam canens Romae incendio.

Caesar histrionum, et histrio Caesarum Nero adeo spectatorum avidus fuit ut ne in minimis deesset ipso auctore quam spectatore: quae in tantum exer-tuit indigna Caesare tedio, ut eum ad Romae incendium, cor e ad

barbaram et Tisiphone dignum flagitium inflammari. Cum enim in
Homero sepius celebrarent descriptionem ab eo Graecorum Principio Vatum
Troianum incendium, ut aliquando eius imaginem sibi ante oculos poneret,
Urbem in flammas convertit ad illustrandum usque ipsius excidium conspicere.
Vos Eminentissimi Neronis facinus efficacius deberis inscribere nimis quas
dicere et amplificare potentias à partibus et adiunctis, quae eorum
Urbis incendium comitabantur. nimirum quod ille sit qui fuit Romae
subiecit, quam urbem incendit, quod [illegible] modus Theatri quae per tropos
et figuras elegantius exigebis.

Hoc crudelitatis ostentum, non expectare in [illegible], sed ne [illegible]
quidem et cogitatione attingere poterat Roma, sed ut Impe-
ratori cum voluptatis esset, quod sibi foret materies lacrymarum.
Incendit Romam Nero, ac uiuit, at quanti dagine flagitij
pena, quod carere ea nefario [illegible] lacrymabile in te Roma
excitabatur incendium? Ruinosum ut imagine Nero Troiae contem-
plationis aspiciat, flammas ingentis Romae, et funestum eius ti-
urbis excidium vanus ipse sine horrore uideat et animi contem-
platione. Sine horrore igitur Imitatio

S. Alexij fuga et Lavenna

Querela.

Unus mortalium omnium opes habet qui opes contemnit. Ille autem Summus
est, qui aurum premere potest pede. Nata S. Alexium paupertatem vere
genuerat, quae illum tempore fuerat in complexu divitiarum, ipse
opulentam urbem sese fecit, qui fortunas omnes atque thesauros for-
tunae vere bona maximo illam calcavit infortunio. Fuit enim
plenus Dei divinaeque charitatis immortalibus thesauri animum

ab urbe domoq. patria posthabenda, more vel exigua recordaveris Alexius &c.

Narrabitis hanc S. Alexij fugam qua ipsa nocte solemnium nuptiarum sunt repetitis. Extendetis ipsius animi fortitudinem, rerum contemptum humanarum, ipsius nobiles dotes et querelas, summa regnis altere negletas, denique in ope labor, lerumnas et fortuna amore commendabitis. Perdiq. Lemidoro inducetis, qui navijs ... fugientem filium ad urbem conetur ... revocare.

Vitae Margaritae Virginis et Martyris cum Margarita comparatio.

Inter ceteras inveniendi argumenti rationes non ultima illa est, quae ducitur a nominis etymologia sive notatione. Splendidum erit fortissimam Christi servatoris heroinam, et profuso sanguine inclytam cum Margarita comparare, et in hac virgine sanctissimi illius omnes fulgere praerogativas ostendere. Hoc ipso invenietis a vobis, si quidem dotes, quae in Margarita laudantur, et deinde singulatim omnes ... in hac altera Margarita commonstrantes. Primo Margaritae laude est, quod fert vere in candidissimis conchis sinu conceptam, deinde unionis ... tenui natura nexu convenire inter ... Margaritae ... stellas, inter scopulos et cautes concreta ... obduresat. ... laus margaritarum est si ... sic felicitatem nulla ... nec ... infirmatur, si ... recondita ... magnitudine: ... Ex ... capite ... laude est S. Margaritae quod illa suis parentibus christiana ... religione educata est, ... Tyrannorum ... incolumata ... illa ... virgineo amore ... ut ...

in ipsius sinu, christianae virtutis gemma videres. Exercita sup-
plicijs et verberibus, crocisq. flagrorum, ignis et gladij obtentus
fortiter exanclatis ad felicitatem et immortalem Caeli Coronam evo-
lavit. Exordium Queritur sui.

Pulcherrimas inter magis gemmas, candidissima in
pretiis enitet margarita: illa serenantis Caeli filia. Et
christianas inter Virgines Virgo et Martyr inclita Margarita
laude sibi commendationemq. vindicat immortalem. Quid [illegible]

Quia Marthae ac Sororis Magdalenae
in Christo recipiant certamen.

Geminum, geminae sororis officium describendum nobis erit, quo
utraq. ut splendide magnificeq. suum in terris Dominum exhono-
raret, sese exiperet omni collato studio decertavit. Altera tota
in eo fuit, ut mensa opiparae Servatoris in epulum appararet
altera in eo sua omni diligentia studuit, ut eius animum
maximis egregiae pietatis obsequijs recrearet. Fuerit Sororis utri-
usq. singula singulis munera opponere, ac inter sese
conferre. Exordium [illegible] [illegible] [illegible].

Germanas est inter sorores certamen, dissidiumq. nasci,
ubi liber exultat amor. Nihil speciosius ad gloriam, nihil opportu-
nius ad emolumentum excogitari potest, quam suis in fortunis sese
totos in obsequium divinis: impendere. Martha quidem et Maria
sorores, non sanctitate minus quam nobilitate clarissimae
ut sua in domo salutis humanae vindicem, quem paterno lau-
tius excipere apparatu non vulgari inter se studio decerta-
runt. Martha quippe [illegible]
[illegible]

S. Ignatij per Allegoriam Ignis Laudatio.

Allegorica laudatio est, cum aliquid per aliquam similitudinem cum re aliqua laudabili comparamus. Quod facillime fit, si quae in re illa, unde similitudo petitur, praerogativae ac partes insigniores distincte ac singulatim animadvertantur, et quae deinde laudandae materiae in alia sibi re proposita. Sic igitur praecipuae ignis praerogativae, partes, effecta, conditiones etc. quae in veterum historiis reperiuntur quaerendae sunt, ac deinde in S. Ignatium qui suum ab igne nomen traxit, ferendae. Porro laudantur in igne potissimum lux et calor quae duo si distincte diligenterque perpendantur, universam Ignatij vitam penitus complectuntur. Ille enim sanctitatis suae luce et calore charitatis ardentissimae in omnes longe lateque terrarum plagas immixtas ac feliciter disseminavit. Exordium sic peteretur

Quem ab Igne splendide nominatum inter caelites, et superetes ignes admirabiliter veneramur Ignatium, nullo sane alio, nullo speciosiore vocabulo insignire laudando possumus quam si illum omnes omnino pulcherrimas nobilissimasque ignis praerogativas in se uno complexum plane demonstremus. Debet ipse suis non aliunde laudes quaerere quam suo a nomine, ut aliunde satis laudes, cum ab Creatore nominatur Ignatius. Et quidem reperias inter Ignis praerogativas geminas illo praestantissimo nobilitate supra plane excellentes, Lux et calor. Quid enim quam pulcherrime quam splendide penetrans omnes Ignis illustrat

IX

Ad Christophorum Columbum
Novi Orbis repertorem.

Cedite quotquot pulcherrimarum inventores ingeniosi rerum fuistis. An maior fuit quispiam Christophoro Columbo inventor? qui non familiarem aliquam et disciplinam, non artem et machinationem: sed Sidior, imo non provinciam aut regnum sed novum alterumque mundum invenit. Gloriare iam despumantibus in gloriam undis Oceane, qui navim illam multum veteri fabulositate Argo nobiliorem, quae inter incognitas in ea orbis terrarum plagas, non ad aurei velleris praedam transmisisti. Magnam sibi vindicent laudem, qui latitantes in tenui, sed non tenui gloria, sui argumentum ingenii in posteritatem omnem immortalitati tradidere. Vertetur in omni ore laudibus qui navim integra mole tam parva construxit. Videre igitur est

Describit partes omnes navis labore subtilis aedificatas. Deinde ad lusus similitudinem cadere potest Horologii mechanici structura, sigillatim eius partes singulas enumerantes, quod Carolo V. Imperatori in Annuli gemma inclusum donatum est Artifice fuit. Alia est praecipua rerum inventarum subjicitur quod omnes Christophori Columbi novi Orbis inventionem Christine Caneveri eadem amplissime rei magnitudine diligenter expressa laudabitur.

In hominum Cupiditates et avaritiam.

Parvum dixere mundum hominem sapientes. Ille ne parvus mundus est, cui maius sit et plane immensus animus, quem totus est mundus explere nota non potest? Unde demonstratur est

Antiquitas Alexandrum, qui Democriti somniis excitatus ac mundos alios esse audivit: ejularet. Dolet quod ille unum prope mundum armis ac ditione occupaverat, in aliorum destinationem irrumpere. Usque adeo catenata est tota mortalium universitas perpetuis carentis desideriis illigata. Deus immortalis! Quid Alexander, Urbes et Orbis aluit? Cujus ista sitim pecunia thesaurisque fortuna extinxit, ut ubi aliquando tandem exaggeratio opibus felicitatis! Pauper in tecto, et cum humili casa beatus vivit. Infortunium ingero intra lares fortunae, si fortunas importabiles tas pedissequas opulentiae, nunquam sine inquiete, semper satellitis opulentiae gradiuntur.

Amplificabis tandem adversus mortalium in congerendis opibus. vigilatas noctes, itinera laborata, fluminum marisque pericula exantlata et cetera denique quae omnium se sinunt ii, qui nimio fortunarum desiderio aestuant. Deinde arguens hominum intemperantiam quod pro terrarum orbe qui punctum est tot lites tot bella gerant: exemplo formicarum inducto, quae in minimo illo punctulo: pugnant, certant unius palmo, alios interimerent, arma moverent, classium caperent etc.

Ad B. Franciscum Borgiam

Mortis prosopopeia

Quis solisque mundo omne theatrum complectis noctem quis crederet genitum? Et tu inter obscuriores umbras lucis e gremio noctis erupit. Usque adeo nihil est obscurum adeo et deforme, e quo vel admirabilem splendorem lux sua in aliis splendore deque pulchritudinem. B. Fr[anciscus] Borgia ex Gandia

Ducis Imperatoris Xti miles, ad meliore uita, morte ipsa Labens adlorbando. Cteno Imperatrice Augusta e uiuis erepta, et in urna sepulcrali inclusa, post quam recognoscenda foret adauere suis, et obitu remotis tenebris patuit aspectus. Morte sibi audire uisus est, ex ijs informatio: Augusta fatis, in hunc modum cum ingenti terrore discedens. Spectaculum Francisce uides, cui uix oculi credunt, quod tu uentas indubitanda testas. Imperatrix hec est: Super signa, eloquere argumenta; uidebere satentia uermibus labra &.

Pergite in descriptione horrendi cadaueris et pristine forme nihil tenoris, sed omnia quae speciei elegantiaque, olim tabuerat, squallore simul et terrore impleuit, ubi deinde Mortis prosopopeia aliena subijcere licebit ipsius transiri, qui terrore facto simul ac uoluptate generoso contemptu calcatis de sanctiori ineunda uita decreuit.

In Domum Vacationis Autumnalis.

Egressus paucos ante dies ab Vrbe, non multum ab ea digressus eram cum quis pulcherrimae aspectus oculos rapuit. Cuius in foribus rustico opere, sed eleganti lapide fabrefactis mulier erat miro quodam tectam aspectu et ad suauitate composita. Praetereuntem illa me interpellat et ut animi causa diuertam in domum est atque et rogat. Pendebat animus, num postulatis obsequerer et ne incertis rei ingrederer, percunctatus blandissime quaenam ipsa quae domus illa esset, atque illa. Vacatio ego sum autumnalis, et quam incolis

meas delitias domum fert. Feliciter inquam ea ego te multos ante dies expectabam.

Peregisse in dialogismo cum autumnali vacatione, quae nos et subsidia animo debuerint ostendes in ijs quod rupe lectorem quae eo recreandum autumnalibus ferijs animum non esse convenit.

Literarum et Studij Ostracismus.

In nimium quantum literarum studia processerunt. Exit in tyrannidem dominatus, nisi pena subeant sublimius morbe. Placet uteri meo Ostracismo literarum studia coercere. Abeant igitur in exilium libri, et ab aestimatione gloriosae superbiae indoctorum pulvere conspergant.

Martini liberalitas in Pauperem.

Cedite iam ingeniosis textis pretiosa Phrygum aulaea. Cedite intextae graves auro vestes et peregrinis gemmis adamantibusque purpurae radiantes. Nobilior est et pretiosior Martini lamys, quam quovis ostro, auro, gemmisque splendentior charitas ornat et exornat. Martinus sacro Christianae religionis fonte nondum ablutus, vix rudimentis Christianae fidei recens initiatus, miles fortunae tyro stans in castris sed in Imperatoris Iuliani militia veteranus et emeritus, in rerum omnium id temporis egestate summa, tabulis quod largiri donaret thesaurum, vestis sui celebri paucis humeris lini: dein dividendum. Quid enim fortius equitanti Martino pauper loquutus distributis mendicum hominem lacerum nudum recumbentem et gelu torpentem a Martino in sui Christum et sese

opeq; aliq.tum implorante. Deinde S. Martinus repraesentabis
amicti Sendertae miseritione qui cum mosso, sed vero sua penuria
laborante. Quid faciat? Per figuram dubitionis varia cogi-
tante Martinus induerit opitante sibi nunc opes, ut subvenire
misenimo posset. Denique ingeniosum invenit clamidis divi-
dende profitionis animo ex dimidiatis, ac demum servatorem
Jesum induerit, ac corona illius pauperis induerat Marti-
ni liberalit.: in fuod sua corona illa enim: exornante.

S. Catharina cum Div.o Infante

Jesu Connubio S.

Ne thalami sorte fortuna q. integritas time: nd res
qd Regina, qd Puella Augustae natum. satis invideant, sed
sortis in sponsum, quid q. res prodat virtus. Testis e Catha-
rina Virgo in qua una sit toto Sapientiae Virtutisq. gloria
sedit olim cum ingenti pompa splendida. Quid vi. in illam
Sapientia, qd in illa integritas ipsa non contulit. Excepta
ab ipsa infantia tenera servitus eruditione oj lateris
ut fuit. Illa graecis illa latinis imbuit disciplinis. Quid
ad augustius animi ornam.tum integritas non adjecit. Illa
sudoris amantis. fuit. Hic sub puella Virgine supra
humane digni.tis conditione adolevent, illa ea ad
divini sponsi sanctiss.as nuptias extulerunt. Postq. enim
ab ethnica superstitione ad Xtiana religione fide q. monitu
afflatuq. divino traducta Catharina est. Nox ipsa qui-
etis noctis silentia delapsa in secretu Virginis cubiculum
cu sua genitrice Deipara puerulus Jesus est, et aspectu

73

circundiris: recreata in hunc ferè modū Virginē compellamus. Nunc n. ī. et pulchra et sapiens et Catharina, nunc in te nihil ignotū est quæ fontis Sacrosancti lustralis abluit unda tibi: qua hac sacra lubenter ac prodigiosè complevit. Et sic ad hæc insolito stupore perculsa Virgo, et quo dignaretur felici munere ab ea cogitatione suspendens, ita fermè secū alloquuta est. Ergo tot muneribus, ergo prodige prodigiosèque liberalitatis in me diminissime puer ita amanter confers? &

Sequitur in hac Catharinæ prosopopeia, tertiū: illud divinæ in ipsa charitatis exaggerantes, ab ipsis Pueri capitis quod periodum amplificantia diximus. et tā desponsantem sibi Catharinam divinum puerum referens tanti muneris magnitud: ab ipsis capitis crinibus suspendens.

De Immaculata Virginis Deiparæ conceptu

Depone fontis superbæ contumaciā, depone auras efferi anguis callidissime et multiplici fraude, tum stra in hominū damna et funera tortuosa. Tande nec pede conceptæ sine labe Virginis cervice oppressa labis tuæ fermè conculcanda. Otros est et qd conclusimus, ne tu illius fontis inferre concepta Virgo in utero sanctæ Matris Annæ. Sed ab ipsa carente Virgo æternitate, æterni Patris in mente ita ōis sanctitate luce concepta. Novum ē in quo Virginis: lilium. Quid tu tenebræ Princeps et dominator, ita sua criminū nocte in uberrimæ genitricis Annæ adspiras? Aurora ibi concipit carente ortu sole Justitiæ paritura. An non aurora suo ipso aspectu tenebras

et noctis fugas simul et necas? Aurora, hoc est aurea hora tuis tenebris inclinabit solo, et infami zabulo a noctis infernae Principe confodies? Aurora ergo Virginis Germanus aurorae prerogativas et laudes, et ostendentis tantam intercessisse inter Virginem et Adami carnifex inimicitias, quod inter auroram decoram, et noctis tenebras discrimina intercedit.

Paulus e Saulo Vas Electionis.

Magnis in prodigiis, magnus semper habitu Deus. Infinitae Vitae Maiestatis est, atque proprie [illegible] naturae vires ostendere quando divinitatis potentiam [illegible] si unquam alias [illegible] admiratione nostra [illegible] Deus ostendit in Saulo [illegible] inauditis prodigiis commonstravit. Illud quippe sceleris ardentem, Peste Christianae Reip. necem molientem, caede furore insanum adversus orientem Ecclesiam, et tenerrima Christianorum germina spirantem ex equo deturbavit, equitantem, ut ad agnitatem attolleret, et ex hoste acerrimo sibi fideles propugnatorem. Habet hoc ipsum breviter ordine describere [illegible] ex eo breui [illegible] gravissimis elogiis, quo [illegible] humanae vindex, Apud Ananiam Paulum [illegible] insignivit, incipere hic potestis.

b Vas electionis [illegible] Paulum servator [illegible]. Videtis non [illegible] vere vas electionis ille deinde fuerit invenit? Aspicite, et [illegible] in hac ipso Pauli [illegible] ac fortissime [illegible] figurata. [illegible] Paulus adversus Iudaeos in panegyri [illegible]

illorum impietatem arguens, doctrinam explicans. Et denique in enumeratione gestorum Pauli, quae ipsius stylo mixte fuere illustria quae gesta sanguine insculpta referens in latere pulcherrimo. Clarioris ipsius geniculae, quod etiam multis in naufragiis repentibus virgas et lapides quod summum dedecus accepisse et fugas, esse denique ipsa legis supplicium illata referens quae tota sanguine ornamenta pulcherrima stat electionis vasi formando celandoque accessere dicens.

Neronis Mater filium ante quam moriatur alloquitur.

Fama fuit Nerone Cesare matri suae uterum secari iussisse, ut impia curiositate totum in quo antequam in lucem prodiret gestatus fuerat intueretur. Induxeris proinde genitricem concionem tenentem ad filium qua illum ad impiam crudelitatem obiurget, ejusque in vere amplexi tam capitis frequentem in recipiendo sui.

Cesare nero de uentris scelera genuit mater infelix. Verumque asserere non dubitaverim, scelera enim in ea exivit cum Cesare et Cesare scelera. O tempora o mores. Ecce quod video, et adhuc in fulmina non exardescis? Hoc scelus subsistere et adhuc in voragines et barathrum non dehiscis? Nero fili noster. Sed ex quo te arguimus filium comprobas? Nobis sed tot etiam parum est quod deformius est. Quem filium genuimus eorum dum? Finis sed ...... nem quod tu prodires in lucem tantum labores subsistimus et aerumnas, nunc vero ad umbras infamissime mortis detrudor ab ipso filio, mihi obviam iamis in exitium .... Non ....

Voluptates omnes cavere voluptatib.

Nihil humana vita fatigat aeque, atq. voluptatum amor, et studium. Quota pars vitae voluptatibus plena? [illegible] vacat? Tu ingenium, tu industriam, tu vires, tu sumptus humana con= fert improbitas. An non ingenium? Videre quae excogitari potuerit ingeniosius, quam tot tamq. varias voluptates compara= re rationes sive in epulis ludisq., sive in aedificiis atriisq., sive in balneis et vireto sive in saecentis aliis, quae solum cupi= ditates oblectant ne dicam excruciant? Industriam quae nosti? Iam nihil est coquis industrius, quod magis sit industrium, tot con= ditum: saucisq. Sumptus? Percipe Romanos Caesares aut sui prodigos Nerones Caligulas. Ausonius: tanto quaeque studio voluptates nihil afferebant incommodi nihil omnes amara lenti ferebant? Atq. quot quot in humana vita morbi atq. crimina, hic e voluptatum fonte exordia. Instrue opti= more mentem quos crudelitas sol. absolvero. Ab desidiis incom= moda cetera, morborum qui a voluptatum intemperantia pro= venere, ita ut de iis tum dicatis qui a modest. [illegible]

In Invidiam.

Ecce tibi scelus, simul, celebratq. carnificium. Invidia vel divis. quod nisi scelerum omnium venenum et pestem dico? Laudo sui meo carnificem quis eo non video? Ego infesta nimi sim sui noceo. — Describere invidiam ab eius effectis amplificare a similib. ac exemplo ab invectiva commove ipsa. Habemus ipsi in jejunium sua mea viscera comedimus, quod aliena videt felicitates

contra u. incredibili effundi voluptate, quod alios calamitatibus
premi animadvertit. Et si in satis valemus hunc esse carnificem
invidia non est videri, ipsius licet prorogativas invenit. Perpe-
tuus in vultu pallor maciesque ipsius indicant carnificinam.
Aro telas atque Araneolae sunt belliq. damna comparata quae ex
ipsis floribus ex quo ingeniosae mellis opifices succum natura ve-
nenum moliuntur. Quas plane bone ex alienis bonis invidia veni-
num sibi morbosque molitur. Satius quod nobis erat e paradiso natum
Cabelis eruptione longiore cum beato vero vita duceremus seleb.
Omnium originis valentis fons calamitatum cladium artifex. Ipsa enim in-
ternecioni Abelis dedisti, nativas vero sedes, beatam cum feliciori
vita frueremur.

In Vulgi Ignavia

Brutas existimandum multo tenebras vulgus ignavum natura formavit.
Is erectos ad sidera vultus deiectos ad passim animos dedit.
Quam sublimibus oculis ut ingeniosus ille Vatsamentis theniniu-
sis, sed in terras et sordes quod ipsius mentem cogitationesque deiecit.
Quid enim ignarum vulgus dictat ac tenuitque? Plerique non edit ut vivat
sed vivit ut edat. Interrogabis si libet ex hoc fore quod fit,
eique non subtilia in quo et ardua sed faciliora et leviora proponito
nihil respondes nisi Stolidus, quae omnium tenebris et tenebris. Et amplifica-
tionis ignaviae prodimus ab enumeratione et multorum illius stultitiis
cum universum vulgus sit expers, illa ipsa veri quod se ignarum
exoriet non intelligit, mechanicas artes familiam tuendam cul-
turam agrorum et alia plurima sui ignaviae ebis munera, ut vel quid
agit bene afferre prorsus ignoret.

Laudanda ne an potius vituperanda Militia sit. Problema.

Pars prima contra Militiam.

Si mihi de militia dicendum esset in castris medios inter milites inter tubarum clangores et strepitus tympanorum, si circum undique armis et ferro cernerer, ne totum liberum in [illegible] et lingua retineret oris, atque ipso mortis periculo imminente [illegible] extinguerer in pectore. Sed quoniam de armis atque militia in pace ac toga in hoc litterarum gymnasio deliberamus, [illegible] explicare diserteque quod sentio. Bellum autem constanter [illegible] pronuncio universae totius reipublicae semper [illegible] fuisse esse perniciosum. Nam ipsi contrarium, [illegible] deliciarum hostem, [illegible] corruptorem, ac denique rerum omnium [illegible] cladem. Reipublicae perniciosum dixi. An non? Nam contrarium appellavi, quoniam nos crudelius adversarium quam [illegible] naturae ipsa [illegible] et extinguit? An non ad quietem nascimur? [illegible] Bellum [illegible] militum, quietis aliquid [illegible] [illegible] conditio [illegible]. [illegible] contraria [illegible] bellum [illegible] contraria [illegible] Atque in extrema [illegible] [illegible] ad [illegible] ut abstineant a bellis et quietis populos [illegible].

Pro Militia Pars secunda

Nimium [illegible] deliciis [illegible] tympanorum strepitus [illegible] clangores [illegible]. Audistis quid de [illegible] [illegible] in compendio, contra militiam orantis.

doceas, ut viros muliebres et delicatos imbelles in bellum armare
lingua auderent. At quod nam in genere ferias, quod nihil esse vali-
dius et robustius? An ipsum si liber ingenue, ac non de causa pro
nostro iudicio atque prudentia iudicare. Iacet in plurimis do-
cumentis in orbe memoriam in nullis gentis totamque in omnis
atque tam mirabiliter aliquid quod contra militiam sentiat et loquatur?
Naturae tot excitandis infamia belli esse, si suos inter se ponere
laudatores. Nec non exemplo uno adolescentis ingenio: eorum
ipsius esse contra militiam ordine videar confutare. Argumen-
tum afferam, quod et ipsius audaciam infirmem, virtutemque belli
prudenter ratiocinando confirmem. Eius proinde singu-
lis argumentorum capitibus, quae contra militiam eloquentiae, et
pro militia disputabo. Quid Reipublicae utilitati et sa-
luti asserit? Num vero in modo illi nocere est, sed nimia. Argu-
mine gravissimum esse helium rebus ac texerunt. Repente
lead ipsa capita quae contra militiam adducta sunt, ipsaque bellicas
laudes contraria ordine confutet. Reputet ceterum gloriam ar-
mor, qua tot milites, tot Imperatores celebris nomine immor-
talis: qua Roma augendo orbem terrarum Regina et caput eva-
serit. Diversas urbes seminarium fuisse ducem ingenio ple-
rumque victoriarum et imperii quaestor stabilis. mulcebre
nihil esse inter mollia versari.

Elisabetha Russiarum Regina humilitate Chri-
stiana clarior quam Regia dignitate.

Sedes tua e solio aureo gemmisque radiante, Regum sceptrisque
instructa. ades insolenti rumore fertur, sed negligens omnia

calcant, abes ing.mo et ad Elisabethe pedes abiecto fronte pro-
cumbe. Quid dit dominationis arrogans atque jove? Ecclesias
atque provincias, quid adorare nisi est tamen ambitiosi-
sime gloriantis. At quantus multi sunt qui uultum eius hominis sep-
tem venerantur corde animisque infortunia deditorum et
precantur? Quorsum opus? Pergitne in exaggerando Regum
laude, cui singulas partes Elisabeth virginis opponeris.
Reges ex quo dicitur perditque novum in populos perdens. Eli-
sabetha ille pauperes iubaret divitiis expectat. proinde
vestibus quoniam incedentibus: sanabat oculis ulcera, aurum in vo-
ces commutabat hyberno tempore. Xenodochia eius aper-
ta, id opposuit Regum insignes conferens. Ubi loco posita
in sepulcro concedere atque vermibus escam fieri, post immor-
talis pharmacum esse balsamumque dicitur.

Historiae Laus

Quod humana respublica, quae illustrium facinorum, virtutumque
gloria constituta est, historiae plurimum nobilitatis magis profiteatur
debeat ille unus ignorat, qui humana vitae instituta medios ne-
scit experto quoniam verbis. Esto enim vero quorum flato ardore humanus
animus ad imitationem accendatur, ad egregium heroicumque facinus
sibi propositum invenit? Horum vero beneficia exemplorum, an
non historiae monumentis menti demus acceptam? Quis vero
quotidiano in orbe: atque conditione mortalium, uniusque addi-
tum facultatis ad disciplinae suae et avidus omni studio nomi-
natur unquam possit, qui se historiae nihil debere profiteatur?

Miles ne et armorum gloria nobilis Imperator sit, et Serenissimae
praecipuas artes et studia quae nobilitant lucem praebet ut ad virtutem
exemplo se ut valeat posteritas universa componere.

Mariae Magdalenae praeteritae vitae infamiam

detestantis Prosopopeia.

Miseram me et mulierem ad tam usque diem perditam! Quanam
nobis et tenebras veritatis a studiis lucis et inanium usquam
tu umbris, et caligine vita est in nubibus mortis plenitudine:
et digna suppliciis Tartarorum! Ancilla quae totius fuerat
fortunae, servitutis genus mendacia spe sua illecebrarum, pudo-
ris innocentia exterminavit. Pergit in anteacta vitae
describenda simul ac detestanda, prodesse est. et meliorem
iam instituenda sibi praescribet. Pedes adulatura se ad ser-
vatoris Xti pedes ibique tantorum criminum solutura, sed et prae
lachrymis et singultibus proponet varia suppliciorum genera
quibus dedita iam ante deliciis corporis miserae afflixit, futuram
se speciem in obsequio Xti, ipsius exemplo cum mortem post
Xti crucem sit abdicatura in speluncam, atque ubi in ea diurnum
bonum sibi singulari deserviet Jejuniis, precibus, et orationi-
bus, ut et corporis cruciatu deceat in solo.

Christianae religionis ad Ignatium ex vulnere

procumbentem. Prosopopeia.

Tandem aliquando in profanae militiae, expetendaeque gloriae studio
plenoque periculi procurando, vulnere delatum feliciter
et ad melioris militiae sequenda signa paratum melius Igna-
tium animo expeditissimo. Gratias et habeo et ago immortales

Hostorum: illi cuius ex ore fulmina exeuntem ingenuus artifex
imitatur. Illi certe fulmina aurea et sedes, quae nimirum tanti sta-
bit militiae et munitae salus, & convertet oculos ad gallorum exer-
citum, quod Pampelonense arcis imaginem absentem quo moenia sibi
inferentem, sed militiae Ecclesiae vero Ignatius caveret. Auspicia
faciet eorum, quae ab illo vulnere in corpus eius Sancti fuerit
remedia Ignatii manu efficienda oblaterant, ex parte quae collap-
sa fuerat. Pampelonensis urbe, quod religioni erigenda erectu-
ecclesia et instauranda, quod erigenda profana sub libi-
dine fama, et alia quae ultima, quae construendis optime moni-
menti uirorum Ecclesiae fundandae erant, Ignatius, admirabi-
lem sanctitatem condere.

De nomine Mensis Augusti et cur ipsius calendae solemnius celebrentur.

Augusti quoniam cur Iulii inter ceteros mensi nomen indicatur Au-
gusto qui Caesar dictus est. Varias proinde rationes afferentes
quod ita menses mense Iulii appellari commonstrabant, et re-
bene facile a dies ipsius Serenissimi, a prima dominatione Au-
cum veteres proxime eum enexis, ut contra ipsum oblivisci
tanquam contra Caesarem nemo queat, proinde meritis aliis eximi-
is ex ijs extimas sibi quaestas et tributa. Hoc est quod ad
tam laudem conferat. Tertio una Augusti Leviis ... maiorum
tot mense modo felices quaque. Primo Augustini fundatori
Caietano, Bernardo Augustino Augustissimae tot fami-
liarum conditioni. Laurentio Martyri Caesari. Joannis Baptistae
Augustinis divinis Assumptio. Regis Ecclesia Stephano In-

garorum Ludovicus Gallorum, Apostolus Bartholomeus Leorumque et sup:
ra ducum omnium laude. Beatissimae Virgini ad aethera et supra cae:
lestes choros cum augustissimo triumpho assumptae. Quare tan:
ta, tamque varia illustrissimorum copia splendorum, aliud ne quam
augusti decus? Horum singula contra enumerabas et describe:
bas, atque inter Leonis splendentissima certamen de principa:
tu inspiciebas. Denique ipsius Calendis, cum solemnitatibus celeb:
rentque quaeris inquirebas. Incipiebat hic.

Quantus enim vero prominens Augusti nomen sit, ex
quo ingredimur mense liberas, nemo unus est, qui non plane
intelligat. Si partes Augusti omnes et decora simul commemora:
lia diligenter expendas. Caesarum et in terrarum populos domi:
nandi titulus esse Augusti pulcherrimus et splendentissimus.
Annus ceteros inter menses Augustum Caesar venerat et Imperator
dignior, ea quae initio indicavi, et Caesarea Mensis Augusti
decora numerare.

Laurentius Laurea

Vates, Victores, Caesares, lauro coronari solitos accepimus nam sub:
limi sacra arbore, musarum amica et hospita, effecit prodi:
gio arbore nobile, ipsius fulminis [illegible] veneratione
antiquitas est. Haec lauri decora, et opportuna similitudine ad
honorem, cui ipsa invictum immortale maxime Laurentius sa:
tis accessit. Si fuisse Vatis prominens Laurea, affirmatio quod
in verborum potentis reduntque carmen aliquod celebre consumpsit
et nisi ipse virtutibus ad harmoniam numerorum effossit: [illegible]

Oratoris, Historici, Poetae requireret Leo. Cuius memoria ex eo-
rum reportauit, orientis Asiae insulas, ex leonibus, ex tyran-
nis, ex morte, ex ipsis inferorum ministris atque principibus
eo quod nihil hic omnino est ex te ipso ac victoribus triumphauit.
Sed ut vere Laurentius ipsius Leonis facile, qui inter-
ras omnes dominari certe poterit, ut sancto omnes ex Xpi Religio-
ne calcauit. In eandem rationem reliquas Laurentii Prog[illegible]
ad Laurentium referentes et inspiciat hoc pacto.
Immortales Leone libet [illegible] Laurentio mense ordine
laudes, quem suis ipsa laudibus immortalitatis conseruauit Ho-
noribus. Placet in Laurentio, Laurentium, et in Laurentio
Leonem celebrare. Nimirum inter se usque adeo similes
sunt, vere magis quam ipsa voce nec eam est cognomines. Ite-
rum reddituri Laudes Vates, Victores, Clarus cognoscere.

Quatuor anni partium de Primatu

contentio. Ver.

Humanae in exemplum vitae sua eo ipse ductus quartae annus. Est
infantia et pueritia, est iuuentute, est virilitate, senectu-
tem est. Quemadmodum igitur, quam ex humana vita partem esse-
tis honore ac dignitate antecellas, non ita facile reddi ipse requires
ac decernas. In eundem plane modum quae statione Veri, Aesto-
tiuis quae statis Ver, Autumni, Hiemi, an Hyeme autumno
Praebentis difficile arbitreris et iudices. Magnis quippe ac
singularibus una quaeque pars anni Prerogatiuis nobilis
est, et merito celebranda. Porro verius ex nobilibus quoque
est, qui sibi partes, inter ceteras primas adeoque dignitate

summa dignitatem Principatum, non deponat et vindicet igitur et Anni
partes, et ab eo probatas mentes tanquam ambitio [illegible] quae liber
tenenis nullo [illegible] anteponi. Si vestris ita lubitum erit, ex Veris
audite [illegible], et rationes [illegible] serenissimae Anni partis primae decora
[illegible], fingite vobis [illegible] ascendisse [illegible]
ita [illegible] delicatulis concinnulis [illegible] floribus [illegible].
Novam in hanc auditores coronam hodierna luce ad vos iam
affero, quam pro vestra humanitate simul ac sapientia indice:
tis. Quatuor Anni partes inter nos de Principatu conten-
dimus, si rationes ipsas quae plurimae sunt in genere velim
exprimere, proinde [illegible] ac [illegible] indi-
caturos. Etenim rationes pro Vere afferendis quae partem
a contraria [illegible] incommodis
partem ab ipsa Veris felicitate [illegible] a Veris [illegible]. Illud
Hyeme [illegible] gelu ac nives [illegible] frigus expellit. [illegible]
[illegible] sol flores [illegible] anni [illegible]
[illegible] similitudo: Veris est juventa, et infantia, quae [illegible]
[illegible] et [illegible]

Pro Aestate

Qua sapienter rerum omnium moderatrix natura inter ceteras Anni par-
tes, [illegible] serenissima [illegible], tamen quod unica neget, totius
Anni [illegible] Regina. Denique [illegible] Aestate [illegible]
est. Aestate [illegible] serenitas: Veris nomen [illegible]
[illegible] indicetis, quae mihi Regnum asserunt
rationes et argumenta: sine [illegible] sine fraude, clare nunc [illegible]-

degi cognoscite. Ver puerulis illud nugarum compendium, bre-
viatum anni, diminutivum temporis, humilitatem audisti?
Mirum quod in cunabulis constitutum tam multa sibi meo nomine arrogan-
tia. Quid enim puerulum illud nationum auctoritatem in sceptrum
Regnumque potuit assurgere, quod ut: Ver, cuius flos temporis
obsit non effeminet Annum. Et consulabis praestantis rationes
aetas, et at puerus numquam bene regnum administrari docet.
Quare sapienter Reges decreverunt, ne primogeniti Regum Filii,
donec adoleverint, regnum gerant, illecebras atque errores
ad maiora natos indignas, illud anni puerulum in cunas re-
legandum esse. Sed propriae rationes afferendae, quibus ipsa tamquam
[illegible] anni Regina, congerere fruges in horrea, compara-
re se [illegible] fluminibus, ut quae laudabat se relinquit Anni
[illegible] omnium mixto amenis [illegible]. Et quae cetera quae
pro aetate faciunt.

Autumnus.

Anni: Eloquentia dexis lacies primum facundiae Autumnus,
qui facundos loquor mero. Tot ego Sacrificio Magno an [illegible]
Eloquentis: An alii pro se dixerint an pro [illegible] [illegible]
diverse perorarunt, Unus ego des perata causa nullus con-
ticescam, neque vero quod afferam deerit Rationum Orator-
Rorum Ver quidem in fanbulis Eloquentiae monumentum: affirmo
actavis omnis flumina ex aridis fauces Aetas profun-
dere et confirmare videlicet at enumerare ex [illegible] incom-
moda in quibus ipsa bellus [illegible] Diavis exuda tamquam multiplici

ore perorat. A debilitate animantium virium, senilibus morbis, et Scitate suas ad laudes in Eum modum biennium nuper accedo.

Verum alienis probris atque conviciis, non mea ipse conficiam dignitate. Proinde qui Principatus aliorum ruinis attollendus est. Cognoscite igitur Vos Auditores, cognoscite quanti sit Autumni Prerogativa Laudesque. Totus annus laborat in fructus; fructus ipse promit Autumnus, et laudabili fructuum ubertate, atque dulcedine universum recreat, ex qua merito ad [illegible] [illegible] [illegible] vel [illegible], vel [illegible] [illegible] nectar ambrosiamque eliquant, ut ex eo vena carminum fluat poëticaque genus progignatque. Comparabis cum gemmis Uvas tuas, atque eas [illegible] Veniet ad Regni similitudinem. Vindemiae indu- 200 m: representabis. eo illas ipsas sortes aliqua ingeniosa ratione laudabis.

Hyems.

Si quidem ambitionis est atque superbiae in operis Anni partibus quod tu animi ad Principatum impendas totius Anni conspirans contundo in ipsis [illegible] prudentiae ingeniique, credo equidem Judices verecundiae magis modestiaeque [illegible] [illegible] disceptatores fuisse, atque tantae ambitionis insolentiam sapientius moderaturos. Verum aliquid [illegible] dandum est et vel adolescentiae vel iuventutis vel et [illegible] civilibus nostris atque insidiosam aliquam ex parte humanius ignoscendum. Imperium a quo regas melius quam tu et qui multum [illegible] operis similis et [illegible]. Ac protendo senes in imperio anteferre nemine licet. [illegible]

si ulibi a Romanis exstitisse Judicis Magistratus Urbis
deferri consuevisse senioribus, unde Patres seu Senatores dicti
sunt, et senium laudabant, quod a vetere experientia rebus consulere
melius possint, qui et multa viderint et audierint plura
non pauca ipsi fecerint confecerintque. Et ipsa veneranda
sanctitas canitiem magni esse ad Principatum suffragium.
In senibus vires deficere, sed mentem crescere. Deinde etiam
laudare se Hyemem potest, quod longioribus quam in reliquo anno
noctibus eruditis lucernis mentem ad studia conferant atque doc-
trinas. Jam nives et frigora laudari possunt, utpote ani-
mantibus simul et agris utilia, quod nimirum fit, ut ex calore
in intimas vel corporum vel agrorum partes recepto et melius
coquantur cibi, et frugum semina jacientes radicibus vires
accipiant.

8 Absalon Davidis filius ac perduellis
sua coma suspensus.

I nunc et procul quam suspensum suis tribuens crinibus Absalonem,
pende si potes animo, an divinus amor furor, quam nimium lenis
concedat [illegible] certe tibi unum et sceleri poenas. Testis arma
desinit Hostes, ipsa mox in scelestos natura conspirat. Vides
ne pendentem ex arbore Juvenem florentem aetate? Addite
caedes elegantissimi adolescentis deinde. Ille, ille Absalon
est Davidis, tot est Regis parentisque sanctissimi filius ac
perduellis. Ille qui Regnum. Narrationis Absalonis per-
duellionem, qui vivo parente Regnum auferre meditabatur,
sed in vertice coma ipsum inter [illegible] ampliss.

cedat à circumstantijs et adiunctis, quod quidem vos postea denique suppli-
cium ipsum amplificabitis dicentes: ideo suspensionem ex ar-
bore dependisse, quia nulla terrarum pars vel aquarum admittere
tantum sibi scelerum reum voluit &c.

Nazaret Urbs Florum

De B. V. ab Angelo Salutata

Sanctæ Nazarenæ urbis florentissimum nomen implevit Deus.
Dum iam nascituri venit filius, quod indicium erat Nazaret Urbis nomen.
Nunc denique quod illud impleret accepit è Cœlo. Novus porro
cultor amœnitatis ex agro celestis patriæ devocatus, florem in
terras detulit, quo cum ver in terram hiems ponit, et annus
totus florentissimus vere tradunt. Ex cœlestium spirituum choro,
Gabriel devolavit ad Virginem. En colonum amenissimum
en hortum conclusum. An non ille inserendo huic horto flo-
rem detulit, quo mundus omnis sanctitate felicius reflorescat.
At è sinu parentis Verbum ad Virginem detulit. Est enim flos illud
pulcherrimum, quem antea lilium convallium sacræ paginæ nomi-
narunt. Et vero annon lilium appellari debuit flos ille, qui utero
flos in populo supremus tenet loca dignitatis Imperij.
Quid vero quod in lilio natura expressit in divino Verbo factum
est in ventre. Quid enim? lilium procero caule supra cæteros
se flores attollit. An non et Divinitas, nec cessando, supra
res omnes Verbum erit et toto vertice major. Lilium Tertullianus
in hac comparatione Divini Verbi cum lilio adjicientes cæteras
lilij prærogativas et partes. Lucet flos candore, includit
intus aurea capitula, odore ambientem et, talis et

modeste demissum, et inclinatum, et reservat quod divinum indo:
toriis nastis copiosius invenientur. Atque hoc demum in suo in
agro Virginis flore, Nazarenae Urbis nomen impletum esse
dicetur. Argenteis candidisque foliis ornat lilium, quaeque
caetera longe floribus antecellit. Sed quid de celestiori flore Jesu
ut me lilij candorisque autore licebit eloqui? Equidem
non secus atque tenebrae luce extinguuntur, sed plane vine
nullum lilij candorem prae hoc esse existimo. Quis hoc sed ce-
teris omnibus innocentia ac integritate praestare fatentur dubitabit,
quippe qui integritatis parens est et innocentiae. Aureo
lilium coronat illustri donum: ipsum florum principatum ob-
tinere, corona enim illis dumtaxat imponitur, qui inter mag-
nos Reges Regesque veteranos. Verum enim vero tanto melius
id divi: in verbo exprimis. Ipsum enim etiam aureis inorum
capitulis illustrat hoc e diluimus: quod in tam sublime ipsum
ecclesiae, ut quemadmodum fons exiguus mari, nullo modo potest
conferri ostendere quoque in tale ipsa rex universi: reperiri [illegible]
nihil sit. Ex quo congruit ratio post deum deum principatum
obtinere. Auctoris [illegible] suavemque odorem lilium emittit. Quanto
autem suavior est illius lilij odor, quod non modo efflat ut de:
lectet, verum est ut intolerabilem communium febrem extinguat.
lilium pudibundae speciemen praebet honestatis, caputque mo-
deste demittit et inclinat. Hanc ipsam propagandam in salu:
tis humanae vindice agnosco. Inclinavit enim celestis lu-
ux solis in infimas se debiles terras, fulgentemque divinitatem
humana carne contexit. A lilio quasi n.° suo candori

rore lean, ingeniose mellis opifices vendunt. Quando aūt hoc facilius est diuinº in Verbo reperire. Ab illo apes, hoc est delitiæ non mellis sed amaritudinis officies non voluptatis sed molestiæ origines, fontes ex quibus in tertia nostra sed merorum lacrymæ emanant afferuntur. Duplex denique lilij color est. Annon est quem in diuino verbo color humanitatis seu et diuinitatis. dignius: quod corona quæ lilij flore continetur? Lilium Virgines agro dignius. Nazarenæ urbis nomen elegit. Tu paret flore ipso eget flor, amore impleri omnis. Hemin

Maria Magdalena Lazaro fratri suo salutem.

Quæ paucis ante diebus dederit Hierosolyma iniqua satis funestioraque sane ex ea parte tragedia, postulas a me suauissime frater, ut quæ spectatrix adfui, ad te accurate describerem. Faciam quod iubes quia et libet, et aliquando nunc denique uenia scribendi factum non intermittere illud lacrymis sed in immensam gaudia commutatæ. Prodigium hoc fuit multis ad hanc diem in theatro spectatum quod partes omnes tradenti in innocentis ceruis cedere. Tragedia vero eadem in festiuissimam diuersa comedia conuersa est, nisi quod vulgare nomen, tantæ felicitatis gaudia non decet. Age spectaculum ut suo datum est ordine describamus. Et ut in proscenijs ipsis aggrederer non defuere varij proscenio prosequentes ad concessiones facte. in eorum spectaculo, Verum nos Regie, et aliorum et agrorum. astrati ad inaudiendum me vere sic. Actores enim tragediæ quam multi fuere quam varij ex uilis horum erant diuersae domesticis

è domesticis Apostoliq; evangeliq; ex collegiis sacris virique Pontifices, ex sumbone potestatis imperij Praesides ac Reges coniuravere oēs in devotum Innocentis Dei filij calamitatem et necem.

Reddere ceteras partes q̄ spectant in tragedia ad eas referentes Xp̄i Dni cruciatus quos ea elegantia et ingeniosa ratione describere. Lusare, varietate vestimentorum, ubi actores tragoediae insignes erant, choros ac actus dividendos. Post q̄ succedere ad prodigium illud Xp̄i à mortuis resurgentis et ignominia oē eiusq; instrum: in argum: gloriae conversata e? duceb.

Timor et Amor humani divinique Parentis

ad S. Hermenegildum Mr.

S. Hermenegildum Hispaniae lumen, et columen Leovigildus genitor et Gothorum Rex, blanditiis aspersisq; à Xpiana religione ac fide ad Haeretica Arianorum pravitate conatus est avertere. Illud vero post q̄ variis conatibus ne minimum q̄ dimovere potuit, ne dum labefactare ac vincere, tenui inicit in carcere, atque ita exutum haereditario Regio Paterni diademate, ampliori corona celebris regiae vestimentis. Timore etiam inducere amoreque erga genitorem suum pro haeretica pravitate pervertere. Sed eundem amore q̄ divini erga Parentem cum fidei melius suadentes. Affectus proinde argum: ōia, q̄ ad timorem amoremque pro utroq; patre excitandum faciunt, atque illa ad ipsius timorem humanum et amorem divinum opposita singulari affectu.

83

exordii sit loco.

Ubi christiana pietas, ubi fervens praeclaras propugnatores suos magnos continet armis corporisque certat. Pugnat pro altera Coelum arma sumit pro altero Batavus. Utrinque magnos milites [illegible] in sorte Hispaniae lumen et splendorem expertum est Hermenegildum, ab Ariano genitore [illegible] progenitus in purpura a divo Leandro, stilo destinatus immortali. [illegible] Hispalensis Antistitis Leandri ope ac sanctissima sacro esset Christianae religionis fonte ablutus, optimisque praeceptis christianae fidei eruditus ut vitam et adeo sanctitatis normam exigeret, invidia odioque plusquam regio [illegible] tenebat Princeps accensus [illegible] in pugna, timore, [illegible] amoreque genitoris [illegible] ut fortis [illegible] constantiam expugnaret. Nimirum proponebat [illegible] timor. Hermenegilde quid agis, [illegible] religionem illam amplecti profiteri, mori [illegible] dubitas quae ipsi [illegible] ac [illegible] ut [illegible] Proponitur gemina quae proponebat timor, quo ut Hermenegildum minime [illegible] talia [illegible] amoris illius [illegible] genitoris sui more gereret. Deinde ad ea accedens quae timor item amorque divinus proponebat Hermenegildo. [illegible] Hermenegildi propositum in fide servanda laudabo.

In [illegible] corona Ario [illegible] qui [illegible]

Alexandrum [illegible]

O infelicem Principum conditionem. [illegible] ac gerunt Regis [illegible] Macedonia [illegible] solo

digressus Alexander terrarum orbem exterruerat universum et
simul tot plurium acerbitate cladium, quibus exteros afflixerat et minorum
quidem nexu exquirendum se et famam incertam. Non illo pro-
terrent nec frementes asperrimi montium nec inexplorata
immensis fluminibus nec desertae castris regionum, a cur-
su quod inceperat retardari. Non alios dixisses virtuti eius
quam maris terminos destinare. Hic prosequenda nobis
est Alexandri Magni felicitas et velox [illegible], secundo
ducatur [illegible] auxilium eorum in principio felicius. Principis
ad vitanda insidiatoris [illegible]. 3° patentis detestari
scelus proditionis. 4° narrabis facinus Antipatri, qui
abolito [illegible] modo contra ipsum insurrexit.

O capitis iniquissimi facinus vel ipsis barbaris detes-
tandum! [illegible] in optime de se meritum summa per
invidiam, nulla lacessitus [illegible] iniuria, insurgis et oc-
cidis? Aspice infandum tui sceleratissimi facinoris argumentum.
Auctore te moritur [illegible] Alexander, quale [illegible] im-
peratorem [illegible] laudationis Alexandri a rebus gestis considera-
tionis adiuncta, communium plausuum [illegible] obsequia conc-
ludito epiphonemate, quo vesanam regnandi cupidinem
exagerato.

De S. Mathei laudibus
elucubratio.

Qui sua meruit dextera virtute [illegible] emulos meriti.
Herculis robur monstrorum ferocia nobilitavit: Nec Orphei
lyra sidereis interim caret, nisi feras ingenia ad humanitatem

eradijret et aliud in tam tenebra adimpleris, miraculo nimi-
rum ex difficultate inventa sumere. Quo gradus facturus ad
ostendendam orbis terrarum miserandam conditionem qua solutum
est a S. Matheo, et ultiorum eo tempore debacchantium, et ad Christia-
num templum Matthaei dominicum introducere. Dixi initio.

Cernite vobis proponitur quo tempore orbis terrarum conditio, ut
cujus facies vere lacrimas moveret, quinimo clarissimorum christianae
fidei praeconum res gestas summis aestimare monet: exhorrescit
refugit animus recordari foeda illa scelerum colluvione, in qua
urbes et Regna miserando naufragio volutabantur. Tot jam tunc
versabantur mortalium nequissimorum impietas, ut ampla illa
Regia faecis multitudini impar aliquos cogeret in ipsis ter-
restribus considere. Parum erat humana scelera divinitate
donare, nisi et belluarum feritatem divinam facerent. Ubi enim jam
erat ipsi gravescentes terrorum familiae cultura adolebant et
insequentium tristius idololatria, a qua gradu facto ad
avaritiam, luxum, crudelitatem, aliaque tanta scelera
ab omni temporis mortales cimmeriis tenebris caliganti mente
obstringebant. Dixi initio.

Quid rapinas, quid crudelitates, quid immoderatam divitiarum
cupiditatem commemoro. Videte S. Guinus. Apolo. de Luxu.
S. Tarquinius in oratione de Petro et Paulo Apostolis pene ha[illegible]-
bitu, S. Stephanus in oratione de adventu S. Spiritus. Et deinde
labores quos exantlavit exantlavit Matheus ut ab his sordibus
et miseriis orbis partem comminuta his, eriperet, enumerare
fere desinerem, et laudaretis.

Romæ à Nerone Succensæ
Prosopopeia.

Romæ excitato à Nerone incendio conflagrantis lacrymas et querelas representabis. Sumetis initium ab apostrophem ad Romulum Romæ conditorem hoc fere modo.

Huc ades ex illa quam nunc occupas illustrissima sede parve Romæ conditor et parens. Intuere urbis quæ fuerunt, quam tot populorum dominam ac terrarum decus universarum edificasti Romam, Neronis incuria conflagrantem vide, atque luctuosissime lamentantem. Grassante iam latius incendio urna mihi similis et rogus, meum principem, summa imperatoris armatum, [illegible] expressit tyrannidem. Una tandem hora plurimorum seculorum opus flammis absumit.

Hic describetis excitati incendii ruinas, exanimorum cædem; lacrymas morientium, templorum ac palatiorum excidium. [illegible] igitur in Romam dum flagrabat Nero ut me incenderis? Quanto Thebana sorte felicius: cui licuit tempore coniugii Amphione edificatore cuius cantationi sequebantur lapides, ut melius dicam: [illegible], vel auricrentium [illegible] nexibus [illegible]. Romanorum ego quoque olim vestro minus gloriari Romulo videbo, quem inter deos relatum, [illegible] venerat honoribus non ingrata posteritas. At nunc infelix cogor Neronem meum incendiarium pati. Denique [illegible] tempore Thebis [illegible] et illud apud posteros, non [illegible] afficiendum [illegible] conservabis.

85

Ex arduis gloria.

Quod in ara Sacerdos diu sanis hos dies operas ex Joannis Apoc. legit et palmae in manibus eorum, dicendo quod a Vate sanctissimo: de iis nimirum Sophis, qui candore virtutum ac studiis sibi coruscare galaxiam ad illos non incommode orans ferre nos possumus, qui ad sapientiam comparandam omni opera studiis quae eo conferunt. Quandoquidem sine multarum victoria difficultatum insignem eam animi gloriam nemo hactenus potuit, neque deinceps quisquam poterit adipisci. Quamobrem palmas optabat unusquisque ferre in manibus qui corona vellet sapientiae insigniri. Et ut orationis meae argumentum eo latius aliquanto pateat, antequam ad eam hipotesim veniamus innovari liceat aliquo novellorum in Thesi, quae in ipso quod proposuimus titulo continetur. Ex arduis gloria, primo in loco ducere sic liceat.

Studiorum quos annis initia auspicato quod Rhetores, a triumphantibus in celebri Romae capitolio Heroum memoria repetimus. De quorum virtute gloriaque illud [illegible] consimilis secreto Vates in Apocalypsi Joannes asseruit. Et palmae in manibus eorum. Quod in [illegible] Autorum numerus [illegible] innumeris, [illegible]: propterea vido illa ingredientur quae civitas est et patria sapientiae. Nasci [illegible] ad labores [illegible] non verentur. Militia est vita [illegible] lixae nesciunt et calones: propterea illa semper otio desidiaque marcescit: Et procul a sole et arena in umbra tenero [illegible] nunquam gladio steriliunt sese et steriliunt ad [illegible]. Mentes quidem Quadrigae, [illegible] brevi velut incursu [illegible] agmina

bearorum: quis ibi ex tot decorum millibus sine pugna victoriam tri-
umphavit? Martyres at que eadem figura interrogationis et exclami-
onis decorem sanctorum ordines: Perquirimini et confusio denique
verissime dixit à Joanne [illegible] et palmae in eorum manibus
eorum, quibus Omnes de suis hostibus, Mundi pompis, carnis il-
lecebris, demonis astubus, in longa arduaque certamine victo-
riam reportarunt.

Iam vero si à celesti sanctorum gloria convertere veli-
mus obtutum ad illos qui gloriam sibi in terris et compa-
rarunt. Quotusquisque numerari ex eis potest tam felix,
(si tamen felix unquam est nostra ignavia) qui sine labore ex
proprio [illegible] ad claritatem unquam evaserit? Laudantur
Alexandros, Caesares, Scipiones, Annibales? quam magni illi
vincentibus orbis argumentum est omen ferox eorum parere
moderanti ventus et dominus. Quam Caesar naufragii natan-
tem ne amittaret Romae libertatem inustam, post quam
ipse nihil timens et sua tamen naufragia. Quam Idem
verissime et sebenis arguatis affirmare de aliis. et illud
deinde subjicere gloriam quae popularis est charitas, rem
esse minime popularem, si quidem vulgi pleraque ignavi
mores avertere solent, qui tam gloriam quam verorum tam rarus
est et heroum ussitis sane magnis ancillis. Veni vero
ad studia litterarum accedere, et à thesi ad hypothesim
delabere oro sit.

Quod in earum quaenales sit vox, vestibus quo et augere ma-
gis, quam vel saniores ille sit, vel inter litteras praestantiores

85

quod eminet in Sapientia nemo non videt qui in tanta [illegible] rerum fere mortalium [illegible] tantam non intelligit [illegible], qui inter caeteros vel unum, vel maxime praestare intelligit Sapientes. Auro [illegible] congerendo et [illegible] viribus opes [illegible] et divitias aequirunt [illegible], ad illud [illegible] des [illegible] et vapores.

Honores gradus [illegible] [illegible] et ea [illegible] [illegible] fortunae rota volubilis. [illegible] de alijs.

Sapientia vero animo semel quisque recepit in amplo [illegible] [illegible] tantos thesauros suos conquievit.

Quod etiam prudentis sapientiae [illegible] et [illegible] [illegible] digni cognoscerent [illegible] [illegible] nobis [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] quanto [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] si humana [illegible] bono [illegible] [illegible] [illegible] inter humana bona est [illegible] [illegible] [illegible]

S. Catharina cum quinquaginta
Philosophis disceptans.

Siquis unquam impari marte pugnaturus in arenam descendit, Catharinam certe iniquissimis conditionibus in certamen ingenij vocatam fuisse vides. Quinquaginta? Una Virguncula contra quinquaginta barbaros [illegible] [illegible] barbaros Philosophos [illegible] [illegible] de summa rerum [illegible] de religione disceptat. Deus immortalis qui tandem eventu pugna terminabitur? Videre si libet pugnantium ex utraque parte conditionem ac vires [illegible]

D. Virgine Catarina pugnante cum philosophis, illa quae
tenerrima sexu imbecille ‡ Deinde Philo. et quod exerci-
tatos ingenio quare ita graves astu ita feminas? ‡

Audite iam si vultis Philo. dignitantes pro te suisq;
Numinis. Et quaenam intolerabilis audacia est o Catha-
rina, ut contra nostra omnia numina audeas sola et senti-
re et loqui ‡ Audite omnes philosophos qui ubi firma suorum
divinitate Numinum tuebantur. Deinde Catharinae responsum
addetis et describetis victoriam Catharinae qua non de
mente eorum tantum, sed et de animis Philosophorum triumpha-
vit. Ipsis et eloquentiae cognita gratulatini, et ob nostrae
pro veritate stiam epinicium canetis ‡

S. Antonio Abbati Elogium
De S. Sebastiani Cæde
S. Joannis Chrysost. mores aurei.
M. Aluij Trasi Domus
Saeculi senes senex Ludi
In Albertini Hispanum Ambrosione
S. M. Magdalena ad Xti pedes ante sibi vita lacrymis deletur
Summa voluptas, fugere volup: tatum est.
Extremi Judicij Tragedia
S.S. Gregorij Magni, et Ignatij Loyolæ ulcisij dimisio in glo: riae angelis commutata
Vespasiani Epaenis adversus be: llatorum adolescentes tuendum fa: cilimaque.
Cunar et sepulcri consensio
Prosopopeia cunar pars 1a.
Sepulcri prosopopeia pars 2a.
Parva ne præstandorum sint magnis, aut contra parvis magna prælabenda sint
Pro parvis rebus. pars 1a.
Pro rebus ingenti mole prægnantibus pars 2a.

Ætoris querela adversus natur.
Regis Sapienti Corona
Pomerania Organum auda: cia et sapiens Regum consilio:
Aloysius extra Solis
Aloysij elogium et solio relegatus
Sor. Virgini in Conobium ap inimbenda Elisabetha Continens
B. Stanislaus Costka Magnus in parvis agens.
Galliae uterij de S. Ludo: vico Galliarum Rege.
Consentanda nec an ever: tenda Carthago
Elogium Sanguinis superbi
Sapiens Sol non nomine: tatur discipulos sed estimare
De S. Caecilia Virgine et Martyre Orationes
Sinum in deliberatione iudicium
Jesus nomen super omne nomen
Vera præstes Ingenio senec: ntas an Clementia
In Ambrosione
In laudem Dris

Avari per D. Antonij Pado:
uini miraculo piscibus ore
tenere nummos reperiunt in
[illegible]

Privata ne an publica sit
Dignitate vita praeferenda
sit controv:

Horatij Tergemini pro Pa:
triae salute procul [illegible]:
uere deliberant

De sacris Cineribus

Moyses in Choreb

Poeseos laudatio

Per quadraginta pro Xpi
amore interfecti Herod:

S. Josephi Morientis affectus.

Abrahami sacrificium

Crucis gloria.

Labor omnia vincit improbus.

Ascendentis in Coelum Xpi
triumphus

Annibal Campaniae fractus
delicijs

Quirini Chud: triumphus
extra descriptus.

In Judaea Praecursore Christi
undique sumentes

Ex libris et in libris memorabilior

Archimedes quae solus [illegible]:
[illegible] et [illegible] et felicet

Archimedes mathematicis
speculis Romanas classes incendio

Abrahami sanguinis ad
[illegible] proprium

De Martirio S. Jo: Bapt.

De S. Ignatio Loiola:

In Cathedra et Aula

Regina Sabae ad Ludo:

Eiusdem [illegible] adoratio

De S. Bartolomeo

Celebris Sancte Laudes

Prodigia in Xpi Dni
natali

In Anni [illegible] forense
[illegible]

Religionis in S. Laurentio
[illegible] Victoria

Caius Julius Caesar [illegible]

Labor de Bachanalibus.

Bachi funus.

De S. Thoma Aquinate
De Annunciatione Virginis
In Judas Iscariote
In Christi cede Lucas
Summa fortuna sistend
in prosperitate
Adami ...
Nero Agna incendio
S. Alexii fuga
In Margarita cum Margarita
comparatio.
S. Mariae cum Magdalena
ut quod recipiant ...
Ad ...
In ...
...
Ad ... cum
... Lorignan
mortis prosopopeia
In domo ...
...
Martini ...
...
S. Catherinae ...
De Immaculata Conceptione
Rome a Nerone incense
prosopopeia

Sanctus et Paulus ...
Neronis mater filio ante
...
...
In ...
In ... Ignatium
Laudanda ...
...
De S. Catherina
Historiae ...
M. Magdalenae prosopopeia
De ...
...
Ad ... anni ...
...
Absalon ...
De Annunciatione Virginis
M. Magdalena Lazaro
...
De S. Hermenegildo
...
De S. ...
...
S. Catherinae cum ...
...
...

89

90

SEM. PAV. ARCHIVIO: 9/25.369

25369

Paolo Ferraris

APRILE 1987

INTER AMICOS